

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

woensdag

mercredi

03-10-2001

03-10-2001

14:30 uur

14:30 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van	1
- de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de aanpak van werkonwillige werklozen in Vlaanderen en Wallonië" (nr. 879)	
- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het verschillend sanctioneringsbeleid in de gewesten ten aanzien van werklozen" (nr. 908)	
<i>Sprekers: Filip Anthuenis, Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
<i>Moties</i>	6
Vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de studie van de RVA betreffende de rechthebbenden op wacht- en overbruggingsuitkeringen" (nr. 5233)	6
<i>Sprekers: Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
Samengevoegde interpellatie en vraag van	8
- mevrouw Maggie De Block tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de blijvende onduidelijkheid inzake de veiligheidscoördinatoren op bouwerven" (nr. 884)	8
- mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het koninklijk besluit inzake veiligheidscoördinatoren" (nr. 5358)	8
<i>Sprekers: Maggie De Block, Trees Pieters, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
Vraag van de heer Jef Valkeniers aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de hervorming van de leerlingenstages" (nr. 5261)	12
<i>Sprekers: Jef Valkeniers, Laurette Onkelinx</i> , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid	
Samengevoegde interpellaties en vragen van	14
- de heer Raymond Langendries tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal conflict bij Sabena" (nr. 914)	14
- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal bemiddelingsplan voor Sabena" (nr. 5317)	14
- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het recente akkoord tussen de sociale bemiddelaar en de vakbonden in het Sabenadossier" (nr. 5338)	14
<i>Sprekers: Raymond Langendries</i> , voorzitter	

SOMMAIRE

Interpellations jointes de	1
- M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les mesures prises à l'encontre des chômeurs réfractaires en Flandre et en Wallonie" (n° 879)	
- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les différences en matière de sanctions appliquées par les régions à l'égard des chômeurs" (n° 908)	
<i>Orateurs: Filip Anthuenis, Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
<i>Motions</i>	6
Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'enquête de l'ONEM concernant les bénéficiaires d'allocations d'attente et de transition" (n° 5233)	6
<i>Orateurs: Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
Interpellation et question jointes de	8
- Mme Maggie De Block à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le flou persistant en ce qui concerne les coordinateurs de sécurité sur les chantiers" (n° 884)	8
- Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'arrêté royal concernant les coordinateurs de sécurité" (n° 5358)	8
<i>Orateurs: Maggie De Block, Trees Pieters, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
Question de M. Jef Valkeniers à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la réforme des stages d'apprentissage" (n° 5261)	12
<i>Orateurs: Jef Valkeniers, Laurette Onkelinx</i> , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
Interpellations et questions jointes de	13
- M. Raymond Langendries à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le conflit social à la Sabena" (n° 914)	13
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan social pour la Sabena" (n° 5317)	13
- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le récent accord conclu entre le médiateur social et les syndicats dans le dossier de la Sabena" (n° 5338)	14
<i>Orateurs: Raymond Langendries</i> , président	

van de PSC-fractie, **Greta D'Hondt, Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

du groupe PSC, **Greta D'Hondt, Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de recente prognoses inzake werkloosheid en activiteitsgraad" (nr. 5316)

19

Sprekers: **Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les dernières prévisions en matière de taux de chômage et d'activité" (n° 5316)

19

Orateurs: **Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de vrijwaring van het stakingsrecht" (nr. 5348)

21

Sprekers: **Greta D'Hondt, Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Question de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la sauvegarde du droit de grève" (n° 5348)

21

Orateurs: **Greta D'Hondt, Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de loonkostensubsidie of inschakelingspremie" (nr. 5222)

22

Sprekers: **Anne-Mie Descheemaeker**, regeringscommissaris **Greet Van Gool, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la subvention salariale ou la prime de reclassement" (n° 5222)

22

Orateurs: **Anne-Mie Descheemaeker**, commissaire du gouvernement **Greet Van Gool, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker aan de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de zogenaamde "prijs der liefde" voor gehandicapten" (nr. 5284)

23

Sprekers: **Anne-Mie Descheemaeker**, regeringscommissaris **Greet Van Gool**

Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la discrimination dont sont victimes les handicapés vivant en couple" (n° 5284)

23

Orateurs: **Anne-Mie Descheemaeker**, commissaire du gouvernement **Greet Van Gool**

Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van geneesmiddelen onder internationale gemeenschappelijke aanduiding" (nr. 5218)

24

Sprekers: **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement de médicaments prescrits conformément à la dénomination internationale commune" (n° 5218)

24

Orateurs: **Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het vrije verkeer van patiënten" (nr. 5231)

25

Sprekers: **Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la libre circulation des patients" (n° 5231)

25

Orateurs: **Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de palliatieve teams" (nr. 5241)

28

Sprekers: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les équipes chargées des soins palliatifs" (n° 5241)

28

Orateurs: **Trees Pieters, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van de heer Josy Arens aan de minister

29

Question de M. Josy Arens au ministre des

29

van Sociale Zaken en Pensioenen over "de regeling inzake kinderbijslag voor Belgisch-Luxemburgse grensarbeiders" (nr. 5271)

Sprekers: Josy Arens, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Affaires sociales et des Pensions sur "le règlement des allocations familiales des travailleurs salariés frontaliers belgo-luxembourgeois" (n° 5271)

Orateurs: Josy Arens, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de ziekenhuisfinanciering" (nr. 5273)

Sprekers: Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le financement des hôpitaux" (n° 5273)

Orateurs: Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetalingsmodaliteiten voor hypolipemiërende geneesmiddelen" (nr. 5282)

Sprekers: Maggie De Block, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les modalités de remboursement relatives aux médicaments hypolipémiants" (n° 5282)

Orateurs: Maggie De Block, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aangifte van onderhoudsgelden bij verblijf van ouder(s) in een rustoord" (nr. 5113)

Sprekers: Magda De Meyer, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, **Greta D'Hondt**

Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires Sociales et des Pensions sur "la déclaration d'aliments en cas de séjour de parent(s) dans une maison de repos" (n° 5113)

Orateurs: Magda De Meyer, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions, **Greta D'Hondt**

Samengevoegde interpellaties en vragen van
- mevrouw Annemie Van de Casteele tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het statuut van de onthaalmoeders" (nr. 920)

- mevrouw Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalmoeders" (nr. 922)

- de heer Koen Bultinck tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalouders" (nr. 926)

- mevrouw Magda De Meyer aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de uitspraak van het Arbeidshof in Gent met betrekking tot het arbeidsstatuut van een onthaalmoeder" (nr. 5332)

- mevrouw Maggie De Block tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van de onthaalouders" (nr. 934)

- de heer Joos Wauters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het statuut van de onthaalmoeders" (nr. 5353)

Sprekers: Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, **Greta D'Hondt, Koen Bultinck, Magda De Meyer, Maggie De Block, Joos Wauters, Pierrette Cahay-André**

Interpellations et questions jointes de
- Mme Annemie Van de Casteele à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut des gardiennes encadrées" (n° 920)

- Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 922)

- M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 926)

- Mme Magda De Meyer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le jugement rendu par la Cour du travail de Gand au sujet du statut d'une mère d'accueil au regard de la législation du travail" (n° 5332)

- Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 934)

- M. Joos Wauters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut des gardiennes d'enfants" (n° 5353)

Orateurs: Annemie Van de Casteele, Frank Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions, **Greta D'Hondt, Koen Bultinck, Magda De Meyer, Maggie De Block, Joos Wauters, Pierrette Cahay-André**

Moties

44

Motions

44

Samengevoegde interpellaties van 45
 - de heer Richard Fournaux tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de uitoefening van een professionele bezigheid door de gepensioneerden" (nr. 921)
 - mevrouw Fientje Moerman tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de afschaffing van de beperkingen van toegelaten arbeid voor gepensioneerden" (nr. 932)
Sprekers: **Richard Fournaux, Fientje Moerman, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, **Joos Wauters**

Moties 51
 Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de organisatie en de financiering van de diensten voor thuiszorg" (nr. 5289) 51
Sprekers: **Josy Arens, Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Interpellations jointes de 45
 - M. Richard Fournaux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exercice d'une activité professionnelle par les retraités" (n° 921)
 - Mme Fientje Moerman au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la suppression des limitations en ce qui concerne le travail autorisé dans le chef des pensionnés" (n° 932)
Orateurs: **Richard Fournaux, Fientje Moerman, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions, **Joos Wauters**

Motions 51
 Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'organisation et le financement des plateformes de soins à domicile" (n° 5289) 51
Orateurs: **Josy Arens, Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

van

WOENSDAG 03 OKTOBER 2001

14:30 uur

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

du

MERCREDI 03 OCTOBRE 2001

14:30 heures

La séance est ouverte à 14.39 heures par M. Joos Wauters, président.

De vergadering wordt geopend om 14.39 uur door de heer Joos Wauters, voorzitter.

01 Samengevoegde interpellaties van

- de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de aanpak van werkonwillige werklozen in Vlaanderen en Wallonië" (nr. 879)

- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het verschillend sanctioneringsbeleid in de gewesten ten aanzien van werklozen" (nr. 908)

01 Interpellations jointes de

- M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les mesures prises à l'encontre des chômeurs réfractaires en Flandre et en Wallonie" (n° 879)

- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les différences en matière de sanctions appliquées par les régions à l'égard des chômeurs" (n° 908)

01.01 **Filip Anthuenis** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijn interpellatieverzoek dateert van 27 juli, een tijdstip waarop de CVP nog bestond. Ik vond het echter niet nodig om de commissie hiervoor vervroegd samen te roepen aangezien deze problematiek nog steeds actueel is.

De **voorzitter**: Mijnheer Anthuenis, u hebt toch antwoorden gekregen op uw schriftelijke vragen?

01.02 **Filip Anthuenis** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil eerst even verwijzen naar het regeerakkoord dat wij twee jaar geleden hebben goedgekeurd. Ik citeer: "De actieve welvaartstaat investeert in mensen, opleiding en werk en niet enkel en alleen in uitkeringen". Verder lees ik: "Bijzondere

aandacht zal worden besteed aan de integratie in de arbeidsmarkt van langdurig werklozen. Via een snellere activering van werkloosheidsuitkeringen zal de aanwerving van deze doelgroepen aangemoedigd worden". De leden van de meerderheid hebben zich hiermee allemaal akkoord verklaard, ook u, mijnheer de voorzitter. De regering heeft dit vertaald in een drietal pijlers, lastenverlaging, strijd tegen de werkloosheidsvallen en controle op de arbeidsbereidheid. Dat laatste punt maakt nu precies het voorwerp uit van de interpellatie die ik hier vandaag wil houden.

Inzake de controle op de arbeidsbereidheid dringen zich twee vragen op. Ten eerste, gebeurt die controle in voldoende mate? Ten tweede, gebeurt ze in heel het land op dezelfde manier? Op basis van de gegevens die ik momenteel ter beschikking heb, ben ik geneigd op beide vragen neen te antwoorden. De controle gebeurt in onvoldoende mate en ze wordt niet overal op dezelfde manier toegepast. Ik bevind mij met dit standpunt in vrij goed gezelschap. Ik heb een interview gelezen met de heer Baeck, administrateur-generaal van de RVA, die in iets zwakkere termen dezelfde menig weergeeft. Hij twijfelde er namelijk openlijk aan of de druk op de werkzoekenden wel sterk genoeg was.

Enkele maanden geleden heb ik in deze commissie reeds geïnterpelleerd over Hornu in de Borinage te Henegouwen, verhaal dat wij in de kranten konden lezen. Wij konden toen lezen dat er netwerken zouden bestaan die de fraude zouden institutionaliseren. Echtgenoten zouden fictieve adressen gebruiken om hogere werkloosheidsuitkeringen te krijgen. Ik heb die vraag hier toen gesteld. Mijn interpellatie werd op dat moment vrij negatief onthaald, niet alleen door de minister maar ook door een aantal –

overwegend Franstalige - leden van de commissie. Ik heb verder zeer goede contacten met de Franstalige collega's in deze commissie maar de interpellatie in kwestie werd vrij negatief onthaald. De inhoud van de interpellatie zou niet waar of overtrokken geweest zijn. Men stelde zelfs dat dit oppositietaal zou zijn. Ik heb met betrekking tot het verhaal van Hornu achteraf contact genomen met de betrokken journaliste van Nederlandse origine. Zij bevestigde dit verhaal nogmaals. Als objectief journaliste was zij verbaasd dat dit niet mee in de politieke agenda was opgenomen in België.

De interpellatie van vandaag gaat over de discussie over de zogenaamde transmissies. De regionale diensten voor arbeidsbemiddeling geven hiermee aan de diensten van de RVA door dat iemand onvoldoende arbeidsbereid is.

Ik heb in deze discussie in feite een enorm voordeel, want ik beschik over een aantal onbetwistbare cijfers die mevrouw de minister mij zelf heeft bezorgd. In de komkommertijd verschenen over deze discussie ook veel artikels in de pers. Niemand heeft deze cijfers betwist, wat in dergelijke discussies een voordeel is.

Wat betekenen deze cijfers nu? Uitgaande van het aantal transmissies is er een totaal verschillende attitude tussen de VDAB, de BGDA, de Brusselse dienst voor arbeidsbemiddeling en FOREM, de Waalse dienst voor arbeidsbemiddeling. In de periode juni 2000-mei 2001 werd niet eens 10% van de transmissies door FOREM verricht. Het verschil tussen de regio's is nog meer uitgesproken als wij kijken naar het aantal effectieve sancties die worden uitgesproken: opnieuw amper 10% van de gesanctioneerde werklozen wonen in het Waals Gewest tegenover drie vierde in Vlaanderen. Hierbij valt het sterk op dat in Vlaanderen één transmissie op twee resulteert in een sanctie tegenover één transmissie op vijf in Brussel en één op tweeënhalf in Wallonië. Dat zijn de cijfers.

De hamvraag voor de commissieleden – die de plicht hebben om de Ministerraad te controleren en erop toe te zien dat de regeringsverklaring wordt opgevolgd – is eenvoudig: hoe zijn deze verschillen te verklaren? Hoe verklaart men het verschil in het aantal transmissies en hoe verklaart men dat slechts vier op tien transmissies resulteren in een daadwerkelijke sanctie? Mijns inziens is dit, met de gegevens waarover ik nu beschik, niet objectief te verklaren. In de persartikelen schernt men met objectieve verschillen tussen de structuur van de

arbeidsmarkt in de verschillende regio's. Ik betwist natuurlijk niet dat er een verschillende structuur in de arbeidsmarkt is. Ik ga ermee akkoord dat de kansen om werk te vinden in Wallonië minder groot zijn dan in Vlaanderen, maar de cijfers slaan niet alleen op werkweigering, maar ook op het stopzetten van een beroepsopleiding. Beroepsopleidingen hebben niets met werkaanbod of het gebrek eraan te maken. Men zou omgekeerd kunnen verwachten dat men in regio's met hoge werkloosheid eerder opleidingen zou volgen om zijn kansen op werk te vergroten, maar ook daar wijzen de cijfers uit dat het aantal transmissies 80% voor Vlaanderen, 20% voor Wallonië en zelfs 0% voor Brussel is.

Collega's, ik heb geen cijfers om het te bewijzen, maar laat ons toch ook naar de toestand in bijvoorbeeld Zuid-West-Vlaanderen kijken. Men schreeuwt daar om personeel, terwijl de werkloosheid in het naburige Henegouwen het hoogst van het hele land is. Het resultaat is dat men in Zuid-West-Vlaanderen werknemers uit Noord-Frankrijk moet importeren. Het zou niet slecht zijn om te bekijken hoe dit tot stand komt.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zoals gezegd waren er in de komkommertijd veel reacties in de pers, gaande van sterke overdrijvingen, vooral de Waalse pers, tot reacties in de Vlaamse pers om de sociale zekerheid te splitsen. Ik zie enkele spitsbroeders van het Vlaams Blok die dat grappig vinden. Zij willen immers niet liever. Eén ding moet duidelijk zijn, mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister. De VLD en ikzelf hebben geen verborgen agenda. Wij willen de sociale zekerheid en zeker de werkloosheidsreglementering en de werkloosheidsproblematiek niet splitsen. Wij hebben slechts één bekommernis en die is op twee uitgangspunten gesteund: het regeerakkoord van de actieve welvaartstaat met zijn rechten en plichten moeten worden uitgevoerd en de federale overheidsinstellingen moeten in het hele land op een eenvormige wijze werken.

Dat is nu eenmaal onze verplichting tegenover de werkende mens, want die betaalt belastingen en bijdragen voor de sociale zekerheid, opdat er uitkeringen kunnen worden uitbetaald aan de minder actieve mens.

Om mijn interpellatie te eindigen, dring ik er als parlements lid van de meerderheid op aan om een evaluatie te maken en een aantal fenomenen dieper te onderzoeken. Zo moet worden gezocht naar de oorzaak van de grote regionale verschillen inzake de transmissies, wat het

onderwerp was van mijn interpellatie, naar de mogelijke misbruiken van de werkloosheidsreglementering, zoals ik reeds enkele maanden geleden heb gevraagd, en naar efficiënte controleprocedures van de gezinssituatie. Het blijkt inderdaad op het terrein heel moeilijk te zijn de gezinssituatie te controleren, te meer omdat de reglementering terzake werd versoepeld. Het ogenblik is aangebroken om na te gaan of een soepele controle nog moet worden gehandhaafd.

01.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, vorig jaar, naar aanleiding van de hervorming van het bestraffingsbeleid, heeft het Vlaams Blok steeds gesteld dat het de scheeftrekkingen inzake de toepassing van de werkloosheidsreglementering nog zou vergroten gelet op de ruimere beoordelingsbevoegdheid van de gewestelijke directeurs. Ik zal de cijfers die de heer Anthuenis heeft aangehaald niet herhalen; ze zijn genoegzaam bekend en spreken voor zich.

Ons inziens kunnen de cijfers alvast niet enkel verklaard worden door de verschillende situatie van de arbeidsmarkt in de gewesten, het argument bij uitstek waarmee de minister er zich steeds vanaf maakt wanneer hierover mondelinge of schriftelijke vragen worden gesteld.

Ik kom onmiddellijk tot mijn concrete vragen. Hoe verklaart de minister inderdaad het grote onevenwicht in het bestraffingsbeleid van werklozen in de verschillende gewesten? Heeft hij reeds een onderzoek bevolen naar de toepassing van het samenwerkingsakkoord tussen de gewestelijke bemiddelingsdiensten en de RVA? Zo neen, is de minister van plan dat te doen? Wanneer mogen we resultaten verwachten? Zo ja, wat waren de bevindingen?

Hoe verklaart de minister het zeer kleine aandeel transmissies wegens gebrek aan positieve medewerking, werkweigering en weigering, verlaten of stopzetting van een beroepsopleiding tegenover het totaalpakket van transmissies?

Om te kunnen zien of de sinds 1 augustus 2000 aan de gewestelijke werkloosheidsdirecteurs toegekende ruimere beoordelingsbevoegdheid leidt tot een beter evenwicht tussen gewesten, zijn bijkomende inlichtingen absoluut noodzakelijk. Ik had aan de minister gevraagd of zij mij voor de verschillende gewesten kon meedelen in hoeveel gevallen de directeurs zich beperkt hadden tot het geven van een waarschuwing voor gebeurtenissen bedoeld in artikel 51, en dit opgesplitst naargelang het gaat over het verlaten

van een passende dienstbetrekking zonder wettige reden, het ontslag als gevolg van een foutieve houding van de werknemer, het zich niet melden bij een werkgever of het weigeren van een passende dienstbetrekking, het niet aanmelden bij de gewestelijke werkloosheidsdienst na oproeping, het weigeren om deel te nemen aan een begeleidingsplan of inschakelingsparcours en de stopzetting of mislukking van het begeleidingsplan of inschakelingsparcours als gevolg van een foutieve houding van de werkloze. Ik heb intussen begrepen uit het Bulletin van Schriftelijke Vragen en Antwoorden dat dienaangaande al een uitgebreid antwoord is geformuleerd op een vraag van de heer Anthuenis. Het antwoord zelf was niet meer herhaald, maar dat heb ik apart ontvangen. Misschien was de minister bezorgd dat een te groot aantal parlementsleden inzage zou krijgen in de cijfers.

De hoofdvraag is natuurlijk welke maatregelen de minister zal nemen om de wetgeving inzake werkloosheid in alle regio's op een eenvormige manier te laten toepassen.

01.04 **Minister Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, bij het beoordelen van de transmissieprocedure mag het institutionele aspect niet uit het oog worden verloren. Sinds de staatshervorming is de RVA als federale instelling bevoegd voor de toepassing van de werkloosheidsverzekering, onder meer voor het toekennen of weigeren van uitkeringen. Arbeidsbemiddeling en opleiding behoren tot het bevoegdheidspakket van de gewesten en van de gemeenschappen. In dit dossier moet men dan ook een duidelijk onderscheid maken tussen enerzijds de overdracht van gegevens in verband met vrijwillige werkloosheid en de regionale bemiddelingsdiensten van de RVA, de zogenaamde transmissies en anderzijds, het nemen van een beslissing tot uitsluiting of het geven van een verwittiging door de RVA naar aanleiding van een dergelijke transmissie. Uit het voormelde blijkt dat in de transmissieprocedure de rol van de RVA zelf beperkt is tot ontvanger van informatie. Wat de effectieve uitvoering van het samenwerkingsakkoord van 30 maart 2000 betreft, is de RVA volledig afhankelijk van de medewerking van de gewest- en gemeenschapsinstellingen: VDAB, FOREM, ORBEM, IBFFT en ADG. Het aantal transmissies per Gewest en de aard of kwaliteit ervan behoort niet tot de bevoegdheid of verantwoordelijkheid van de RVA. Evenmin is de RVA bevoegd om hieromtrent uitleg te vragen aan de gewestinstellingen.

Eu égard à ce qui précède, le VDAB a adapté sa position vis-à-vis des transmissions d'information à l'ONEM, dans le courant de l'année 2000 et suite à l'assouplissement du régime des sanctions entré en vigueur le 1er août dernier. Ce nouveau régime permet au directeur de l'ONEM, entre autres en cas de chômage volontaire, de notifier des exclusions de durées plus courtes, de donner un simple avertissement ou d'assortir l'exclusion d'un sursis complet ou partiel.

C'est donc à la suite de cette réforme du régime des sanctions que le VDAB a décidé de ne plus envoyer de deuxième convocation à certaines catégories de demandeurs d'emploi qui n'ont pas répondu à la première convocation. Dans ce cas, l'information est immédiatement communiquée à l'ONEM. Celui-ci, en tant qu'institution fédérale de sécurité sociale, applique de manière uniforme la réglementation du chômage à des situations, il est vrai, différentes.

Le fait que le nombre de transmissions diffère par région ne signifie pas que l'ONEM ne soit pas garant d'une égalité de traitement des chômeurs dans les trois régions. Le marché de l'emploi est, sur le plan structurel, différent pour chacune d'elles. Le nombre de transmissions et d'exclusions pour cause de chômage volontaire est effectivement plus élevé en Flandre qu'en Wallonie. Le nombre d'exclusions pour chômage de longue durée est, par contre, plus élevé en Wallonie. De plus amples détails sont repris dans le rapport annuel de l'ONEM.

Pourquoi 40 % à peine des cas de refus d'emploi sont-ils effectivement sanctionnés? C'était votre question.

Les principales raisons pour lesquelles une transmission ne donne pas lieu à une décision de la part du directeur de l'ONEM et est classée sans suite sont:

1. Le bureau de chômage ne dispose pas de dossier au nom de l'intéressé. Il s'agit, par exemple, d'informations relatives à un demandeur d'emploi inscrit librement ou d'un minimexé.
2. L'intéressé n'est plus en état de chômage ou ne l'était pas au moment des faits. Par exemple, l'intéressé travaillait, était inapte au travail ou encore était en vacances, en détention, en repos d'accouchement, etc.
3. L'intéressé n'a pas déclaré son changement d'adresse au service de placement mais bien à l'ONEM.
4. L'intéressé a effectivement demandé de bénéficier d'allocations mais n'est pas admissible ou l'intéressé n'est plus indemnisable par suite

d'une exclusion pour chômage de longue durée, par exemple.

5. Double emploi des procédures existantes avec pour conséquence une double transmission des mêmes faits par les services de placement à l'ONEM.

6. Quelques jours après la transmission, l'intéressé s'est cependant encore présenté auprès du service de placement.

7. L'attitude fautive ou la responsabilité ne peuvent être suffisamment établies.

8. L'intéressé peut donner une justification suffisante aux faits mis à sa charge.

Conformément à l'article 16 de l'accord de coopération du 30 mars dernier, le suivi et l'évaluation de l'exécution de l'accord sont assurés tous les trois mois par un comité d'évaluation composé de représentants désignés par les ministres compétents et de représentants des partenaires sociaux.

Des données chiffrées sur les exclusions pour cause de chômage volontaire sont diffusées par l'ONEM dans la publication trimestrielle «Stop-Info». Les données détaillées concernant les transmissions et les décisions y afférentes sont reprises dans le rapport annuel de l'ONEM. En ce qui concerne le nombre d'avertissements, je déposerai à M. le président un bilan statistique détaillé par type d'infraction.

Pour la période août 2000-août 2001, 2180 cas au total ont été répertoriés: 989 en Flandre, 717 en Wallonie et 474 à Bruxelles.

La problématique de la transmission de données dans le cadre de l'accord a encore été discutée dernièrement au sein du comité de gestion de l'ONEM. Le comité de gestion a chargé l'ONEM de compléter son étude sur les transmissions et les décisions qui en découlent. Sur base des résultats de cette étude et l'avis du comité de gestion en la matière, j'évaluerai bien entendu la situation.

La nouvelle procédure de contrôle de la situation familiale est seulement d'application depuis début 2001. Il serait donc prématuré de tirer déjà des conclusions. Une évaluation aura bien entendu lieu quand une période suffisamment longue nous permettra d'exposer des résultats sensés pour une évaluation.

Je vous remets donc, monsieur le président, le document évoqué il y a quelques instants.

01.05 Filip Anthuenis (VLD): Mijnheer de

voorzitter, uit het antwoord van de minister heb ik vernomen dat het niet de taak is van de RVA om toe te zien op deze uniforme regeling. Wiens taak is het dan wel? Als er verschillende reglementeringen gehanteerd worden, wie heeft dan de taak om erop toe te zien dat deze op elkaar zijn afgestemd, zowel bij FOREM, VDAB, als BGDA? Als dit niet gebeurt krijgen we problemen met – het is een groot woord – het gelijkheidsbeginsel. Wie heeft de taak om hierop toe te zien als de federale overheid deze taak niet heeft? Individueel heeft de VDAB ook niet deze taak. Of, is er niemand in dit land die deze taak op zich neemt?

01.06 Laurette Onkelinx, ministre: En tant qu'institution fédérale, l'ONEM est compétente pour une uniformité dans le type de décision prise sur la base des dossiers transmis. Quant aux institutions régionales, elles sont compétentes pour la transmission des dossiers. Quand un dossier est transmis, il y a une uniformité dans la manière dont on décide.

01.07 Filip Anthuenis (VLD): Dit gebeurt op basis van een soort van samenwerkingsakkoord waarin BGDA, VDAB en Forem hebben toegezegd de transmissies aan elkaar te zullen doorgeven. Vroeger gebeurde dit niet en ik herinner mij dat een voorgangster van de minister, mevrouw Smet, hiermee nog problemen heeft gehad.

Nu gebeurt dit wel, en ik neem aan dat het de bedoeling is dat iedereen dit op dezelfde wijze doet. Wie moet hierop toezien en ingrijpen mocht blijken dat de transmissie niet op een gelijkaardige wijze gebeurt?

De minister somt ook een aantal moeilijkheden op die zich kunnen voordoen, zoals adreswijzigingen. Ik meen dat die voor Wallonië en Vlaanderen een gelijkaardige invloed hebben.

De minister stelde ook dat er in Wallonië meer langdurig werklozen worden geschorst. Ik betwist dit niet, er zijn immers meer langdurig werklozen. Recente cijfers geven echter aan dat meer dan 50% van het totaal aantal schorsingen in Vlaanderen wordt uitgesproken.

De minister heeft ook gewezen op de structurele verschillen op de arbeidsmarkt. Ik ontken niet dat die verschillen bestaan. Mijn interpellatie had echter niet alleen betrekking op de werkweigeraars, maar ook op personen die een beroepsopleiding weigeren. Ook deze laatste groep zou in Wallonië groter moeten zijn, maar

hierover vind ik niets terug in het antwoord van de minister.

Ten slotte heb ik geen antwoord gekregen op mijn vraag of de minister niet bereid zou zijn een aantal zaken te laten evalueren omdat het vermoeden rijst dat er toch bepaalde regionale verschillen zouden zijn. Als parlementslid, dat moet toezien op het beleid van de regering, meen ik dat dit niet teveel gevraagd is, temeer daar ik niet over de nodige middelen beschik om een dergelijk onderzoek zelf te voeren.

01.08 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de minister verwijst in haar antwoord naar het institutionele aspect en zegt dat de federale regering verantwoordelijk is voor de toepassing, maar dat de gewesten verantwoordelijk zijn voor de bemiddeling enzovoort. De federale overheid ontvangt alleen informatie en is hierbij afhankelijk van de bemiddelingsdiensten. Blijkbaar is de RVA op dit vlak hulpeloos.

Collega Anthuenis heeft er reeds op gewezen dat het niet de taak van de RVA is om uitleg te vragen. Ik meen dat het samenwerkingsakkoord, dat in 2000 in het kader van de startbanen werd gesloten, juist in een evaluatie voorziet. De minister heeft zelf gezegd dat artikel 16 bepaalt dat er per trimester een verslag moet komen. Ik veronderstel dat van deze evaluatie een verslag wordt gemaakt en ik roep de minister dan ook op dit verslag aan het Parlement te overhandigen.

Een tweede argument dat steeds wordt aangehaald is dat de arbeidsmarkt per gewest verschilt. Het is een beetje te gemakkelijk om dit argument te gebruiken. Ik meen dat de oorzaak elders te zoeken is en dat de wetgeving op een verschillende wijze wordt toegepast en dat deze verschillende toepassing zelfs structureel wordt georganiseerd.

Is het toelaatbaar dat Vlaamse werklozen strenger worden aangepakt dan werklozen in andere gewesten? Er moet een grondig onderzoek worden ingesteld. Zo moet worden nagegaan in hoeveel gevallen bij de toepassing van artikel 52 de minimumstraf wordt uitgesproken en in hoeveel gevallen de maximumstraf. Er is immers een groot verschil tussen een schorsing van 4 weken en een schorsing van 26 weken. Ik heb uit het antwoord van de minister begrepen dat het beheerscomité van de RVA de opdracht heeft gegeven om hierover een studie te maken. Ik hoop dat deze studie op korte termijn een aantal bevindingen en resultaten zal opleveren en dat het niet gaat om

het zoveelste manoeuvre om dit probleem op de lange baan te schuiven. Ik maak me eerlijk gezegd niet veel illusies: de Waalse werklozen hebben er alle belang bij dat de toestand blijft zoals hij is. Ik denk dat de huidige minister van werkgelegenheid niet veel inspanningen zal doen om hieraan te veranderen.

Er is volgens ons maar één middel om dit probleem op te lossen: de overheveling van de bevoegdheden naar de gemeenschappen. Zolang dit niet gebeurt zullen de Vlamingen altijd strenger worden behandeld en zullen zij de factuur moeten betalen.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Guy D'haeseleer en Koen Bultinck en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Filip Anthuenis en Guy D'haeseleer
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid,
verzoekt de regering

1. de overheveling van de sociale zekerheid naar de deelgebieden dringend voor te bereiden;
2. in afwachting hiervan onmiddellijk maatregelen te nemen opdat de reglementering inzake werkloosheid in het algemeen, en het sanctioneringsbeleid in het bijzonder, in elk gewest op dezelfde manier zou toegepast worden."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Guy D'haeseleer et Koen Bultinck et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Filip Anthuenis et Guy D'haeseleer
et la réponse de la vice-première ministre et ministre de l'Emploi,
demande au gouvernement,
1. de préparer d'urgence le transfert de la sécurité sociale aux entités fédérées;
2. dans l'intervalle, de prendre immédiatement des mesures pour que la réglementation en matière de chômage, en général, et la politique en matière de sanction, en particulier, soient mises en œuvre uniformément dans chaque Région."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Pierrette Cahay-André en Maggie De Block, en de heren Paul Timmermans en Joos Wauters.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Pierrette Cahay-André et Maggie De Block et MM. Paul Timmermans et Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de studie van de RVA betreffende de rechthebbenden op wacht- en overbruggingsuitkeringen" (nr. 5233)

02 Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'enquête de l'ONEM concernant les bénéficiaires d'allocations d'attente et de transition" (n° 5233)

02.01 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK):
Mijnheer de voorzitter, ik kom terug op de studie van de RVA over de wacht- en overbruggingsuitkeringen. Zoals ook in een aantal krantenkoppen werd weergegeven, blijkt daaruit dat een op vijf werklozen nog nooit een baan heeft gehad. Zij hebben nog nooit voldoende arbeidsdagen gepresteerd om op basis daarvan te worden toegelaten tot de werkloosheidsverzekering en moeten dus worden toegelaten op basis van studies.

Van de 125.000 werklozen die zich in deze situatie bevinden, zijn er 32.170 in Vlaanderen en 78.961 in Wallonië. Voor Vlaanderen betekent dit een daling van 13.000 in vergelijking met 1995 en voor Wallonië een stijging van 5.000. De groep die op basis van studies wordt toegelaten tot de werkloosheidsverzekering, vormt in Vlaanderen 11% van het totaal aantal volledig vergoede werklozen. In 1994 was dit nog 13,1%. Wie goed kan rekenen, bemerkt dus een ernstige daling. In Wallonië is de situatie duidelijk anders en baart ze grote zorgen. In 2000 werd door de RVA bijna één vergoede werkloze op drie toegelaten op basis van studies. De situatie bij de mannen verergerde van 20% naar 23% ten opzichte van het aantal volledig vergoede werklozen. Bij de vrouwen is de situatie nog dramatischer: hun aantal steeg van 31% naar 37% van het totaal aantal vrouwelijke werklozen. Dus een op vier mannelijke en twee op vijf vrouwelijke werklozen hebben in Wallonië nog nooit gewerkt. Zij hebben dus nog nooit voldoende

werkdagen gepresteerd om te worden toegelaten. Dit zijn zorgwekkende cijfers.

Graag vernam ik van de minister een reactie op deze studie. Zijn de genomen maatregelen om jongeren vlug aan een baan te helpen efficiënt? Wat zijn de resultaten daarvan? Zij blijken immers niet uit de gekende cijfers. Overweegt de minister eventueel nieuwe maatregelen?

Ik wil het ook graag hebben over het volgende. Tijdens de eerste uitkeringsmaanden is ongeveer tweederde van de mannen en vrouwen samenwonend zonder gezinslast. Later wordt dit een derde bij de vrouwen en slechts een zesde bij de mannen. De categorie met gezinslast stijgt van 13% naar 54% bij de mannen, en van 21% naar 55% bij de vrouwen. Tussen het eerste en het tweede jaar werkloosheid vindt meer dan de helft van de samenwonende mannen en vrouwen zonder gezinslast werk. Na vier jaar blijft er slechts 4% mannen en 11% vrouwen over in dit statuut. Wat de samenwonenden met gezinslast betreft, blijft 92% van de vrouwelijke samenwonenden met gezinslast in dit statuut en 82% van de mannen. Hoe verklaart de minister deze evolutie? Ondanks het feit dat alleenstaanden en gezinshoofden niet kunnen worden geschorst wegens langdurige werkloosheid, blijft na vier jaar slechts 4% van de mannen en 11% van de vrouwen in het statuut van de samenwonende zonder gezinslast.

Hoe verklaart de minister de verschillen tussen de gewesten?

Welke globale conclusie trekt de minister uit deze studie, vooral inzake de maatregelen voor jongeren waarvan op het terrein blijkt dat ze niet altijd het gewenste effect bereiken, zeker ten zuiden van de taalgrens?

02.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, de RVA-studie waarnaar in de vraag wordt verwezen, werd in de pers vrij sloganesk weergegeven. Een op vijf werklozen zou nog nooit een baan hebben gehad en dit zou vooral een Waals fenomeen zijn. Het lijkt me gepast een aantal zaken in hun juiste context te plaatsen. Ik begin met een paar algemene opmerkingen.

Het gaat over een RVA-studie die werd gebaseerd op het gegevensbestand van de Rijksdienst. Dit betekent onder meer dat men geen rekening houdt met de jongeren die onmiddellijk na school werk vinden, zonder zich eerst als werkzoekende in te schrijven.

Het betekent eveneens dat geen rekening wordt gehouden met jongeren die zich helemaal niet inschrijven als werkzoekende, omdat ze niet van plan zijn zich op de arbeidsmarkt aan te bieden of omdat ze weten dat ze, gelet op de gevolgde studies, toch geen recht hebben op een uitkering. De studie behandelt dus slechts een deelfacet van de schoolverlatende jongeren.

Bovendien is het niet correct te stellen dat een jongere die een wachtuitkering ontvangt, een jongere is die nog nooit heeft gewerkt. Wachtuitkeringen zijn de uitkeringen die men als schoolverlater ontvangt na het doorlopen van de wachttijd. Om daarna recht te hebben op een werkloosheidsuitkering, zijnde de uitkering die men na een arbeidsperiode ontvangt, moet men in de laatste achttien kalendermaanden minstens twaalf maanden hebben gewerkt. Men kan dus perfect regelmatig werken, bijvoorbeeld via contracten van bepaalde duur of via interim-contracten, en nooit aan voldoende dagen komen om van een wachtuitkering naar een werkloosheidsuitkering over te gaan.

Het feit dat een beroepscarrière meer en meer aanvangt met tijdelijke contracten, zorgt ervoor dat deze opmerking niet enkel een theoretische bedenking is, maar dagelijkse werkelijkheid.

Si on tient compte de ces observations introductives, l'étude ONEm démontre alors d'autres choses que ce qui a été exposé dans la presse. Par exemple, pour le moment, la situation est fort différente selon les régions. Il est en effet un peu plus difficile pour les jeunes en Wallonie de travailler suffisamment longtemps pour avoir droit aux allocations de chômage par rapport à la Flandre. Il n'est donc pas juste d'indiquer qu'en Wallonie, un chômeur sur quatre et deux chômeuses sur cinq n'auraient jamais travaillé. Il est correct qu'un chômeur sur quatre et que deux chômeuses sur cinq n'ont pu trouver de travail suffisamment stable que pour avoir le nombre de jours de travail suffisant afin de passer aux allocations de chômage.

Du reste, cette étude confirme que ce sont principalement les moins scolarisés qui éprouvent des difficultés à trouver un emploi. Pour ceux qui sont au chômage depuis moins d'un an, il y a 42% de jeunes peu scolarisés. Pour ceux qui sont au chômage depuis cinq ans ou plus, il y a 65% de jeunes peu scolarisés.

Il ressort également de cette étude qu'à mesure que la durée du chômage augmente, la proportion de chefs de famille s'accroît. On me parle

expressément de ce phénomène. Cela peut – comme on l'a suggéré – être influencé par le fait qu'ils ne peuvent être suspendus pour chômage de longue durée. Mais outre cela, d'autres raisons valent certainement aussi, comme par exemple l'augmentation du nombre de familles monoparentales qui, dans le chômage, sont considérées comme chefs de famille. Le fait que pour ce groupe, le piège à l'emploi est le plus fort joue certainement un rôle également. L'avantage financier lié au travail est trop insignifiant parce qu'il s'agit en plus de personnes peu scolarisées, qui entrent donc également en ligne de compte pour un emploi moins rémunéré.

Les conclusions que je tire de cette étude sont donc vraisemblablement différentes de celles que vous attendiez. Ainsi, nous devons aller encore plus loin dans la lutte contre les pièges à l'emploi, même si on a déjà parcouru du chemin. L'augmentation du revenu net émanant du travail, plus particulièrement pour les bas salaires, est donc également une des mesures comprises dans la réforme fiscale. Les jeunes doivent être davantage encouragés à suivre des formations complémentaires. Sur ce point, nous sommes sur la bonne voie. Il ressort en effet de cette étude que parmi les chômeurs qui ont été au chômage après avoir occupé un emploi, seuls 2,8% suivent l'une ou l'autre formation complémentaire. Pour les jeunes bénéficiant d'allocations d'attente, il s'agit de 7,3%, soit plus du double.

Nous devons également pouvoir nous poser la question, même si cela est moins évident dans le contexte budgétaire actuel, de savoir si le fait de demeurer dans le système des allocations d'attente n'est pas non plus provoqué par une inadéquation de notre réglementation en matière de chômage. Avec de nombreux contrats de travail qui, en théorie, ont une durée d'un an, on n'obtient en tout cas pas les 312 jours de travail requis. Il suffit, par exemple, qu'un congé non payé ait été pris pendant quelques jours pour ne pas atteindre ce seuil de 312 jours. Peut-être devons-nous tenir davantage compte de ce phénomène lors de l'élaboration de futures mesures en faveur de l'emploi.

02.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft nog eens uitgelegd wat we moeten verstaan onder mensen die een wachtuitkering krijgen. Die uitleg was mij reeds bekend.

De minister zegt dat er momenteel veel met tijdelijke contracten en interim-contracten wordt gewerkt. Het is mogelijk dat de

werkloosheidsreglementering niet is aangepast aan deze realiteit maar dit geldt ook voor Vlaanderen. Bovendien geeft dit geen verklaring voor het onderscheid in de verschillende gewesten. Volgens mij bevestigt dit nogmaals de problematiek van de jeugdwerkloosheid. Misschien is dit inderdaad een Waals probleem dat onheilspellende proporties begint aan te nemen en een aangepast beleid vraagt. Dit versterkt nogmaals onze wil om op dat vlak en om die redenen een gedefederaliseerd werkgelegenheidsbeleid te voeren dat hierop beter en vlugger zou kunnen inspelen.

In de studie staat dat, als de werkloze behoort tot de gezinscategorie met gezinslast, de neiging groot is om zich in de werkloosheid te nestelen en elke bijdrage tot de actieve welvaartstaat te proberen te ontlopen. Ik meen dan ook dat het in de praktijk afschaffen van een efficiënte controle op de gezinstoestand deze tendensen nog in de hand zal werken. In het kader van de actieve welvaartstaat kan dit uiteraard niet de bedoeling zijn. Integendeel, een efficiëntere controle is meer dan ooit nodig en dan vooral in het licht van de maatregelen die reeds werden genomen om tegemoet te komen aan het dichten van de werkloosheidsvallen. Op het einde van dit jaar zullen wij vermoedelijk het nieuwe systeem van de controle op de gezinstoestand kunnen evalueren. Ik hoop dat we dan de gelegenheid zullen krijgen om hierop nog eens terug te komen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 **Samengevoegde interpellatie en vraag van**
- mevrouw **Maggie De Block** tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de blijvende onduidelijkheid inzake de veiligheidscoördinatoren op bouwwerven" (nr. 884)

- mevrouw **Trees Pieters** aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het koninklijk besluit inzake veiligheidscoördinatoren" (nr. 5358)

03 **Interpellation et question jointes de**

- Mme **Maggie De Block** à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le flou persistant en ce qui concerne les coordinateurs de sécurité sur les chantiers" (n° 884)

- Mme **Trees Pieters** à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'arrêté royal concernant les coordinateurs de sécurité" (n° 5358)

03.01 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ook tot mijn spijt

moet ik u andermaal enkele vragen stellen en interpelleren over de problematiek van de veiligheidscoördinatoren.

Nog steeds bestaan er onduidelijkheden over de uitvoering van het koninklijk besluit inzake tijdelijke en mobiele werkplaatsen. Vooral de vraag wie precies als veiligheidscoördinator kan optreden, blijft onduidelijk. Het enige wat ondertussen enigszins duidelijker is geworden, is de enorme meerkost die deze maatregel met zich meebrengt voor de bouw van particuliere gezinswoningen.

Mevrouw de minister, u lijkt steeds zeker van uw zaak te zijn als het gaat over de veiligheidscoördinatoren. Ik zou u enkele voorbeelden uit de praktijk willen schetsen om duidelijk te maken over welke problemen we echt praten. U hebt naar aanleiding van vorige vragen gezegd dat ikzelf en mevrouw Pieters de enigen waren die blijkbaar wakker liggen van deze problematiek. Om u van het tegendeel te overtuigen zou ik u enkele voorbeelden willen geven.

Het eerste voorbeeld heeft betrekking op de prijs van de veiligheidscoördinator. U hebt terecht gezegd dat u vertrouwen hebt in de markt en dat u daarom geen barema's wil invoeren. Ook ik geloof in de markt en zelfs voor meer dingen dan u. Ik geloof in een markt als die correct kan werken, met andere woorden, als vraag en aanbod in evenwicht zijn. Bij de veiligheidscoördinatoren is dit niet het geval; kwantitatief noch kwalitatief. Wat het kwantitatief aspect betreft, hebt u zich steeds sterk gemaakt dat we niet moesten vrezen voor een tekort aan veiligheidscoördinatoren. De laatste berichten melden inderdaad dat er enige beterschap merkbaar is ten gevolge van de overgangsbepalingen, maar niettemin blijft er nog een schaarste bestaan. Diegenen die door een bouwheer worden aangeschreven, wimpelen deze af met de mededeling dat ze het te druk hebben of ze vragen een tarief waardoor de klant zelf wordt afgeschrikt. Ik geef een concreet voorbeeld. Een veiligheidscoördinator die ook architect is, kan zijn aanstelling als veiligheidscoördinator afhankelijk maken van het tekenen van het bouwplan. Ook wat het kwantitatief aspect betreft rijzen er een aantal vragen.

Een coördinator die in hoofdberoep aannemer is, kan zich gedurende weken na ontvangst van het geld niet meer op de werf laten zien. Toch moest het volledige bedrag reeds betaald worden vooraleer de werf werd opgestart. Er werden ook gevallen gemeld waarbij de coördinatoren aan de architecten vragen wat er precies van hen wordt

verwacht.

Dan zijn er de tarieven. Volgens schattingen bedragen de concrete tarieven tussen de 1,8% en 0,5% van de projectwaarde voor het coördinatieontwerp plus 2% tot 0,7% van de projectwaarde voor de coördinatieverwezenlijking. Dat betekent globaal voor het totale project een prijs tussen de 1,2% en de 3,8%. In de praktijk worden de hoogste tarieven toegepast voor de kleinste werven. Voor een modaal huis van 5 miljoen frank spreken wij dan van bedragen tussen de 190.000 en de 60.000 frank. Voor kleine particulieren zijn dit onoverkomelijke meerkosten. Dat heeft dan als gevolg dat, behalve de hoge grondprijzen, ook nog moet worden bespaard op bijvoorbeeld gebruikte bouwmaterialen. De handelaars in bouwmaterialen zien dat dit de sector geen goed doet en dat de meerkosten voor de veiligheidscoördinator moeten worden uitgespaard op de kwaliteit van de materialen of nog andere zaken.

In de praktijk stoort de aanwezigheid van een veiligheidscoördinator meer dan een beetje op de werven. Aan een kraanman wordt bijvoorbeeld gevraagd om zijn machine stil te leggen, zijn bekwaamheidsattest voor te leggen, het keuringsbewijs van zijn machine te laten zien. Ik denk dat dit een overbodige last betekent op de werven en dat daarmee de veiligheid niet beter wordt. Het is namelijk onmogelijk om een vrachtwagen of kraan op de baan te brengen zonder dat die beschikt over een geldig keuringsbewijs.

Mevrouw de minister, zijn er reeds controles gebeurd? Bij mijn weten zijn er dat weinig of geen. De grond van de zaak zijn natuurlijk de arbeidsongevallen in de bouwsector. U hebt terecht gezegd dat er te veel ongevallen zijn. Wij weten allen dat de bouwsector een sector is met eigen gewoonten en geplogenheden, formele en informele. Denkt u dat u met dergelijke stringente reglementering de sector veiliger kunt maken of tot andere gedachten kunt brengen? Wij zien u veeleer voor het omgekeerde zorgen. U maakt het particulieren moeilijk om nog een eigen woning te verwerven en dat is geen goede zaak. U verschuilt zich achter de Europese regelgeving. Kijk dan eens naar de omliggende landen. Ierland stelt de particuliere woningbouw vrij van veiligheidscoördinatie, terwijl men in Frankrijk een veel soepeler regime heeft. Deze feiten zijn u bekend, maar u sluit daar de ogen voor, omdat u het niet tot uw bevoegdheid rekent om regelingen in andere lidstaten te beoordelen. Zelfs tijdens het

Europees voorzitterschap van België hebt u geweigerd de kwestie aan te kaarten. Ik besef wel dat de Europese richtlijn moet worden uitgevoerd, maar dan door elke lidstaat en even streng. Ik ben een beetje bevreesd dat wij in België heiliger willen zijn dan de paus. Uit het voorgaande mag blijken dat de regeling van de veiligheidscoördinatoren een asociale maatregel is, ten minste toch op de manier waarop hij hier wordt uitgevoerd. Graag zou ik hierop nog een antwoord krijgen.

Ik heb nog een bijkomende vraag. In antwoord op mijn schriftelijke vraag van 3 juli 2001 heeft u gesteld dat uw administratie contact zou opnemen met de collega's in Frankrijk, om uitsluitel te krijgen op de vraag of particulieren daar zijn vrijgesteld van de verplichting een veiligheidsplan en postinterventiedossier op te stellen en een coördinatiedagboek bij te houden.

Graag had ik geweten of het klopt dat in Frankrijk de architecten rechtstreeks door de wet zijn aangeduid om zonder bijkomende opleidingsvereisten en dus ook zonder meerkost als veiligheidscoördinator te mogen figureren.

03.02 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik noem dit "the neverending story van Onkelinx". Volgens mij stellen wij over deze problematiek al voor de tiende keer in twee jaar tijd een vraag.

(Onverstaanbare opmerking van minister Laurette Onkelinx.)

De eerste vraag stelde ik u twee jaren geleden. U zei toen dat er een fout zat in een koninklijk besluit van mevrouw Miet Smet. Ik vraag me af waarom u twee jaren tijd nodig hebt om een technische fout van uw voorganger te herstellen.

(Onverstaanbaar antwoord van minister Laurette Onkelinx.)

U kan toch niet zeggen dat die fout zo essentieel was, dat zij u klem gereden heeft. De oorspronkelijke versie van het koninklijk besluit was gepland voor 3 mei 1999. Ondertussen is het 3 oktober 2001. Als kersvers minister zou u die zaak snel regelen. Welnu, er is nog altijd geen evenwichtig koninklijk besluit.

Ik sluit me volledig aan bij mevrouw De Block. Ik zal de vraag inhoudelijk niet herhalen, want dat heb ik al zo vaak gedaan.

Er blijven onduidelijkheden bestaan over de

criteria waaraan een veiligheidscoördinator moet voldoen.

Wanneer zal u besluiten wie als coördinator kan fungeren? De schuld voor het uitblijven van een antwoord op die vraag kan u toch niet op Miet Smet schuiven.

Wat met de werven waar momenteel gewerkt wordt? Moeten zij al of niet vanaf een bepaalde datum een coördinator hebben?

Hebt u al controles uitgevoerd? Daarmee heeft mevrouw Smet niets te maken, zoals mevrouw De Block net ook al gezegd heeft. Indien ja, wat zijn dan de resultaten van die controles?

Ten slotte wil ik het nog even hebben over de kleine werven. Mevrouw De Block maakte duidelijk dat tegen de aanstelling van een veiligheidscoördinator van diverse zijde hevig wordt geprotesteerd. De aanstelling van een coördinator betekent een belangrijke verhoging van de kostprijs, vooral voor particulieren die gaan bouwen. De bouwgronden zijn al duur. Dat kunt u niet verhelpen, maar het jaagt de kosten wel de hoogte in. Door de verplichte aanstelling van een veiligheidscoördinator kunnen alleen nog maar goed bemiddelde mensen bouwen.

Wanneer zal u de reglementering voor die kleine werven versoepelen?

Ik wil nog even onderstrepen wat mevrouw De Block al zei. Verschillende landen in de Europese Gemeenschap treden lang niet zo streng op als wij. Dat is u al meermaals gesignaleerd en werd u al vorgelezen uit de betreffende teksten. U luistert daar echter niet naar. U werkt niet voort. De sector zit met de handen in het haar.

03.03 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, cela nous aurait manqué de n'avoir pas eu à aborder de questions sur les coordinateurs des chantiers mobiles et temporaires, dossier que nous suivons tous avec autant de passion que celle que nous affichons pour les anciens épisodes de Dallas!

Avant de répondre aux questions précises qui m'ont été posées, je tiens à redire que si cette législation existe, c'est parce que l'Europe l'a exigée, et ce en fonction d'un constat très simple, à savoir le nombre d'accidents sur les chantiers, et notamment d'accidents mortels. Quand on parle d'accidents, on ne doit pas simplement dire qu'il faut lutter pour plus de sécurité sur les chantiers; il faut aussi imposer des mesures pour

les diminuer. Il faut passer du grand concept de sécurité à l'application sur le terrain de certaines impositions telles que celles que l'on a organisées.

1. Les critères auxquels doivent répondre les coordinateurs de sécurité et de santé sont déjà repris aux articles 56 à 64 de l'arrêté royal du 25 janvier 2001 publié au Moniteur belge du 7 février 2001. Il reste donc encore à définir quelques mesures ayant trait à la formation complémentaire spécifique et à l'examen pour les coordinateurs. Il n'y a, dès lors, pas lieu de prendre un nouvel arrêté royal définissant qui peut exercer les fonctions de coordinateur; on doit, en effet, distinguer clairement les critères d'accès à la fonction déjà en vigueur et le contenu des cours et de l'examen.

Pour rappel, j'ai soumis un projet d'arrêté royal complet au Conseil supérieur de prévention et de protection sur le lieu du travail. Le Conseil supérieur avait estimé – je m'en étais expliquée en juin ou juillet dernier – que ces mesures pourraient faire l'objet d'un arrêté ministériel. Cet avis a été invalidé, par la suite, par le Conseil d'Etat. Un nouveau projet d'arrêté royal a été soumis le 23 juillet 2001 au Conseil d'Etat pour avis dans un délai n'excédant pas le mois. J'attends toujours cet avis mais je souhaite évidemment que le dispositif entre en vigueur avant la fin de l'année.

2. Sur les trois listes qui sont, à présent, établies par les deux organisations professionnelles de coordinateurs et par le Comité d'action pour la sécurité et l'hygiène dans la construction figurent environ 560 personnes qui se déclarent coordinateurs. Il n'est toutefois pas certain que tous les coordinateurs disponibles figurent sur ces listes.

Etant donné que la réglementation est récente, l'administration vérifie, en priorité, si les conditions de sécurité et de santé pour les travailleurs sur les chantiers correspondent aux prescriptions réglementaires. Si ce n'est pas le cas, elle procède comme suit. En premier lieu, l'Inspection vérifie si, compte tenu des mesures transitoires, un coordinateur devait être engagé ou non pour le chantier. Ensuite, si elle constate qu'aucun coordinateur n'a été engagé, en dépit du fait que cela était obligatoire pour le chantier concerné, elle prend contact avec la personne qui aurait dû embaucher le coordinateur. Enfin, si un coordinateur a bien été embauché, l'Inspection s'adresse à lui ou à elle et examine, entre autres, si il ou elle satisfait aux conditions fixées afin de

pouvoir exercer la fonction de coordinateur.

Au cours des mois de mai à août de cette année, l'Inspection technique a rendu visite à 6.287 entrepreneurs sur chantier. Dans 1.737 cas d'infractions, elle a averti les intéressés par écrit. Compte tenu de la méthode que j'ai mentionnée, cela signifie que, dans ces cas, une enquête a été menée sur les obligations relatives à l'embauche des coordinateurs.

3. En ce qui concerne les travaux de logements familiaux privés, la réglementation actuelle prévoit un assouplissement permettant, pour des travaux d'une valeur totale inférieure à 25.000 euros, à l'entrepreneur ou à l'un de ses travailleurs d'exercer lui-même la fonction de coordinateur à condition qu'il remplisse un certain nombre de conditions. D'expérience, l'Inspection constate que la construction de logements familiaux n'est pas moins dangereuse ou malsaine que la construction de bâtiments plus importants.

Il faut également signaler que la directive européenne ne permet aucun assouplissement en ce qui concerne l'obligation d'engager un coordinateur. La directive prescrit qu'à partir du moment où au moins deux entreprises sont concernées par l'exécution des travaux, il est obligatoire, sans dérogation possible, d'engager des coordinateurs.

En ce qui concerne le coût supplémentaire auquel il a été fait allusion, je voudrais souligner que les accidents de travail et les maladies professionnelles impliquent des coûts supplémentaires pour les opérateurs de la construction. Une meilleure prévention, ainsi qu'une organisation plus rationnelle des chantiers devrait conduire à une réduction de ces coûts.

Enfin, l'arrêté royal prévoit que les personnes qui en application des dispositions transitoires peuvent déjà exercer la fonction de coordinateur, ont le temps jusqu'au 2 mai 2004 de suivre la formation complémentaire agréée ou de réussir l'examen spécifique. Il n'est dès lors pas nécessaire d'introduire des régimes transitoires supplémentaires.

03.04 **Maggie De Block** (VLD): Mevrouw de minister, ik heb het feuilleton Dallas nooit gevolgd, maar het feuilleton dat ons thans bezighoudt lijkt mij meer de economische richting uit te gaan.

U citeert steeds dezelfde verplichtingen, al zijn wij het erover eens dat het niet over de verplichtingen gaat, maar wel over de concrete invulling die u

terzake geeft en die volgens ons veel strenger is dan in de ons omringende landen. Het gevolg hiervan zijn meerkosten van een paar honderdduizend frank voor de particuliere bouwer, hetgeen een belangrijk bedrag is als men het heeft over een modale eengezinswoning.

Wat de afwijking betreft waarbij een vrijstelling tot 1 miljoen wordt toegestaan, vraag ik mij af welke woning voor dat bedrag kan worden opgetrokken. Dit is volgens mij een zeer onrealistisch bedrag.

03.05 Trees Pieters (CD&V): Mevrouw de minister, ik ben het eens met de opmerkingen van mevrouw De Block. Ik heb deze aangelegenheid nooit beschouwd als een Dallas-historie.

In dit dossier, waarin wij worden geconfronteerd met "des accidents de chantier", is het beleid van de overheid niet efficiënt. Enerzijds, wordt melding gemaakt van 30.000 arbeidsongevallen; anderzijds, zijn er geen veiligheidscoördinatoren. Dat is precies het probleem.

De vraag is waar de arbeidsongevallen zijn gesitueerd. Welnu, dat is op grote werven van enkele miljoenen, veeleer dan op privé-werven.

Met betrekking tot de privé-woningen wilt u een versoepeling invoeren via een vrijstelling tot een werf van 25.000 euro, wat belachelijk is, want wie kan in ons land nog bouwen voor een dergelijk bedrag?

Tot slot herhaal ik voor de zoveelste keer dat wij ons in België veel strenger opstellen dan in een aantal van de ons omringende landen. Ik kan u verzekeren, mevrouw de minister, dat dit dossier nog voor heel wat heibel zal zorgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De vraag nr. 5217 van de heer Karel Van Hoorebeke wordt naar een latere datum verschoven.

04 Vraag van de heer Jef Valkeniers aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de hervorming van de leerlingenstages" (nr. 5261)

04 Question de M. Jef Valkeniers à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la réforme des stages d'apprentissage" (n° 5261)

04.01 Jef Valkeniers (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in antwoord op haar opdracht om een uniform systeem te zoeken

ter vervanging van de verschillende systemen van leerovereenkomsten, pakte u uit met een voorontwerp van wet.

Naar verluidt, mevrouw de minister, opteerde u voor een bijkomende regeling in plaats van het door de regering beoogde systeem dat de bestaande regelingen zou vervangen.

Bovendien begaf u zich op het bevoegdheidsdomein van de deelgebieden. Het federale niveau is wel bevoegd inzake het statuut van de stagiaires, maar niet inzake de concrete opleiding.

Er volgde dan ook een negatieve reactie vanwege de Vlaamse regering. Immers, reeds in april liet zij weten dat het wetsontwerp niet kan gelden op grond van bevoegdheidsoverschrijding. Ook het bedrijfsleven is verontrust over het voorontwerp van wet, meer bepaald over het plan van de minister, waarbij de ondernemingen de stagiaires betalen en voor hen een arbeidsongevallenverzekering sluiten. Deze beleidsoptie gaat in tegen de algemene filosofie van de stages die een onderdeel uitmaken van het onderwijs. Bovendien worden stagiaires tegenwoordig reeds verzekerd.

Op een ogenblik dat de roep naar een nauwere samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven luider klinkt, dreigt dergelijk voorstel de positieve houding van de ondernemingen ten aanzien van de stagiaires te ondermijnen.

Uit een enquête bij Vlaamse ondernemingen is gebleken dat 86% van de ondervraagde ondernemingen het voorbije schooljaar stagiaires begeleiden. Van deze ondernemingen ervaart 94% de stages als zeer positief of als veeleer positief. Quasi elke ondervraagde onderneming beweert in de toekomst evenveel of meer stagiaires te zullen aanvaarden.

Naar verluidt zou het voorontwerp van wet van de minister op dit ogenblik worden herbekeken en zou overleg plaatsvinden met de betrokken regeringen van de deelgebieden.

Ik heb hierover de volgende vragen.

Beoogt de minister met de nieuwe regeling inzake stages de verschillende bestaande systemen door een transparante, uniforme en vereenvoudigde regelgeving te vervangen?

Worden hierover met de deelgebieden gesprekken gevoerd? Wat is de stand van zaken?

In welke inhoudelijke richting evolueert men?
Welke zijn de voornaamste punten van discussie?

Welke timing wordt vooropgesteld?

Blijft de minister bij haar voornemen om de ondernemingen voor hun stagairs te laten betalen en voor hen een arbeidsongevallenverzekering af te sluiten?

Zal de minister met de ondernemingen overleg plegen en rekening houden met hun verzuchtingen om de stageregeling administratief en financieel niet onnodig te verzwaren?

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, cher collègue, il est un peu prématuré de vous donner une réponse circonstanciée à une question aussi importante. S'il est un point, en matière d'emploi, sur lequel tout le monde est d'accord, c'est bien qu'il faut augmenter la formation qualifiante des travailleurs. Pour ce faire, la formation à l'école est évidemment importante, ainsi que la formation professionnelle, mais également la formation dans l'entreprise, qui offre la possibilité d'être véritablement plongé dans la vie de l'entreprise ce qui est essentiel pour comprendre l'attente du monde des entreprises.

On constate que les formules de stages temporaires ou de longue durée sont multiples et organisées par différents niveaux de pouvoir dans un joyeux mélange où plus personne ne retrouve ses jeunes. Nous essayons donc de concevoir, avec l'aide des régions et des communautés, une législation uniforme. Nous étudions un cadre juridique, tant pour ce qui concerne les protections sociales que les rémunérations légitimement dues. Il s'agirait donc d'un cadre qui s'imposerait pour l'ensemble des types d'immersions dans l'entreprise. Outre la discussion avec les régions et communautés, nous entretenons un dialogue avec le secteur. Nous avons, par exemple, eu des discussions très poussées avec Agoria. C'est un secteur où l'immersion est considérée comme très importante.

Qu'est-ce qui ressort des contacts que nous avons actuellement? Il est évident pour tous les intervenants rencontrés qu'il convient de fixer un plafond minimum de rémunération, modulé en fonction de l'âge et de l'évolution de la qualification. Il paraît tout aussi incontestable que lorsqu'un travailleur a été associé pendant trois années, par exemple, au processus de production à raison d'un mi-temps, voire d'un temps plein, il convient de lui ouvrir le droit à des protections sociales peut-être plus importantes. Car il y a

dans ce cas une intégration réelle, proche de ce qui existe pour d'autres travailleurs au sein de l'entreprise.

Quand le texte sera-t-il déposé? Simplement lorsque j'en aurai terminé avec les concertations, tant avec mes partenaires institutionnels qu'avec les partenaires sociaux. Mon but n'est nullement d'alourdir la facture sociale des entreprises, mais de préserver les intérêts des uns et des autres. Ainsi, l'entreprise pourra se montrer accueillante vis-à-vis de ce système de stages en entreprises et les travailleurs qui s'intègrent dans ce type de formation qualifiante, pourront connaître un certain épanouissement professionnel.

04.03 Jef Valkeniers (VLD): Mevrouw de minister, ik denk dat wij elkaar niet goed verstaan.

Als stagiairs een jaar of langer in dienst zijn is het logisch dat zij een vergoeding krijgen. Personen die in hun opleiding gedeeltelijk leren en gedeeltelijk werken, krijgen op dit ogenblik al een vergoeding, maar wij hebben het vooral over jongeren die een maand tot drie maanden ergens stage volgen.

04.04 Laurette Onkelinx, ministre: Cela ne sera pas intégré.

04.05 Jef Valkeniers (VLD): Het gaat dus over langdurige stages? Dat is nog nergens duidelijk gemaakt. Ik meen dat de ongerustheid vooral daaruit voortkomt. De werkgevers zijn vooral ongerust over de kleine stages. Zij vrezen dat ze die ook moeten vergoeden. U moet realistisch zijn, want een stagiair kost geld. Dat is een investering op lange termijn. Het zou te dom zijn als men daarvoor ook moet gaan betalen.

04.06 Laurette Onkelinx, ministre: Ni les stages scolaires d'observation, ni les stages de courte durée. J'aurais effectivement dû le préciser.

04.07 Jef Valkeniers (VLD): Die precisering had u nog niet gegeven.

04.08 Laurette Onkelinx, ministre: Voilà qui est fait.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Interpellations et questions jointes de
- **M. Raymond Langendries à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le conflit social à la Sabena" (n° 914)**
- **Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre**

et ministre de l'Emploi sur "le plan social pour la Sabena" (n° 5317)

- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le récent accord conclu entre le médiateur social et les syndicats dans le dossier de la Sabena" (n° 5338)

05 Samengevoegde interpellaties en vragen van - de heer Raymond Langendries tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal conflict bij Sabena" (nr. 914)

- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal bemiddelingsplan voor Sabena" (nr. 5317)

- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het recente akkoord tussen de sociale bemiddelaar en de vakbonden in het Sabenadossier" (nr. 5338)

05.01 **Raymond Langendries** (PSC): Monsieur le président, j'ai vu votre interrogation au moment où j'arrivais, quant à l'opportunité de maintenir ou non cette interpellation. J'avoue que, jusqu'à 14.00 heures, j'hésitais également. Depuis que j'ai entendu tout à l'heure s'exprimer le ministre Daems responsable du dossier en la matière, j'ai décidé de maintenir mon sujet et je m'en tiendrai aux prérogatives de Mme la ministre, tout en sachant qu'elle est également membre du kern et qu'elle peut, à ce titre, nous faire part d'un certain nombre de choses. J'ai voulu maintenir mon interpellation parce qu'un certain nombre de déclarations ont été faites dans l'autre commission et certains actes ont été posés. Mon intervention était prévue depuis plusieurs semaines et l'évolution dramatique du dossier m'amène à demander des réponses précises à des questions précises, afin d'éviter des erreurs commises dans les semaines précédentes.

Je ne vais pas rappeler la situation financière catastrophique de la Sabena. Le dernier plan de restructuration en date prévoit plus ou moins 2000 licenciements. Il a suscité un vif conflit social et a déclenché une procédure bien connue chez nous depuis quelques années: l'application de la "loi Renault". Celle-ci prévoit en effet la fourniture, par la direction de l'entreprise, de toute une série d'informations aux organisations représentatives du personnel.

La concertation sociale entre la direction de la Sabena et les organisations représentatives du personnel s'est déroulée – tout le monde le sait – sans les représentants des pilotes. Ceux-ci ont refusé d'y participer, notamment en raison du fait

qu'ils n'ont jamais pu obtenir, malgré l'intervention du conciliateur social, la fourniture d'un certain nombre d'informations concernant la situation économique de la société. Notamment, il est important de citer les éléments pour lesquels une suite devait être apportée: les contrats de leasing portant sur les avions acquis en 1997. Tout le monde reconnaît que c'était une folie – mais c'est bien sûr facile de dire cela après – de commander 34 airbus pour l'expansion de la Sabena à l'époque. Je pense aussi au contrat conclu avec Virgin Express portant sur des vols que cette dernière effectue pour le compte de la Sabena.

Le **président**: Chers collègues, nous interrompons ce débat quelques instants car la présence de Mme la vice-première ministre est requise par le premier ministre.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

05.02 **Raymond Langendries** (PSC): Monsieur le président, je terminerai brièvement car je constate que le temps du gouvernement est précieux. Je viens de faire l'énumération des éléments d'information que la direction aurait dû fournir au conseil d'entreprise pour que les uns et les autres puissent se faire une idée exacte des éléments constitutifs d'une négociation aussi importante que celle-là.

Je veux citer un dernier élément, à savoir des informations qui permettent de vérifier la crédibilité de certains aspects du business plan, notamment les 479 millions d'euros escomptés de la vente d'actifs ou les calculs ayant présidé à la décision de fermer certaines lignes qualifiées de non rentables, alors que dans le même temps Swissair a augmenté la fréquence de ses vols sur ces lignes-là, etc, etc.

Les pilotes ont démontré qu'il y avait lieu pour tout le monde d'avoir de lourds soupçons, pour ne pas dire plus, de transferts d'actifs injustifiés de la Sabena vers Swissair.

Cela s'appelle de la cannibalisation. Quelqu'un me disait, il y a une demi-heure à peine, qu'on ne pouvait pas parler de cannibalisation de la part de quelqu'un, Swissair en l'occurrence, qui est lui-même mort. Je pense que cette personne ne se rend pas bien compte de la capacité de haute technologie des Suisses pour ressusciter les morts – bien que Jésus ne soit pas de cette

nationalité... – surtout lorsqu'il s'agit de finances et de banques!

Dans la problématique Sabena, il y a clairement depuis un certain temps ce qu'on peut appeler de la cannibalisation. Je l'ai vécu en direct dans quelques dossiers de ma région et je puis vous dire, avec mon expérience en la matière, que pour réussir une restructuration – et elle n'est pas mince en ce qui concerne la Sabena –, il est essentiel que la confiance règne entre la direction, les organisations représentatives des travailleurs et le gouvernement. C'est un triangle où chacun est obligé de se faire confiance, ce qui ne s'est pas produit ces derniers temps.

Madame la ministre, je vais vous faire part de ce que j'ai entendu dire en commission de l'Infrastructure il y a quelques heures – je suppose que c'est encore ce que l'on peut y entendre pour l'instant. Quelle ne fut pas mon extrême surprise quand le ministre Daems a déclaré que le gouvernement souhaitait enclencher immédiatement le processus de plan social tel qu'approuvé par le référendum à 57%!

Est-ce bien prudent de la part du gouvernement d'enclencher un processus de plan social qui a obtenu l'accord de 57% du personnel, plan social basé sur un plan Müller totalement obsolète puisqu'un certain nombre de conditions de ce plan, notamment les obligations de Swissair vis-à-vis de la Sabena, ne sont pas rencontrées? Je le répète, le référendum portait sur un plan social faisant lui-même partie d'un plan dit Müller totalement obsolète, comme les événements viennent de le démontrer ces dernières heures.

N'est-il pas plus prudent que le gouvernement s'assure d'une réelle concertation avec toutes les parties concernées et que cette concertation puisse prendre pour point de départ le fait qu'aucun document prévu par la loi Renault ne serait caché au conseil d'entreprise. Un petit élément très concret au sujet de documents secrets qu'on ne serait pas désireux de remettre: le ministre Daems a, d'entrée de jeu à la réunion de 14 heures, mis sur la table du bureau de la commission un certain nombre de documents qui sont les contrats entre Sabena et Swissair, qui étaient secrets jusqu'à présent, en déclarant au président de la commission qu'il remettait ces documents à la commission, étant bien entendu qu'ils devaient rester confidentiels et secrets. Il y a donc des documents dont nous sommes sans doute tous intéressés de prendre connaissance, non seulement le parlement mais aussi les organisations représentatives des syndicats, qui

me semblent devoir être mis sur la table maintenant.

D'où, mes deux questions:

1) Va-t-on veiller à ce que la loi Renault soit strictement appliquée dans un conflit de ce type? Ce n'est pas parce qu'il s'agit d'une entreprise publique dont l'Etat est actionnaire majoritaire que nous pouvons nous passer de la loi dite Renault.

2) Si les déclarations de M. Daems font suite à une décision du gouvernement, est-il opportun de dire qu'on enclenche dès à présent le plan social issu du référendum qui vient de se terminer à la Sabena?

05.03 Greta D'Hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijn vraag is van een enigszins andere orde dan die van voorzitter Langendries. Mochten wij nu al onze vragen opschorten – we zijn nu nog maar aan punt zes gekomen – dan kunnen we meteen aan punt 27 beginnen.

De **voorzitter**: Dat zou ook kunnen.

05.04 Greta D'Hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijn vraag gaat eveneens over Sabena, maar ze is toch enigszins van een andere orde.

Vanuit de bezorgdheid die eveneens ten grondslag lag van de bespreking die wij gevoerd hebben naar aanleiding van het wetsontwerp nr. 1290, meer bepaald betreffende het verzoenen van werkgelegenheid en kwaliteit van de arbeid, waarbij wij trouwens een vrij interessante discussie hebben gevoerd over de wijze waarop de activiteitsgraad in dit land zou moeten stijgen, willen wij aan de internationale kritieken tegemoetkomen, zeker wat de deelgroep oudere werknemers betreft.

Ik meende dat zich op dat vlak al een kamerbrede consensus aftekende, in die zin dat ook mede naar aanleiding van het interprofessioneel akkoord en de rondetafel die daaromtrent werd georganiseerd, wij voor een vrij grote uitdaging staan om de activiteitsgraad in dit land aan te zwengelen. Wij weten immers dat daarvoor geen mirakeloplossingen bestaan, dat het een zaak van lange adem zal zijn en niet in het minst van preventieve aanpak.

Mevrouw de minister, ik was enorm verwonderd, zelfs onaangenaam verrast, toen ik via de media vernam wat er in het kader van het sociale en economische drama bij Sabena als voorstel uit de

bus kwam, namelijk de tijdens de bespreking genoemde Canada Dry-maatregel. De heer Valkeniers heeft me toen uitgelegd wat dit precies inhield.

Mevrouw de minister, ofwel zijn de berichten die ons via de media hebben bereikt onjuist – en dan zal u dat zo dadelijk wellicht zeer overtuigend rechtzetten –, ofwel ben ik met een zeer zwaar probleem geconfronteerd. Indien de berichtgeving juist is, hoe verklaart u de uitstapregeling reeds vanaf 48 jaar, waarin in het ontwerp voor Sabena wordt voorzien? In dat geval zou men tot de leeftijd van 55 jaar een werkloosheidsuitkering genieten, met bovendien een premie van 12 000 F. Ik hoop dat het bericht niet juist is.

Daar ik de grootste pleitbezorger ben om bij dergelijke economische en sociale drama's begeleidende maatregelen te nemen, had ik maatregelen verwacht in de zin van outplacement. Ik had verwacht dat aan mensen die na een jarenlange loopbaan bij Sabena op een bepaalde leeftijd ander en minder betaald werk moeten zoeken een supplement zou worden toegekend met het doel ze te motiveren om desnoods tegen een lagere bezoldiging toch aan het werk te gaan. Ik zal de tijd hier niet in beslag nemen door diverse voorstellen te formuleren die een alternatief zouden kunnen bieden en die minstens de aanzet tot tewerkstelling maximaal en hoog in het vaandel zouden dragen. Mensen op 48-jarige leeftijd gedurende zeven jaar het vooruitzicht geven om een werkloosheidsvergoeding plus een premie van 12 000 F te krijgen, is in feite de ezel de wortel voor zijn neus houden. Verbaas er u dan niet over dat hij bijt en dat hij al na twee of drie jaar nog moeilijk te motiveren is om uit die werkloosheid te geraken. En dan maar geld uitgeven om de werkloosheidsval op te lossen of om oudere werklozen opnieuw te activeren!

Mevrouw de minister, ik besluit mijn verhaal met de zoete hoop dat de media zich hopeloos vergist hebben. Als dit niet het geval ik, ben ik verplicht gebruik te maken van mijn recht op repliek.

05.05 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het Vlaams Blok had graag wat meer uitleg gekregen over het akkoord dat de sociaal bemiddelaar, de vakbonden en de directie van Sabena hebben afgesloten, zeker inzake het sociaal onderdeel van het businessplan. Via sociale begeleidingsmaatregelen zouden naar verluidt een 700 mensen kunnen afvloeien. In de pers hebben wij kunnen vernemen dat u naast vrijwillig vertrek en het brugpensioen met een nieuwe regeling

over de brug kwam die een fin de carrière-regeling wil uitwerken voor een beperkt aantal werknemers vanaf 48 jaar. Als wij de pers mogen geloven zou het aantal werknemers dat zou kunnen gebruikmaken van deze formule beperkt worden tot een honderdtal. Tot hun 55ste zouden deze mensen maximale werkloosheidssteun kunnen ontvangen, verhoogd met een premie van 12.000 frank. Mevrouw de minister, ik ben bijzonder benieuwd de details te mogen vernemen over deze nieuwe regeling voor werknemers vanaf 48 jaar. Wie zal deze premie betalen? Is het correct dat de regeling beperkt zal blijven tot een honderdtal werknemers? Welke criteria zullen worden gehanteerd? Wat zijn de modaliteiten? Op welke manier rijmt u deze maatregel met uw doelstelling om de activiteitsgraad van oudere werklozen te verhogen? De voorgestelde maatregel staat, mijns inziens, haaks op die doelstelling. Wat is, in het kader van de recente gebeurtenissen, het lot van het sociaal plan? Als ik mij niet vergis wil de regering dit sociaal plan onmiddellijk uitvoeren. Kunt u terzake concrete gegevens verstrekken?

05.06 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je ne répondrai pas aux questions qui ne concernent pas mes compétences. Je me réfère aux déclarations que le ministre Daems a faites au nom du gouvernement. Je suppose qu'il aura notamment fait allusion, étant donné la situation dans laquelle se trouve actuellement la Sabena, non pas à la nécessité de se poser des questions et de s'interroger sur la trahison des Suisses, mais plutôt à l'application dans l'urgence d'un plan de restructuration qui peut sauver la Sabena: l'entreprise et l'emploi.

Si cette restructuration est urgente, il en va de même en ce qui concerne l'application du plan Müller qui implique bien entendu ce volet social.

Avant de répondre aux deux questions relatives à la loi Renault et au contenu du plan social, je voudrais dire que si on veut donner une chance à un plan de restructuration de connaître un certain succès, cela ne peut se faire contre le personnel et les organisations syndicales. Il était donc important de trouver un accord entre la direction et les organisations syndicales.

J'estime quant à moi que ces organisations ont pris des responsabilités difficiles. Vous avez connu d'autres conflits, monsieur Langendries, dans le cadre desquels d'aucuns sont heureusement intervenus pour tenter de trouver des accords. Je tiens d'ailleurs à saluer le travail

et le courage des organisations syndicales qui ont voulu, malgré la difficulté, s'engager dans cette restructuration et travailler sur un plan social accompagnant les centaines de licenciements qui auront nécessairement lieu à l'avenir à la Sabena.

J'en viens maintenant à la problématique du respect de la loi Renault. Vous connaissez bien la situation. Le conciliateur social n'est évidemment pas un inspecteur des lois sociales. Pour ce qui le concerne, en tout cas, le conciliateur qui a travaillé avec les partenaires sociaux de la Sabena, n'a été informé à aucun moment d'éventuelles infractions commises à l'application de cette fameuse loi Renault du 13 février 1998. De plus, aucune plainte n'a été déposée auprès de l'Inspection des lois sociales.

Enfin, si les organisations syndicales ont accepté de discuter et de signer un plan social dans le cadre d'un plan de restructuration et en application de celui-ci, c'est qu'elles estimaient que la loi Renault avait été respectée. Je m'en tiens, pour ma part, à ces constats, tous plus objectifs les uns que les autres.

L'accord social proprement dit est un accord complexe. On a essayé d'avoir recours à tous les mécanismes existants qui permettent, dans le cadre de licenciements importants, d'éviter des ruptures sèches dans les contrats de travail.

On a, dans le cadre de cet accord, pris toute une série de mesures encourageant les départs volontaires, notamment à la pension, concernant le reclassement du personnel au sein même du groupe Sabena, et permettant l'"outplacement". Je signale qu'une cellule de reconversion sera instaurée dans l'entreprise en collaboration avec les services régionaux compétents. Donc, tout ce qui était possible dans ce que l'on appelle communément l'"outplacement" l'"outsourcing", l'incitation aux départs volontaires, a été fait. Cela a été réalisé en bonne intelligence, en collaboration avec les Régions.

Mais cela ne suffit pas pour permettre un accord social et pour réduire le choc des licenciements.

L'accord social a prévu des indemnités complémentaires équivalentes à trois mois de salaire pour tous les travailleurs faisant l'objet d'un licenciement.

On a également prévu l'instauration d'un crédit-temps spécifique venant renforcer les mesures prévues dans la convention collective n° 77 du conseil national du travail. Ainsi, dans le cadre de

ce crédit-temps d'un ou deux ans, l'entreprise s'engage à verser une prime équivalente à trois mois de rémunération et liquidée en douzièmes ou en vingt-quatrièmes. Ce complément s'ajoute à l'indemnité légale versée par l'ONEM et doit servir d'incitant à des sorties volontaires et temporaires de la carrière.

On a effectivement ajouté une mesure destinée à une centaine de travailleurs âgés de 48 ans et plus et répondant à des critères d'ancienneté et d'appartenance à certaines catégories de personnel. Jusqu'à leur 55ème anniversaire, ces personnes se verront garantir une allocation de chômage équivalant à 60 % de leur rémunération brute antérieure, ainsi que le versement par l'entreprise d'une indemnité complémentaire de 13.000 francs par mois. Passé 55 ans, ces deux avantages leur seront retirés.

Contrairement à un régime de pré-pension à 50 ans ou plus, l'originalité de cette mesure consiste à ne pas entériner une situation quasi définitive. En effet, l'indemnité complémentaire n'est pas accordée jusqu'à la fin de la carrière professionnelle, c'est-à-dire jusqu'à 65 ans – soit pendant 13 ou 15 ans –, mais jusqu'à 55 ans, soit pour une période d'une durée maximale de 7 ans.

En outre, lorsqu'ils retrouvent un autre emploi, ces travailleurs pourront conserver le bénéfice de l'indemnité particulière Sabena qui viendra dès lors s'ajouter à la rémunération versée par leur nouvel employeur. Il s'agit là de l'application d'une décision du conseil des ministres de juin 2001 qui autorise les pré-pensionnés et chômeurs âgés à conserver leur indemnité complémentaire en cas de reprise du travail, y compris pour les « Canada Dry ». C'est donc un dispositif qui constitue, au contraire de ce qui a été dit, un incitant à se réinsérer sur le marché de l'emploi puisque l'on conserve la prime et donc à répondre aux exigences du taux d'activité des travailleurs âgés de 50 ans et plus.

Voilà donc ce qui a permis la signature de l'accord social. Vous vous imaginez bien que si l'ensemble du personnel avait montré son désaccord avec la direction de la Sabena, la situation serait très mauvaise à l'heure actuelle.

05.07 Raymond Langendries (PSC): Si le plan social est une conséquence du plan Müller, il faut souligner que ce dernier n'existe plus. Le plan Müller vient d'être amputé de 10 milliards. Ceci ne peut qu'avoir de graves conséquences pour l'élaboration d'un grand plan. Comme l'a dit M. Daems, le gouvernement cherche un crédit de

soudure d'un mois et nous nous trouvons dans une procédure de concordat. Cependant, le gouvernement déclare que le plan social, qui fait partie intégrante du plan Müller, doit être immédiatement appliqué. Nous verrons ce qui se passera.

La bonne nouvelle, c'est que le gouvernement a clairement affirmé qu'il voulait conserver une compagnie de transport aérien nationale. Mais pour le reste, je ne suis pas certain que le processus du plan social passera aussi facilement que vous le pensez.

Les procédures n'ont peut-être pas été respectées par ce qui n'est pas une organisation syndicale représentative.

La *Belgian Cockpit Association* ne fait pas partie des organisations sociales représentatives. Mais faire l'impasse sur ce que disent ses représentants et sur un certain nombre d'éléments qu'ils mettent en avant, c'est comme essayer de régler un conflit social chez les transporteurs routiers sans prendre en compte ce que disent les chauffeurs!

L'association des pilotes dans une compagnie aérienne est un élément représentatif. Et je reste sur ma position quant aux documents qui doivent normalement être transmis par la direction aux organisations sociales syndicales représentatives. Il faudra dire à la *Belgian Cockpit Association* d'essayer de se raccrocher à une organisation syndicale représentative pour être sérieusement entendue.

05.08 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mevrouw de minister, ik blijf het moeilijk hebben met de maatregel, ondanks de nuances die u zopas hebt geschetst. Ik vrees namelijk dat het andere ondernemingen zal aanmoedigen een gelijkaardige regeling af te dwingen om tot een sociaal akkoord te komen.

Ik heb, denk ik, nog geen antwoord gekregen op de vraag wie het geld ter beschikking zal stellen om gedurende 7 jaar aan die honderdtal werknemers maandelijks een bijkomend bedrag van 12.000 frank uit te betalen. Wordt dit geld geput uit een sociaal fonds en wie zal dat fonds stijven? Wordt de maatregel op de helling geplaatst door het zopas aangekondigde concordat? Is het geld beschikbaar en gereserveerd? Gaat het om federaal geld of gemeenschapsgeld?

05.09 **Laurette Onkelinx**, ministre: Cette question doit être posée à M. Daems. L'Etat fédéral ne paie pas cette prime. Il s'agit d'un accord entre partenaires sociaux de l'entreprise. La Sabena met sur la table une prime accompagnant le licenciement de certaines catégories de personnel. L'Etat, à cet égard-là, n'a pris aucun engagement.

05.10 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mevrouw de minister, ik ben bereid die vraag te richten tot minister Daems, tenzij ik, omdat het gaat om een concordat, mij tot minister Verwilghen moet wenden. In ieder geval, gelet op het concordat moet ik mij in verband met vragen over het sociaal recht toch tot u wenden?

Mevrouw de minister, als er geen geld meer is, wie zal het sociaal fonds stijven? Het concordat wordt toch niet gevraagd wegens een probleem van luxe?

05.11 **Laurette Onkelinx**, ministre: Madame D'Hondt, je suis ici pour répondre de ce qui a été négocié dans le cadre de l'accord social. Je ne parlerai pas de compétences qui ne sont pas les miennes.

05.12 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mevrouw de minister, ik was lang genoeg onderhandelaar van sociale akkoorden en weet zeer goed dat een sociaal onderhandelaar garanties vraagt als hij zo'n akkoord onderhandelt. Ik kan mij niet inbeelden dat de sociaal onderhandelaars vandaag veel gemakkelijker zijn geworden dan wij destijds. Een sociaal onderhandelaar zal zeker een waarborg hebben geëist dat een premie tijdig en zonder twijfel zal worden betaald. Een onderdeel van het akkoord is precies de vrijwaring van de financiering. Met zo'n vraag moet ik mij toch tot u wenden, niet, mevrouw de minister?

05.13 **Laurette Onkelinx**, ministre: C'est vrai pour toutes les mesures qui ont été prises dans cet accord social comme dans n'importe quel accord social de n'importe quelle société qui conclut un accord social accompagnant notamment une restructuration. Soit, on est dans la possibilité de payer, soit un vrai problème se pose. Il y a le concordat; il peut y avoir la faillite et puis, au bout, il y a le fonds de fermeture lorsque le créancier se trouve dans l'impossibilité de payer.

05.14 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mevrouw D'Hondt heeft gelijk wanneer ze wijst op het belang van de premie ten belope van 12.000 frank. De minister beweert dat het sociaal akkoord

onmiddellijk zal worden uitgevoerd. De bedoeling is dat de premie door de sociale partners op tafel wordt gelegd, maar blijkbaar zijn de financiële reserves niet zo groot om de uitbetaling ervan gedurende de hele periode te verzekeren.

Ik maak toch ook voorbehoud bij de maatregel voor de werknemers vanaf 48 jaar, omdat ze in de werkloosheid dreigen te worden geparkeerd. Zij zullen hun premie zelfs behouden wanneer ze terug aan het werk geraken. Daarbij blijft het onduidelijk wie de premie zal betalen en hoever de reserves reiken. Mij lijkt die premie veeleer oudere werknemers te ontmoedigen terug aan het werk te gaan. Dat is geen goede zaak. U moet daarentegen maatregelen nemen gericht op de reïntegratie in het arbeidscircuit, mevrouw de minister.

Ik denk dat die regeling voor andere bedrijven een precedent zal zijn. Hoe is dit trouwens te rijmen met de doelstelling om de activiteitsgraad van oudere werklozen op te trekken? Ik veronderstel dat we op die problematiek in de nabije toekomst zullen terugkomen.

05.15 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je tiens à signaler qu'avant les grandes vacances, lors du débat sur l'augmentation du taux d'activité des travailleurs plus âgés, il a été question des chômeurs âgés et des prépensionnés. Nous étions d'accord sur le fait qu'une des mesures incitatives possibles de reprise de travail, était de leur garantir des avantages complémentaires qu'ils avaient en étant au chômage.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Guy D'haeseleer aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de recente prognoses inzake werkloosheid en activiteitsgraad" (nr. 5316)

06 Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les dernières prévisions en matière de taux de chômage et d'activité" (n° 5316)

06.01 Guy D'haeseleer (VLAAMS BLOK): Mevrouw de minister, ik kom even terug op de recente prognoses over de evolutie van de arbeidsmarkt en de werkgelegenheidsgraad zoals die door uw ministerie van Tewerkstelling en Arbeid zijn bekendgemaakt. Dit is althans zo in de pers verschenen. Volgens de prognoses zal in juli 2002 65,7% van de beroepsbevolking actief zijn

als loontrekkende of zelfstandige. Dat zou nauwelijks 0,8% meer zijn dan vijf jaar voordien, in 1997.

Ook de prognoses inzake werkloosheid wijzen erop dat er van een forse daling van de werkloosheid - zoals die zich in de afgelopen jaren voordeed - dit jaar geen sprake zal zijn. De werkloosheidsgraad zou nauwelijks veranderen. De prognoses spreken van een verandering van 9,7% naar 9,6%. Op jaarbasis zouden er slechts 7.800 werklozen minder zijn. Dat cijfer trekt men nu zelf al in twijfel wegens de daling van de economische groei. Uit een aantal recente statistieken van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling blijkt dat de toestand eigenlijk nog erger is dan de prognoses van uw ministerie aangeven. De Vlaamse werkloosheidscijfers voor september liggen maar liefst 7,6% hoger dan een jaar geleden. Er kwamen op jaarbasis niet minder dan 13.405 werkzoekenden bij. Tot vorige maand was er nog daling met 3% ten opzichte van het jaar voordien. In september zou de verslechterde economische conjunctuur echter zwaar zijn beginnen doorwegen.

Dit is de eerste stijging van de werkloosheid sedert 1996, met een aantal uitschieters wat de toename van het aantal werklozen betreft. Zo is er in Vilvoorde een toename met 16%. Ook in Antwerpen, Hasselt en Oostende zijn er 10% meer werklozen dan een jaar geleden. Vanuit Wallonië heb ik geen recente cijfers gekregen maar het zou mij verbazen mocht de toestand daar veel rooskleuriger zijn dan in Vlaanderen.

Dit zijn onrustwekkende cijfers die ons tot nadenken moeten stemmen. Mevrouw de minister, bevestigt u de in de pers verschenen prognoses van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid? Wat zijn uw conclusies? Hoe reageert u op de cijfers voor Vlaanderen? Op welke manier denkt u de activiteitsgraad van 70% die voorzien is in de Europese akkoorden te halen? Welke nieuwe maatregelen - die ongetwijfeld noodzakelijk zullen zijn - stelt u in het vooruitzicht? Zijn er budgettaire reserves? Wat met de lastenverlaging waarrond heel wat te doen is? Wat zal het effect van de lastenverlaging op de werkgelegenheid zijn? Men heeft nu het technisch verslag van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven waarin de sociale partners eigenlijk geen advies geven maar elk hun eigen gelijk halen. De werkgevers zeggen dat er een effect is terwijl de werknemers zeggen dat dit niet het geval is. Ik veronderstel dat dit een van de belangrijke dossiers is die volgende week aan bod zullen komen bij de state of the union. Ook een

aantal van uw coalitiepartners hebben de lastenverlaging reeds naar de prullenmand verwezen. Ik weet niet in hoeverre de regering al een standpunt heeft bepaald met betrekking tot het advies van de sociale partners. Volgt zij de werkgevers die stellen dat er wel een effect is op de werkgelegenheid? Volgt zij misschien de werknemers die zeggen dat de lastenverlaging geen effect heeft? Heeft de regering daarover al een standpunt bepaald?

06.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je n'ai pas avec moi les dernières statistiques du chômage pour le mois de septembre dernier, puisque cela n'était pas demandé dans la question initialement posée.

On sait que le nombre de chômeurs continue de diminuer, mais, en fonction de la situation économique générale, cette décroissance se fait au ralenti. En outre, si l'on compare à la situation d'il y a un an, il n'y a plus de diminution du chômage, mais bien une légère augmentation, en Flandre; la Wallonie et Bruxelles connaissant, elles, une diminution. Celle-ci est en outre plus forte à Bruxelles qu'en Wallonie. Voilà les tendances actuelles.

Comme chacun le sait, le taux de chômage est une chose et le taux d'emploi - c'est-à-dire le nombre de personnes qui ont un travail en fonction de l'ensemble de la population active potentielle - en est une autre. On peut donc voir augmenter le taux d'emploi et diminuer le taux de chômage - ce qui est très bien; c'est d'ailleurs la situation que nous connaissons actuellement -; on peut aussi avoir un taux d'emploi qui augmente avec un taux de chômage qui augmente aussi. Il faut donc bien veiller à ne pas confondre ces deux notions.

Pour ce qui concerne les prévisions auxquelles faisait référence la question écrite, je tiens à souligner que les prévisions du mois d'août n'ont pas tenu compte des faits et des évolutions survenues depuis lors. Dans ces prévisions, on est donc parti d'un taux d'activité en 2002 de 65,7%, à savoir seulement 0,8% de plus qu'en 1997. Il convient de relativiser la valeur de cette fixation: le taux d'activité, c'est le rapport entre ceux qui souhaitent se conduire de manière active d'un point de vue professionnel, d'une part, et la population totale en âge de travail, d'autre part. Cela n'indique donc pas la part des travailleurs effectifs, mais est seulement une indication sur la part de la population qui se présente sur le marché du travail. En supposant que toutes les personnes âgées de 15 à 64 ans se présentent

sur le marché du travail, le taux d'activité atteindrait un taux de 100%, même si personne ne travaille effectivement. Voilà pour expliquer les différentes notions que sont le taux d'emploi, le taux d'activité et le taux de chômage.

C'est d'ailleurs la raison pour laquelle, dans ces comparaisons internationales, on part non pas du taux d'activité, mais du taux d'emploi. Je répète donc que c'est le rapport entre ceux qui travaillent de manière effective et la population totale en âge de travail.

L'objectif fixé par l'Europe de 70% d'ici 2010 se rapporte à ce taux d'emploi, et non pas au taux d'activité. Ce taux s'élève actuellement à environ 60%. Depuis 1997, une hausse de 3% a été constatée. Au cours de la même période, le taux de chômage a subi une baisse de 12,4% à 9,7%. Les performances des dernières années ne sont donc pas fausses, même si la route est encore longue pour obtenir les 70% en 2010.

Pour la Belgique en tant que petit pays, l'exportation représente un des facteurs cruciaux d'une croissance économique saine. Déjà avant les événements dramatiques du 11 septembre, il était clairement apparu qu'en conséquence d'une croissance ralentie aux Etats-Unis, l'Europe connaissait également un ralentissement de la croissance. Les nombreuses révisions à la baisse des chiffres de la croissance auxquelles ont procédé des analystes conjoncturels au cours de la période couvrant les mois de juillet et août ont également été largement commentées dans la presse.

Fin octobre, le Bureau du plan procédera à une adaptation du budget économique qu'il a élaboré en juillet. A ce moment-là, on connaîtra certainement d'une manière plus claire les effets secondaires engendrés par les attentats du 11 septembre.

Il faut attendre les prévisions. Il semblerait qu'en 2002, après un premier semestre au ralenti, on pourrait renouer avec la croissance au second semestre. Nous devons donc être attentifs à ces évolutions sur le moyen terme pour prendre les mesures adéquates.

Certaines mesures ont déjà été prises. Des projets de loi « emplois » votés en juillet dernier, vont déployer leurs effets sur toute l'année 2002. En ce qui concerne les mesures supplémentaires, cela dépendra bien entendu du budget disponible. Il n'est pas question pour le gouvernement de dépenser ce qu'il n'a pas.

06.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de minister haalt een aantal redenen aan om de evolutie en de prognoses te verklaren: de groeivertraging, het wachten op de rapporten van het Planbureau, het wachten op de effecten van de werkgelegenheidsmaatregelen die in juni werden genomen. Men kan echter niet om de vaststelling heen dat de toestand verontrustend is. Mevrouw de minister, u zegt niet over de laatste cijfers te beschikken. In Vlaanderen gaat dat blijkbaar iets vlugger, want daar beschikt men wel over de cijfers. Die zeggen nu al dat er voor het eerst in vijf jaar een stijging van de werkloosheid is.

Mijns inziens moet men niet te lang op rapporten en effecten van genomen maatregelen wachten, maar moet men dringend extra maatregelen nemen, zeker inzake de lastenverlaging. De minister heeft daarop geen antwoord gegeven. Ik begrijp dat dit een gevoelige kwestie in de regering is. Wij moeten daarop echter ten laatste bij de bespreking in de plenaire vergadering verder kunnen ingaan waarbij de verschillende partijen in de regering duidelijk hun standpunt zullen moeten bepalen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de vrijwaring van het stakingsrecht" (nr. 5348)**

07 **Question de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la sauvegarde du droit de grève" (n° 5348)**

07.01 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb u op 29 november 2000 over hetzelfde onderwerp reeds een vraag gesteld, vooral naar aanleiding van de opmerkingen van het comité dat toeziet op de naleving van het Europees sociaal handvest. Het comité vroeg zich in zijn conclusies in de 14de en 15de cyclus af of België in zijn rechterlijke beslissing om een staking te verbieden onder verbeurte van een dwangsom niet in overtreding was met de verdragrechtelijke verplichtingen zoals in artikel 6§4 van het Europees sociaal handvest is bepaald. Het betrof toen niet zomaar een opmerking, want het comité had zijn positief oordeel over de naleving van het verdragsartikel opgeschort tot daarover een gedegen antwoord van ons land werd verkregen. Mevrouw de minister, u verwees toen terecht naar het sociaal overleg dat in de laatste fase van onderhandeling

was. U zei dat u de sociale partners met aandrang had gevraagd om dit op de agenda te plaatsen en dat u het zeer spijtig zou vinden als dit niet mocht gebeuren. U zei dat het niet verstandig zou zijn om nu tussen te komen.

Ondertussen zijn wij ettelijke maanden verder. Het sociaal interprofessioneel akkoord is totstandgekomen. Vandaag wordt echter bij collectieve arbeidsconflicten nog steeds naar het eenzijdige verzoekschrift en de daaropvolgende opgelegde dwangsommen gegrepen. De zaak-Sabena is daarvan een bewijs. Dat tast het stakingsrecht in zijn essentie aan.

Daarom veroorloof ik mij terug op de kwestie te komen met de vraag wat u nu van plan bent? Ik ga er dan van uit dat er inzake het interprofessioneel akkoord geen voorstel tot regeling is gekomen, maar misschien is dit ondertussen wel gebeurd. Welk antwoord zal ons land op de kritiek van het comité dat toeziet op het Europees sociaal handvest verstrekken? Het enige degelijke antwoord is waarschijnlijk het plegen van overleg zodat men niet, zoals nu het geval is, te vlug een beroep op het eenzijdige verzoekschrift en de daaraan gekoppelde dwangsommen kan doen.

07.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, sur le fond du sujet, j'ai la même conviction que Mme D'Hondt. Je pense que les recours ou requêtes unilatérales avec astreinte comme les recours aux tribunaux de l'ordre judiciaire en concurrence avec les négociations sociales, dans le cadre de négociations d'un plan collectif, mettent à mal notre système de concertation sociale et de dialogue social. Je suis aussi convaincue que le fait de régler ce problème-là peut être bon pour les organisations syndicales et pour les entreprises. Il y va de l'avantage de tout le monde d'approfondir le dialogue social qui permet la paix sociale, qui est elle-même indispensable au développement de nos entreprises.

J'ai constaté comme vous qu'il n'y avait pas eu d'accord entre partenaires sociaux lors du dernier accord interprofessionnel. C'est un sujet sensible et difficile, sinon il aurait été réglé depuis fort longtemps, même quand vous participiez à la majorité. Pour le moment, j'essaie d'obtenir un accord entre partenaires sociaux. C'est pourquoi j'ai fait inscrire ce point en tant que tel à l'ordre du jour des tables rondes de la solidarité sociale et un dialogue a lieu pour l'instant sur le sujet. Je n'exclus pas, surtout s'il y a un accord tripartite, de ne pas attendre la fin des tables rondes pour

avancer plus vite. Je n'exclus pas non plus que le gouvernement démontre assez rapidement sa volonté en la matière. Cela me semble indispensable pour le dialogue social mais je veux d'abord donner toutes les chances à un accord tripartite qui montrerait la volonté des partenaires sociaux et du gouvernement de conforter notre modèle.

07.03 Greta D'Hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, een tweede zittijd is nooit een schande, zeker wanneer men het einddiploma behaalt. Wanneer men het diploma behaalt, vergeet men dat men bepaalde jaren een tweede zittijd heeft moeten doormaken. Indien de rondetafelgesprekken de tweede zittijd betekenen voor het interprofessioneel akkoord, verheugt mij dat zeker.

Mevrouw de minister, ik neem in elk geval uw verklaring ernstig. U zei dat, indien mocht blijken dat zich tijdens de rondetafelgesprekken een akkoord aftekent, wij niet het einde van alle gesprekken zullen afwachten om het besprokene reeds in wet om te zetten. Ik vind dat een goede zaak. Indien het interprofessioneel akkoord niet slaagt in de tweede zittijd, zal ik u opnieuw regelmatig herinneren aan de mislukking. Maar ik neem aan dat de sociale partners de zaak deze keer zullen uitpraten en dat zij, gezien de toch hoge studiekosten, geen jaar zullen moeten overzitten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de loonkostensubsidie of inschakelingpremie" (nr. 5222)

08 Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la subvention salariale ou la prime de reclassement" (n° 5222)

08.01 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Gool, arbeid is een fundamenteel recht, uiteraard ook voor personen met een handicap. Zowel op federaal als op regionaal vlak worden inspanningen geleverd om dit recht te garanderen via specifieke maatregelen. Zo kan een persoon met fysieke beperkingen, iemand die zogenaamd een 'nummer' heeft bij het Vlaams Fonds, tewerkgesteld worden. Het minderrendement van die persoon wordt dan via een loonkostensubsidie of een inschakelingpremie gecompenseerd. Dit

staat in CAO 26.

Nu blijkt dat het vermelde systeem van loonkostensubsidies of inschakelingpremies niet van toepassing is bij ministeries en bij openbare diensten en besturen. Graag krijg ik van u een antwoord op mijn vraag: is dit geen leemte in de regelgeving? Is dit in feite niet in tegenspraak met zowel de politiek van activering en tewerkstelling, als met de politiek van gelijke kansen?

08.02 Regeringscommissaris Greet Van Gool: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Descheemaeker, de tewerkstelling van personen met een handicap en het beleid van de federale overheid voor tewerkstelling in ministeries en openbare besturen behoren tot de specifieke bevoegdheid van de minister van Ambtenarenzaken. Ik wil u erop attent maken dat er thans een regeling bestaat die voorziet in een minimum quotum van 3% voorbehouden tewerkstelling voor personen met een handicap bij de overheid. Dit staat in de wet van 16 april 1963, waarvan de uitvoeringsbesluiten verschenen op 11 augustus 1972 en op 5 januari 1976. Men heeft mij verzekerd dat de federale overheid dit quotum effectief tewerkstelt, en zelfs overschrijdt. Het betreft hier weliswaar een andere maatregel voor het tewerkstellen van personen met een handicap, maar die heeft duidelijk hetzelfde oogmerk, te weten de instroom op de reguliere arbeidsmarkt van personen met een handicap mogelijk te maken.

08.03 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Mevrouw de regeringscommissaris, mag ik uit uw antwoord begrijpen dat het inderdaad uitgesloten blijft dat CAO 26 toegepast wordt bij openbare diensten en besturen?

08.04 Regeringscommissaris Greet Van Gool: Het gaat hier om een specifieke bevoegdheid van de minister van Ambtenarenzaken. Er geldt een andere regeling voor gehandicapten in overheidsdienst. CAO 26 wordt daar niet toegepast, maar er geldt een andere regeling, die vastligt in een koninklijk besluit, en waarbij quota worden gehanteerd.

08.05 Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw Descheemaeker, u had toch kunnen verifiëren of die CAO 26 de CAO is die geldt voor de privé-sector of niet? Als dat niet zo is, is deze CAO uiteraard niet van toepassing op het openbaar bestuur.

08.06 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, dat is inderdaad

een feit, maar ik vraag me af of de CAO niet uitgebreid kan worden naar de openbare besturen, en om welke specifieke reden dat niet kan.

08.07 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Descheemaeker, ik vind die uitbreiding niet zo logisch, maar voor de uitleg moet ik me wagen op het terrein van de minister van Ambtenarenzaken. Mijn confrater zal mij dat wel vergeven.

Waarom geeft de overheid loonkostensubsidies? Dat gebeurt omdat werkgevers in de privé-sector een financiële redenering maken. Wij proberen hen dus tot integratie van gehandicapten aan te zetten via een financiële stimulus. Voor de overheid hoeft dat niet.

De overheid draait niet op basis van verkopen en kosten en winsten en verliezen. De overheid kan een reglement opstellen waarbij wordt bepaald hoeveel gehandicapte personen moeten worden tewerkgesteld. Het nut van een soort lastenvermindering voor de overheid ontgaat mij, maar ik kan mij vergissen. Ik stel voor dat we het nog eens navragen bij de minister van Ambtenarenzaken om zeker te zijn dat we hier een adequaat antwoord geven.

08.08 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, in mijn vraag ging het niet over een lastenverlaging. In feite gaat het specifiek over het minder rendement omwille van de handicap. Uiteraard zal een openbaar bestuur niet geneigd zijn om iemand 100% loon uit te betalen als die persoon eigenlijk maar een rendement geeft van 80%. Het gaat over die 20% die via de CAO 26 bijgepast wordt.

08.09 Regeringscommissaris **Greet Van Gool**: Mijnheer de voorzitter, de doelstelling is dat men wil tussenkomen. Als men een persoon met een handicap tewerkstelt en er zou eventueel een minder rendement zijn, dan geeft men deze subsidie. De overheid is verplicht om een aantal personen met een handicap in dienst te nemen. Beide maatregelen hebben de bedoeling om een persoon met een handicap op de reguliere arbeidsmarkt te werk te kunnen stellen. Ze beogen hetzelfde effect.

08.10 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, principieel ga ik akkoord. Maar de ene handicap is uiteraard de andere niet. Bij bepaalde handicaps zal het wel voorkomen dat men 100% rendeert. Terwijl mensen die omwille van hun handicap minder renderen op die manier geen kansen maken in openbare besturen. Uiteindelijk komt het daarop

neer.

08.11 Regeringscommissaris **Greet Van Gool**: Mijnheer de voorzitter, men is juist verplicht om een aantal personen met een handicap volgens een bepaald quotum in openbare diensten aan te werven. Hieronder verstaat men personen met een handicap, dus personen die effectief minder presteren dan mensen zonder handicap.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw **Anne-Mie Descheemaeker** aan de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de zogenaamde "prijs der liefde" voor gehandicapten" (nr. 5284)

09 Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la discrimination dont sont victimes les handicapés vivant en couple" (n° 5284)

09.01 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, minister Vande Lanotte is tegemoetgekomen aan de terechte vraag van gehandicapten die bij huwelijk of samenwonen een integratietegemoetkoming verloren wegens het inkomen van de partner door de aftrekpost op het inkomen van de partner te verhogen. Deze maatregel zou op 1 juli 2001 van kracht zijn geworden.

Mijn vragen zijn de volgende. Op welke manier werden de betrokkenen op de hoogte gebracht van de nieuwe maatregel? Moeten de betrokkenen allemaal een nieuw medisch onderzoek ondergaan voor vaststelling van de categorie aangezien de tegemoetkoming pas wordt gegeven bij categorie 3 en 4? Geldt die maatregel met terugwerkende kracht vanaf de gestelde datum van 1 juli als de aanvraag voor die datum gebeurde maar administratief eventueel nog niet afgehandeld is? Hoeveel aanvragen werden er ingediend en hoeveel waren er op 1 oktober 2001 reeds goedgekeurd?

09.02 Regeringscommissaris **Van Gool**: Mijnheer de voorzitter, de dienst tegemoetkomingen aan personen met een handicap heeft in zijn databank de personen met een handicap geïdentificeerd die op medisch vlak aanspraak kunnen maken op een integratietegemoetkoming categorie 3 of 4, waarvan de echtgenoot of de partner inkomsten heeft of gehad heeft en voor wie de berekening van de integratietegemoetkoming omwille van deze inkomsten heeft geleid tot een vermindering of afschaffing van het recht op de

integratietegemoetkoming. Aan al deze personen is een persoonlijke brief gericht met het verzoek om vanaf 1 juli 2001 bij het gemeentebestuur een aanvraag om herziening van hun recht op de tegemoetkoming van een persoon met een handicap in te dienen. Er werden 7.596 personen rechtstreeks verwittigd, waarvan 3.595 Nederlandstaligen, 3.935 Franstaligen en 66 Duitstaligen. De personen die geen dossier meer hebben bij de dienst Tegemoetkomingen konden niet persoonlijk verwittigd worden. Zij kunnen wel een aanvraag om een tegemoetkoming indienen bij hun gemeentebestuur als ze menen dat ze zouden beantwoorden aan de gestelde voorwaarden. Daarvoor werd een persmededeling verspreid.

Ik kom tot de tweede vraag. Het onderzoek van het recht op tegemoetkomingen, in functie van de Prijs van de Liefde, vereist geen enkel nieuw medisch onderzoek. De maatregel heeft immers enkel betrekking op het administratieve luik van het dossier. Indien de betrokkene op basis van een vorig medisch onderzoek tot de eerste of de tweede categorie behoort, heeft hij er misschien belang bij een aanvraag tot medische herziening in te dienen indien zijn gezondheidstoestand is verslechterd. Dit is echter een toepassing van een algemene regel en staat los van de maatregel die betrekking heeft op de Prijs van de Liefde.

Ik kom tot de derde vraag. De nieuwe maatregel is van kracht geworden op 1 juli 2001 en wordt ambtshalve toegepast op alle beslissingen die worden meegedeeld vanaf 1 juli 2001. Voor aanvragen tot ambtshalve herzieningen die voor 1 juni 2001 zijn ingediend en die op 1 juli nog niet waren afgehandeld, wordt een tweede berekening gemaakt, rekening houdend met de wijzigingen die ingaan op 1 juli 2001. Aanvragen die tussen 1 juni en 1 juli werden ingediend, vallen steeds onder de nieuwe maatregel. Aanvragen tot herziening hebben immers steeds uitwerking vanaf de eerste van de maand die volgt op de maand van de aanvraag, in dit geval dus 1 juli. Bijgevolg zal de nieuwe maatregel, die ingaat op 1 juli, er reeds op van toepassing zijn.

Ik kom tot de vierde vraag. In dit stadium is het nog te vroeg om een balans van de maatregel op te maken. De herzieningsaanvragen die al bij de gemeentebesturen werden ingediend, zijn immers nog niet allemaal bij de Dienst Tegemoetkomingen aan Personen met een Handicap toegekomen. Men kan ook geen onderscheid maken afhankelijk van de reden voor de aanvraag tot herziening, omdat men moeilijk kan nagaan hoeveel extra aanvragen het gevolg

zijn van de maatregel die betrekking heeft op de Prijs van de Liefde.

09.03 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Dank u, mevrouw Van Gool. Uw antwoord volstaat ruimschoots.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van geneesmiddelen onder internationale gemeenschappelijke aanduiding" (nr. 5218)

10 Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le remboursement de médicaments prescrits conformément à la dénomination internationale commune" (n° 5218)

10.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb u enige tijd geleden een vraag gesteld over de tarifiering van voorschriften op stofnaam en bij voorgeschreven substitutie. Uw antwoord heeft mij toen verheugd, maar heeft nadien voor heel wat verwarring gezorgd. Ik ben daarvoor ten dele verantwoordelijk. Op basis van uw antwoord heb ik immers aan een aantal personen uit de sector meegedeeld dat er een positieve evolutie in het dossier is. Zo is het trouwens ook in de pers verschenen. Ik had u ook gewaarschuwd dat er een aantal praktische problemen zouden zijn bij de uitvoering van het idee van het voorschrijven op stofnaam of van het toelaten van een beperkte vorm van substitutie als de arts het vraagt.

Blijkbaar is dit gebeurd. Waarschijnlijk heeft het RIZIV de alarmbel geluid en verklaard dat dit niet zomaar kan worden uitgevoerd, omdat er geen zekerheid bestaat dat de apothekers te goeder trouw het beste geneesmiddel aan de beste prijs zullen verkopen. Ik vermoed dat dit de eigenlijke reden is waarom men het koninklijk besluit heeft nagekeken. Men heeft daarbij vastgesteld dat men het koninklijk besluit moet aanpassen om het te kunnen toepassen. Volgens het koninklijk besluit kunnen bepaalde specialiteiten en generieken, die in hoofdletters worden opgesomd, worden terugbetaald. Indien ze dus niet onder dezelfde vorm worden voorgeschreven, kunnen ze ook niet worden terugbetaald.

Mijnheer de minister, u bent zo vriendelijk geweest mij persoonlijk ervan op de hoogte te brengen dat de diensten zullen worden opgedragen een

initiatief tot uitvoering te nemen. Hebt u reeds initiatieven genomen? Zal het koninklijk besluit worden aangepast? Bestaat daarvoor een timing? Ik begrijp dat er een aantal knelpunten bestaan en dat er goed moet worden nagedacht, maar er zijn natuurlijk verschillende vormen. Mijn vraag van enkele maanden geleden was dan ook tweeledig. Men kan immers voorschrijven op stofnaam, maar er bestaan ook voorschriften waarbij de arts een specialiteit of een generiek voorschrijft met de vermelding: "mag worden gesubstitueerd." Ik kan me voorstellen dat er met het RIZIV een afspraak bestaat dat er mag worden gesubstitueerd door iets dat evenveel of minder kost. Dit is immers het aspect dat het RIZIV belangrijk vindt, uitgaande van de gelijkwaardigheid van de generieken. Er bestaan dus verschillende mogelijkheden.

Mijnheer de minister, volgens de omzendbrief van het RIZIV aan de artsen en de apothekers mag op dit ogenblik niet worden voorgeschreven op stofnaam.

De artsen moeten een duidelijk voorschrift schrijven en de apothekers moeten afleveren wat op het voorschrift staat. Er is ook sprake van een overgangsmaatregel, al is mij niet echt duidelijk wat het doel ervan is. Hij bepaalt dat voorschriften die tussen juni 2001 en 22 juli 2001 op stofnaam waren opgesteld en die tot en met 31 juli 2001 werden afgeleverd toch door het RIZIV worden vergoed. Als het toen voor een overgangsperiode mogelijk was, waarom is het dan nu niet meer mogelijk? Wat was het doel van deze overgangsmaatregel? Enkele persberichten hebben onzekerheid veroorzaakt.

Werden tijdens deze periode dergelijke voorschriften ingeleverd en heeft dit tot problemen aanleiding gegeven? Misschien zijn tijdens deze twee maanden problemen naar voren gekomen die moeten worden aangepakt.

10.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van de Castele heeft het probleem perfect omschreven: de pers heeft hieraan ruime aandacht besteed, waardoor mogelijk verwarring is ontstaan. Het RIZIV is nog eens nagegaan wat de reglementering nu juist stipuleert en het heeft getracht duidelijk te omschrijven wat toegelaten is. De apothekers mogen niet substitueren.

Het RIZIV heeft echter ook geoordeeld dat wegens de onduidelijkheid die gedurende een bepaalde periode bestond sommige voorschriften moeten worden aanvaard teneinde nadien terug te keren tot de normale gang van zaken. Orthodoxie

is niet goed. Ik stimuleer de concurrentie tussen geneesmiddelen op basis van prijs, net zoals ik de concurrentie tussen generische en merkgeneesmiddelen stimuleer. Wij maken de apothekers en de artsen het werken onmogelijk als wij hen niet toelaten zelf een aantal keuzes te maken. Het is ondoenbaar om te eisen dat de arts steeds het precies omschreven geneesmiddel voorschrijft en dat de apotheker het voorschreven geneesmiddel aflevert. Zo kunnen wij de concurrentie tussen de geneesmiddelen niet vergroten.

Er moet dan ook een doorbraak komen inzake het voorschrijven van geneesmiddelen op stofnaam. Wij moeten echter voorzichtig te werk gaan. De stofnaam moet goed worden omschreven. Experts wijzen mij erop dat het zeer moeilijk is te bepalen welke richtlijn aan de apothekers moet worden gegeven voor het substitueren. Een ander probleem is hoe de dokter de gewenste verpakking kan aangeven. Bij een merkartikel kan de arts de juiste verpakking voorschrijven, bij een voorschrift op stofnaam is dit minder eenduidig omdat er vaak verschillende soorten verpakkingen bestaan. Technisch gezien is dit misschien wel het grootste knelpunt.

Ik heb mijn medewerkers opgedragen dat er oplossingen moeten worden gevonden. Ze plegen overleg met alle betrokkenen in de sector en ik hoop dat zo snel mogelijk een haalbaar en praktisch voorstel kan worden uitgewerkt dat de arts en de patiënt de garantie biedt dat de apotheker de medisch, sociaal en economisch verantwoorde keuze maakt.

10.03 **Annemie Van de Castele** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, het verheugt mij dat de minister bij zijn voornemen blijft. Hij kan op onze steun rekenen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 **Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het vrije verkeer van patiënten" (nr. 5231)**

11 **Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la libre circulation des patients" (n° 5231)**

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen.)

(La réponse sera fournie par le ministre des Affaires sociales et des Pensions.)

11.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de vakliteratuur bericht over twee arresten van het Europees Hof van Justitie met betrekking tot de grensoverschrijdende zorg. Het gaat meer bepaald om het arrest-Vanbraekel en het arrest in de zaak van een Nederlandse patiënt die zich naar Duitsland heeft begeven.

Het stond natuurlijk al langer in de sterren geschreven dat we het na het arrest Kohl-Decker moeten hebben over de ziekenhuisopnames. In een debat zal moeten worden besproken of patiënten zich zonder toelating van hun verzekeraar of ziekenfonds in het buitenland kunnen laten behandelen en of deze zorg dan ook kan worden terugbetaald volgens de tarieven van het land waar men is verzekerd.

De arresten worden vaak met enige omzichtigheid geïnterpreteerd, maar ik onthoud toch dat de Nederlandse redenering – zij leveren iets in natura en moeten zich dus geen zorgen maken om de arresten in de zaak Kohl-Decker – niet opgaat. Men heeft zeer duidelijk gezegd dat de Nederlanders evengoed onder dit systeem vallen en dat het eveneens gaat over diensten die worden verleend. Dat probleem is volgens mij zeer duidelijk opgeklaard.

Het Hof zegt nu dat de zorgverzekeraar bij de beoordeling van een ziekenhuisopname in het buitenland een aantal randvoorwaarden kan stellen, maar dat die redelijk moeten zijn. Een ietwat sibillijnse uitspraak! Het komt er dus op neer dat er een regulering is toegelaten voor ziekenhuisopnames, maar dat die redelijk moet blijven. Om te weten of de appreciatie van de verzekeraar redelijk is, moet men toch de stand van de medische inzichten en de problematiek van de wachtlijsten kunnen inschatten.

Naar aanleiding van het arrest Kohl-Decker heeft deze commissie deze problematiek al eens met u besproken. Iedereen was toen zeer voorzichtig, zowel het RIZIV als de ziekenfondsen meenden dat er niet moest worden overdreven, dat het alleen maar over wat ambulante zorg ging, dat het zo'n vlucht niet zou nemen en dat zorgverstrekking cultuurgebonden was. In de Engelse pers schreef men opgetogen dat er na dit arrest eindelijk een oplossing was voor de lamentabele toestand van de Engelse gezondheidszorg en dat alle patiënten nu eindelijk het vasteland op konden. In Nederland juichten de zorgverzekeraars dat zij als verzekeraars de

sleutel in handen hadden om het transnationale verkeer van patiënten te modereren.

Zorgverzekeraars kunnen inderdaad de grens overstekken en met het arrest in de hand de terugbetaling verkrijgen. Dat is een stap in de richting van een sociaal Europa dat mij grote zorgen baart. Hoe meer de gezondheidszorg een product wordt van de vrije markt – met alle consequenties van die vrije markt – hoe problematischer de toegang tot die gezondheidszorg kan worden voor kwetsbare, kansarme of zelfs modale groepen van mensen die recht hebben op betaalbare zorg.

In het debat over de interne organisatie en de privatisering van onze zorgverlening worden wel stoere uitspraken gedaan, maar we moeten ervoor opletten dat we het Europese niveau niet verwaarlozen. Voor we er erg in hebben kan de poort worden geopend naar een debat over een open markt, over het feit dat de verzekeraars moeten kunnen opereren en dat de Manage Care formules bespreekbaar moeten zijn. Op die manier zouden die zaken wel eens sneller ingang kunnen vinden dan we zelf willen.

Als inwoner van een grensstreek, heb ik wel enige ervaring met de Nederlandse situatie. Daar tracht men de budgettaire uitdaging van de ziekteverzekering te beheersen door het aanbod in te perken en er heel wat regelgeving op te zetten. Dat leidt tot enorme wachtlijsten en tot maatschappelijk onaanvaardbare toestanden. Zo gebeurt het dat een verzekeraar de wachtende patiënten aanraadt de grens eens over te steken naar België, waar er een overaanbod is aan zware medische diensten, waar er geen wachtlijsten zijn, waar de zorg naar Nederlandse normen goedkoop is en waar men door de flexibiliteit in ons systeem veel klantvriendelijker is omdat men snel kan worden geholpen. Dan vraag ik mij af hoe de overheid hier tegenover staat. Hoe kijkt men naar dit fenomeen? Ik zeg niet dat dit nu reeds een reusachtig probleem is, maar ik vind dat we deze trend van het Europees verkeer van patiënten toch met de nodige zorg moeten bekijken.

Wat zijn volgens de minister de consequenties van die twee arresten voor de Belgische regelgeving? Moet een dergelijk fenomeen niet eens op Europees niveau worden bekeken zodat via collectieve correcties de toegankelijkheid van de zorg voor iedereen kan worden gegarandeerd?

11.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, ik kan de heer Vandeurzen het volgende meedelen.

Ten eerste, de analyse van de situatie. Op 12 juli 2001 heeft het Hof van Justitie twee arresten gewezen in de zaken Geraets-Smits/Peerbooms en Vanbraekel, betreffende de vergoeding van verzorging verleend naar aanleiding van een ingreep in een ziekenhuis in een andere lidstaat.

Zoals gewoonlijk herinnert het Hof er vooreerst aan dat de lidstaten bevoegd zijn voor het regelen van hun stelsels van sociale zekerheid. Het Hof bevestigt echter dat de lidstaten, bij het uitoefenen van deze bevoegdheid, het gemeenschapsrecht moeten naleven, en met name de bepalingen van het verdrag inzake het vrij verrichten van diensten, zelfs indien het gaat om ziekenhuisprestaties.

In de zaak-Smits/Peerbooms oordeelt het Hof dat een regeling van voorafgaande toestemming om vergoeding te genieten van ziekenhuisverzorging verleend in het buitenland, een belemmering vormt voor het vrij verrichten van diensten. Volgens het Hof wordt deze belemmering evenwel gerechtvaardigd door de bekommernis over het behoud van een verzorgingscapaciteit of een medische deskundigheid op het nationaal grondgebied, hetgeen essentieel is voor de gezondheid en zelfs het overleven van de bevolking.

Maar eveneens, verklaart het Hof, dient de regeling voor toestemming te steunen op niet-discriminerende criteria, die op voorhand gekend zijn. Dienaangaande maakt het Hof enkele opmerkingen over de criteria, die eigen zijn aan het Nederlandse stelsel. Daar zal ik echter niet verder op ingaan.

Deze rechtspraak laat vermoeden dat de vereiste van een voorafgaande toestemming kan worden gerechtvaardigd als zijnde een redelijke maatregel met het oog op het waarborgen van het behoud van een financieel evenwicht. Nochtans werd bij de uitspraak van dit arrest rekening gehouden met het specifieke karakter van het Nederlandse stelsel voor geneeskundige verzorging, en niets laat toe te bevestigen dat deze rechtspraak ten overstaan van een andere wetgeving zou worden bevestigd.

De zaak-Vanbraekel zou meer rechtstreekse gevolgen kunnen hebben voor onze regeling van vergoeding van geneeskundige verzorging die men in het buitenland heeft verkregen.

In deze zaak bevestigt het Hof dat de Europese coördinatie aan de sociaal verzekerde, die daartoe naar behoren toestemming werd verleend, het

recht wordt gewaarborgd op vergoeding van de verzorging volgens de wetgeving van de Staat waar deze werd verkregen.

Het Hof bevestigt eveneens dat wanneer toestemming wordt verleend op grond van een nationale regeling die voorziet in het verlenen van toestemming zodra is vastgesteld dat een ziekenhuisopname in het buitenland onder betere medische omstandigheden kan plaatsvinden, men er rekening moet mee houden dat een dergelijke toestemming een toestemming is in de zin van artikel 22, paragraaf 1, sub c van verordening nummer 1408/71. Het gaat hier om de verordening die de technische coördinatie regelt van onze stelsels.

Het Hof restitueert aldus een deel van haar soevereiniteit aan de nationale wetgever, aangezien verordening nummer 1408/71 uitsluitend de gevallen bepaalt waarin een dergelijke toestemming niet kan worden geweigerd, doch niet verhindert dat de nationale wetgever een regeling treft voor de gevallen waarin deze kan worden verleend.

Overwegende dat het feit dat men bij behandeling in het buitenland een niveau van dekking geniet dat minder voordelig is dan in het eigen land, een inbreuk betekent op het vrij verrichten van diensten, legt het Hof de nationale wetgever op om in de mogelijkheid te voorzien van een aanvullende vergoeding in het geval van buitenlandse tarieven van vergoeding die minder gunstig zijn dan de tarieven die in de bevoegde Staat worden gehanteerd.

Ziehier de eerste informatie die mijns inziens uit deze beide arresten kan worden overgenomen.

Vooraleer verdere conclusies te trekken wat eventuele aanpassingen van onze reglementering betreft, acht ik het nuttig enige tijd uit te trekken voor analyse en reflectie.

Er zal een werkgroep bijeenkomen onder leiding van het RIZIV en het Bestuur van de sociale zekerheid van ons ministerie, om zodoende te starten met een grondige analyse van de toestand.

Ik ben in deze zaak niet passief gebleven. In het kader van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie is op 7 en 8 december een internationale conferentie gepland in Gent,

met als thema "Europese integratie en nationale regelingen voor geneeskundige verzorging, een

uitdaging voor het sociaal beleid". De vragen die betrekking hebben op de recente arresten van het Hof van Justitie inzake geneeskundige verzorging over de grenzen heen, zullen hier worden besproken. Deze conferentie geniet ook de actieve steun van de Europese Commissie. Diverse leden van de Europese Commissie zullen er ook het woord nemen. Het staat mij voor dat ik de verschillende fracties hiervan heb verwittigd, ook uw fractie. Ik heb drie grote conferenties gepland. Een is al achter de rug en ging over indicatoren van sociale uitsluiting. Een vindt plaats binnen een tweetal weken en gaat over de architectuur van de sociale bescherming. Ten slotte is er deze. Ik meen de fracties te hebben meegedeeld dat zij daar mensen naartoe konden sturen. Moest dat niet zo zijn, geef mij dan een seintje. Deze conferentie lijkt mij wel een kolfje naar uw hand, eerlijk gezegd. Ik hoop daar wel wat conclusies uit te trekken; het houdt mij bijzonder bezig. Ik weet niet of wij hierin positief of negatief moeten staan; het is een zeer genuanceerde kwestie. Er zijn waarschijnlijk voordelen te rapen in een ontwikkeling in deze richting, maar er zijn ook gevaren als het uiteenrafelen van een beleid dat de capaciteit en het aanbod organiseert, enerzijds en het tussenkomen in de vergoeding, anderzijds. Dat dreigt te worden uiteengerafeld door deze ontwikkeling. Natuurlijk zijn er ook voordelen. Men krijgt iets als een goede concurrentie ten aanzien van de patiënt. Wij moeten daarover nadenken en daarvoor dient de conferentie.

11.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de minister, de bedoeling was natuurlijk om hierover een heel debat te krijgen. Ik deel uw genuanceerde kijk. Als het fenomeen doorgaat, kan het voordelen hebben. Naar ons concept van organisatie van de gezondheidszorg zit er wel heel veel dynamiek in die het federale model, de competentie van de gemeenschappen en de wijze van financiering ter discussie stelt. In België sturen wij de zorg door subsidies te verlenen voor het bouwen van ziekenhuizen, iets wat in andere landen niet gebeurt. Daardoor gaan er prijsverschillen tussen landen ontstaan. Dat is dan nog maar een klein feit, want de afschrijving van de kosten is daarin een klein elementje. Dat dreigt een hele dynamiek te veroorzaken, ook inzake kostenstructuren en de positie van de verzekeraars bij het organiseren van de zorg. Ik ben blij dat u hieraan aandacht besteedt en ik ben ervan overtuigd dat wij het hierover nog zullen hebben.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de palliatieve teams" (nr. 5241)

12 Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les équipes chargées des soins palliatifs" (n° 5241)

12.01 Trees Pieters (CD&V): Mijnheer de minister, u hebt recent beslist om palliatieve teams in de ziekenhuizen te installeren, iets wat wij alleen kunnen toejuichen. U deelde mee dat u eerst geld zou geven en dan controlemechanismen zou inbouwen. Wij vinden het positief dat u er eerst voor zorgt dat palliatieve teams kunnen werken en nadien voor controle zorgt. U hebt verklaard dat er erkenningsnormen zullen gelden, specifiek met betrekking tot het personeel. In mijn regio word ik geconfronteerd met een zeer goed werkend palliatief team, dat al meer dan anderhalf jaar bezig is. Dat is gestart met eigen middelen. Men had toen geen weet van toekomstige erkenningsnormen met betrekking tot het personeel. De werking is perfect, maar nu wordt het ziekenhuis geconfronteerd met de erkenningsnormen inzake diploma's van het personeel. Zij kunnen daaraan niet beantwoorden. Er waren reeds contacten met uw administratie, maar men stootte op een njet: dat gaat niet, de teams moeten worden aangepast. Voor een aantal ziekenhuizen wordt dit bijzonder moeilijk. Zij hebben het personeel niet, of beschikken niet over de middelen om dit personeel te betalen. Kunt u voorzien in een mogelijke overgangsregeling voor die diensten die reeds geruime tijd werken en het moeilijk hebben om aan de erkenningsnormen te voldoen?

12.02 Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Pieters, momenteel ligt een nieuw koninklijk besluit met betrekking tot de nieuwe erkenningnormen voor advies bij de Raad van State, waarin in artikel 1, paragrafen 3 en 4, het volgende wordt bepaald: "Het pluridisciplinaire team wordt in haar opdracht bijgestaan door een mobiele equipe, samengesteld uit minstens een halftijds equivalent geneesheer-specialist, een halftijds equivalent gegradueerde verpleegkundige en een halftijds equivalent psycholoog."

Zoals in de tekst is aangegeven, gaat het hier om een minimum bezetting, waarvoor het ziekenhuis een bijkomende subsidiëring krijgt boven op de normale subsidiëring die al in voege is en complementair blijft bestaan. Voor de bijkomende subsidiëring verwijs ik naar het ministerieel besluit van 12 januari 2001 met betrekking tot de financiering van de ziekenhuizen. U hebt daarnaar

verwezen; dat is gepubliceerd.

Wanneer het nieuwe koninklijk besluit in werking zal treden, zullen de bestaande teams en personeelsleden dus probleemloos kunnen blijven werken omdat de middelen waarmee dat nu gebeurt, integraal verder worden uitbetaald. Ze komen dus niet in moeilijkheden. Die teams zullen wel, dankzij de bijkomende financiering, aangevuld moeten en kunnen worden met een halftijds equivalent geneesheer-specialist, een halftijds equivalent gegradueerde verpleegkundige en een halftijds equivalent psycholoog. Dat is ook een gevolg van de nieuwe normen en het geldt voor zover de genoemde disciplines er nog niet in aanwezig waren. Omdat het gaat om een bijkomende verplichting waartegenover ook de middelen staan, meen ik dat er geen echte nood is aan bepaalde overgangsmaatregelen.

Ik denk dat het door u geschetste beeld correct is. Met de sector palliatieve zorg hebben we echter veel overlegd over de vraag hoe zo'n team eruit zou moeten zien. Wij stellen wel bijkomende eisen maar geven ook bijkomend geld. Volgens mij brengt dat de mensen in uw streek niet in moeilijkheden. Mochten de mensen dat daar nu toch zo ervaren, dan stel ik voor dat u mij dat concrete dossier overmaakt, zodat ik het kan bekijken.

12.03 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou graag nog een kleine bijkomende vraag stellen. Mijnheer de minister, wanneer zullen die erkenningnormen ingang vinden? Zullen ze op het einde van dit jaar ingaan?

12.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Pieters, ik weet niet precies of er een datum in het koninklijk besluit staat, maar ik neem aan van niet. Zogauw het koninklijk besluit gepubliceerd is, wordt het van kracht. Dan geldt dat de ingangsdatum gelijk is aan de publicatiedatum.

12.05 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de minister, die erkenningnormen waren toch voor dit najaar voorzien?

12.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Pieters, het koninklijk besluit ligt nog bij de Raad van State.

12.07 **Trees Pieters** (CD&V): Het koninklijk besluit ligt nog bij de Raad van State en het moet nog worden gepubliceerd. Dat zal niet voor het jaareinde gebeurd zijn.

Ik neem mij voor het betreffende ziekenhuis nog

even te contacteren. Als de problemen blijven bestaan, dan zal ik het dossier overmaken.

12.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Pieters, dat is goed.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

La question n° 5242 de M. Daniel Bacquelaine a été reportée à une date ultérieure.

13 **Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le règlement des allocations familiales des travailleurs salariés frontaliers belgo-luxembourgeois" (n° 5271)**

13 **Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de regeling inzake kinderbijslag voor Belgisch-Luxemburgse grensarbeiders" (nr. 5271)**

13.01 **Josy Arens** (PSC): Monsieur le président, les travailleurs belges qui exercent leur profession au Grand-Duché de Luxembourg, mais dont le conjoint dispose de revenus en Belgique, ont un régime d'allocations familiales particulier qui consiste en un paiement des différentiels d'allocations familiales entre les montants payés en Belgique et les montants dus en raison de l'activité professionnelle d'un des deux conjoints au Grand-Duché de Luxembourg.

Depuis quelque temps, le paiement de ces différentiels aux familles belges a pris un retard de plus en plus important. Il était de trois ou quatre mois, mais aujourd'hui, il est de six à neuf mois, et parfois même plus. Les syndicats en concertation avec la ministre luxembourgeoise de la famille et la caisse de paiement des allocations familiales luxembourgeoises, ont fait la proposition d'une convention bilatérale belgo-luxembourgeoise prévoyant le paiement des allocations familiales au taux luxembourgeois par la caisse d'allocations familiales luxembourgeoise. Cette convention bilatérale prévoit également la possibilité pour l'Etat luxembourgeois, de récupérer auprès des caisses d'allocations familiales belges les montants dus par le système de sécurité sociale belge en raison du travail de l'attributaire sur le territoire belge.

Des contacts ont été établis entre les ministères luxembourgeois de la famille et l'ONAFS, mais sans que cela n'aboutisse à l'émergence d'une solution. Voici donc mes questions, monsieur le ministre:

Où en sont les contacts entre votre administration et l'administration luxembourgeoise?

La négociation d'une convention bilatérale pour apporter des solutions aux retards de paiement des différentiels d'allocations familiales est-elle envisageable?

Dans quels délais peut-on espérer une solution?

13.02 Frank Vandenbroucke, ministre: Monsieur le président, j'ai discuté du problème avec mon homologue luxembourgeois il y a quelques mois. Une réunion s'est tenue à Luxembourg le 14 mai dernier, à laquelle participaient des représentants de mon département et des représentants du ministère de la famille luxembourgeois. Au cours de cette réunion, la délégation luxembourgeoise a exposé sa solution pour éviter désormais des retards importants dans le versement des compléments d'allocations familiales à charge du Grand-Duché de Luxembourg.

La solution envisagée consiste principalement à ce que la caisse d'allocations familiales luxembourgeoise paie, dans un grand nombre de cas, le montant total des allocations familiales dû aux travailleurs frontaliers. La régularisation avec les régimes belges interviendrait par la suite. Cette solution, qui est favorable aux familles, soulève cependant certaines difficultés, notamment pratiques, qui ont également été exposées. Il s'agit de difficultés pour les administrations belges. Les délégations sont convenues de se revoir après avoir examiné une solution efficace pour les familles et praticable d'un point de vue administratif. La délégation luxembourgeoise sera reçue le 22 octobre.

Les délégations examineront la possibilité de conclure un accord qui rencontre l'intérêt des familles et qui permet de régler le paiement des allocations familiales entre les deux Etats sans porter préjudice aux règles juridiques en vigueur. Je ne peux pas préjuger, à ce stade des négociations, de la forme que prendra la proposition qui me sera soumise, mais j'ai exprimé auprès de mes fonctionnaires, le souhait de trouver une solution à ce problème.

13.03 Josy Arens (PSC): Monsieur le président, monsieur le ministre, si j'ai bien compris, le 22 octobre prochain, vous allez rencontrer la délégation luxembourgeoise. Vous ferez alors vous-même une proposition. Peut-on connaître le contenu de votre proposition?

13.04 Frank Vandenbroucke, ministre: Je ne

recevrai pas personnellement une délégation. Mes collaborateurs ont étudié le problème pratique qu'entraîne la proposition luxembourgeoise. C'est sur cette base que nous allons discuter et tenter de trouver des pistes alternatives. Je ne peux vous répondre maintenant car cette question est en pratique très compliquée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

14 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de ziekenhuisfinanciering" (nr. 5273)

14 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le financement des hôpitaux" (n° 5273)

14.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag zal kort zijn want ik wil geen debat uitlokken over de techniek om de ziekenhuizen te financieren aangezien daarover reeds een hoorzitting plaatsvond.

Tijdens de hoorzitting merkte ik niet erg veel enthousiasme over dit onderwerp, maar er werden een aantal vragen gesteld in verband met de randvoorwaarden met betrekking tot de implementatie. Dat is echter een andere discussie en daarover wens ik het thans niet te hebben.

Wat mijn momenteel interesseert is het volgende. Indien openbare ziekenhuizen met een exploitatietekort worden geconfronteerd dan is dat voor rekening van de moedergemeenten. Normaal ontvangen alle lokale besturen in de loop van de maanden augustus en september richtlijnen om hun begroting op te stellen, waarbij de voogdijministers de voorzichtigheidsbeginselen aanduiden. Dit jaar werd bijvoorbeeld vermeld dat de gemeenten het saldo van de politiebegroting voor hun rekening moesten nemen.

Openbare ziekenhuizen beschikken vaak over budgetten die een veelheid uitmaken van het budget van het lokale OCMW of van het lokale bestuur dat het exploitatierisico draagt.

Thans steekt echter overal paniek de kop op, niet alleen naar aanleiding van de budgettaire maatregelen die terzake worden genomen – op dat vlak moet u immers uw verantwoordelijkheid opnemen – maar omdat u aankondigde het stelsel van de financiering van de ziekenhuizen fundamenteel te zullen wijzigen.

Mijn concrete vraag is welke de richtlijnen terzake

zijn. Ik zou uw antwoord op deze vraag bij wijze van spreken moeten kunnen overzenden aan alle OCMW-ziekenhuizen of openbare ziekenhuizen om hen duidelijkheid te geven omtrent hun begroting 2002 en om hen erop te wijzen dat, mochten zij er in hun ontvangsten een halve procent naast zitten, zij zullen worden geconfronteerd met een tekort van tientallen miljoenen in hun exploitatieresultaat dat aan de lokale gemeenschappen wordt voorgelegd.

Kunt u mij mededelen welke de criteria en de vuistregels zijn die de ziekenhuizen in acht moeten nemen bij het opstellen van hun begroting voor 2002? Kunnen zij zich baseren op de prijzen die u vastlegde voor 2001, of moeten op dat vlak correcties worden aangebracht? Kunnen zij zich oriënteren op een of ander cijfer of een aantal parameters om met de nodige voorzichtigheid en het nodige voorbehoud die u uiteraard zult moeten formuleren, toch een redelijk begrotingsconcept voor te leggen aan de algemene vergadering?

14.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, bij het nieuw financieringssysteem van de ziekenhuizen, dat inderdaad het voorwerp uitmaakt van discussies in het Parlement, is het de bedoeling dat het systeem van vaststelling van het globaal budget dat de exploitatiekosten van de ziekenhuizen dekt, onveranderd blijft en dus een beslissing blijft van de Ministerraad.

Het globaal budget voor de ziekenhuizen in België zal worden vastgelegd voor een burgerlijk jaar.

De regels inzake de verdeling van het globaal budget over de individuele ziekenhuizen zullen uitvoering krijgen voor de periode tussen 1 juli van een bepaald jaar en 30 juni van het daaropvolgende jaar. Het nieuwe systeem zal in principe – ik benadruk dat woord – vanaf 1 juli 2002 worden toegepast. Ik voeg er evenwel meteen aan toe dat ik niet kan instaan voor het onmogelijke. Mocht het debat in het Parlement lang aanslepen, dan is het misschien aangewezen de invoering van het nieuw systeem even uit te stellen en dus niet te mikken op de datum van 1 juli 2002. Mocht ik onderweg met allerlei problemen worden geconfronteerd met betrekking tot het algemeen beheer van de ziekteverzekering, dan zal voornoemde datum eveneens moeilijk haalbaar zijn.

Hoe dan ook, ik mik nog steeds op de datum van 1 juli 2002, zonder evenwel de ziekenhuizen op administratief vlak in een onmogelijk parket te brengen mochten wij vertraging oplopen of mochten wij de efficiënte werking van het systeem

niet kunnen garanderen.

Présidente: Pierrette Cahay-André.

Voorzitter: Pierrette Cahay-André.

De ziekenhuizen hebben mij met aandrang gevraagd – en ik meen dat dit duidelijk werd gemaakt tijdens de hoorzitting – ervoor te zorgen dat het systeem functioneert en zij wensen zekerheid nopens het functioneren van de implementatie. Kan ik dat niet garanderen, dan zal de streefdatum niet worden bereikt. Uiteraard verkies ik het dat het systeem goed functioneert, liever dan per se op tijd te willen zijn.

Ik herhaal dat de streefdatum nog steeds 1 juli 2002 is.

Als per 1 januari het globaal budget wordt gewijzigd zullen de individuele ziekenhuisbudgetten worden aangepast, zonder wijziging van de verdelingsregels. Hiermee bedoel ik dat aanpassingen, bijvoorbeeld ingevolge indexeringen, nieuwe initiatieven, herzieningen, tot twee momenten worden beperkt: 1 januari en 1 juli.

Als de wijziging van de verdelingsregels en hun progressieve toepassing per 1 juli plaatsvinden, zal het nieuwe budget van de ziekenhuizen bij voorbaat bekend zijn zodat achterstanden en vertragingen worden vermeden. Dat kan niet voor 1 januari worden gegarandeerd omdat het onmogelijk is de hele procedure – de vaststelling van de globale begroting, de voorbereidingen en het advies van de Raad van State over het koninklijk besluit, de mededeling van de budgetten – voor het einde van het jaar af te werken. Het nadeel van die benadering is dat in de loop van het jaar een wijziging van het budget kan plaatsvinden die niet bij voorbaat is gekend. Aangezien het hier zal gaan om een geleidelijke overgang van het oude naar het nieuwe budget, zijn de budgettaire effecten grotendeels voorspelbaar. Die materie is voor discussie vatbaar, maar wij gaan daar vanuit.

Ten slotte, voor het eerste semester van 2002 zal de herziening voor het onderdeel B1 en B2 van het ziekenhuisbudget rekening houden met het quotum van zes maanden. Hiervoor zal de verhouding van het aantal dagen van de eerste semesters van drie voorgaande jaren ten opzichte van het totaal aantal gerealiseerde dagen gedurende een volledig jaar worden gebruikt. Dat is onze planning.

14.03 **Jo Vandeurzen** (CD&V): Mevrouw de

voorzitter, mijnheer de minister, als ik het goed begrijp is juni uw streefdatum, maar dat streven biedt geen zekerheid. Dat hangt blijkbaar van een aantal randvoorwaarden af. Ik vind het schitterend dat u ineens het Parlement die grote verantwoordelijkheid geeft.

Is het niet verstandiger om te mikken op 1 januari 2003 waardoor we tenminste de zekerheid hebben dat we het budgettair jaar kunnen voorbereiden. Voor 1 januari 2002 moeten alle ziekenhuizen en alle gemeenteraden hoe dan ook beslissingen nemen over de begroting van 2002, die in de loop van het jaar niet halsoverkop kan worden gewijzigd. U spreekt over geleidelijkheid, maar bij budgetten van zo'n omvang is een kleine wijziging – bijvoorbeeld 1 punt in een duizendtal of de schrapping van het aantal vierkante meters toegelaten voor bedden in algemene ziekenhuizen – genoeg om in een ziekenhuis een effect van tientallen miljoenen te sorteren. Is het niet verstandiger om een going home-situatie te creëren voor de begroting van 2002 zodat men in alle rust de implementatie kan voorbereiden en de ziekenhuizen over de cijfers kunnen beschikken om de begroting van 2003 met gerustheid op te stellen?

Ik zal uw antwoord graag overmaken aan zij die zich nu zorgen maken over de begroting.

Voorzitter: Joos Wauters.

Président: Joos Wauters.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 **Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetalingsmodaliteiten voor hypolipemiërende geneesmiddelen" (nr. 5282)**

15 **Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les modalités de remboursement relatives aux médicaments hypolipémiants" (n° 5282)**

15.01 **Maggie De Block (VLD):** Mijnheer de voorzitter, het gaat over geneesmiddelen die de cholesterol naar beneden helpen. Hypo betekent naar beneden en lipemie is het gehalte cholesterol in het bloed. Eigenlijk is het allemaal niet zo moeilijk.

In de huidige terugbetalingsmodaliteiten van het RIZIV voor hypolipemiërende geneesmiddelen wordt gewerkt met grenswaarden van 250 milligram per deciliter totale cholesterol en 200 milligram per deciliter triglyceriden.

De Belgian Lipid Club heeft in haar actuele richtlijnen nieuwe waarden vastgelegd die aanzienlijk lager liggen dan de bestaande, met name 190 milligram per deciliter cholesterol en 180 milligram per deciliter triglyceriden. Zij wijzen op het belang van deze verlaagde waarden voor zowel de primaire als secundaire preventie van hart- en vaatziekten.

Als de huidige terugbetalingsvoorwaarden dezelfde blijven, betekent dit dat een aantal mensen onbehandeld blijven. De personen die de waarden van het RIZIV niet bereiken, blijven onbehandeld, hoewel zij volgens de Belgian Lipid Club een belangrijk risico dragen.

Op termijn kan dit leiden tot belangrijke complicaties bij hart- en vaatziekten en wellicht ook voor meeruitgaven in de ziekteverzekering. Mijnheer de minister, zult u bij het RIZIV aandringen op een aanpassing van de terugbetalingsvoorwaarden voor deze geneesmiddelen? Wat is het alternatief als dit niet gebeurt? Ofwel moeten patiënten ongezond blijven leven ofwel moeten ze nog ongezonder gaan leven teneinde de door het RIZIV opgelegde waarden te bereiken om op dat ogenblik een terugbetaling van de geneesmiddelen te kunnen genieten.

15.02 **Minister Frank Vandenbroucke:** Mijnheer de voorzitter, collega's, het is correct dat sommige patiënten, die statines nodig hebben, deze wegens de huidige terugbetalingsvoorwaarden niet krijgen. Ik gebruik de term statines omdat het ander woord moeilijk uitspreekbaar is. Over deze problematiek werd reeds veel wetenschappelijk debat gevoerd. Een grote groep wetenschappers beweert dat we te ruim zijn in de primaire preventie en te weinig soepel in de secundaire preventie. Het risico op een cardiovasculaire aandoening is afhankelijk van verschillende factoren waarvan het verhoogd cholesterolgehalte er een is. U hebt terecht erop gewezen dat er nog andere zijn. Gelet op het gevorderde uur zal ik hier niet dieper op ingaan. Ik nodig u uit mijn website te bezoeken. U vindt er de toespraak terug die ik heb gehouden op het internistencongres waar ik op dit probleem dieper ben ingegaan. Ik ben er immers van overtuigd dat we met statines een heel andere preventiepolitiek moeten voeren. Enerzijds, moet de arts die deze middelen voorschrijft ook een levensstijladvies geven. Anderzijds, wens ik dat in de risico-inschatting geen rekening wordt gehouden met elementen zoals roken of veel vet voedsel eten. Dat is de verantwoordelijkheid van de patiënt. Ik wil zeker

niet zo ver gaan als mijn Nederlandse collega Borst. Dat is het andere uiterste. Zij wil niet langer bepaalde geneesmiddelen terugbetalen als die patiënten roken. Ik wil evenmin in het andere uiterste vallen en gemakkelijker terugbetalen aan rokers die zo wie zo in een hogere risicoklasse zitten. Dit is een interessant ethisch en maatschappelijk debat. Ik heb mijn standpunt terzake uitgebreid toegelicht in mijn toespraak die terug te vinden is op mijn website.

We maken werk van deze problematiek. Er werd een voorstel uitgewerkt om de terugbetalingsvoorwaarden af te stemmen op de huidige wetenschappelijke evidentie. Als het voorstel klaar is zal het worden voorgelegd aan de RIZIV-structuren. Ik ben niet 100% zeker of we dit nog in de huidige procedure aan de Technische Raad Farmaceutische specialiteiten zullen voorleggen dan wel in de nieuwe procedure op basis van de wet "Geneesmiddelen" die een snellere methode of een globale herziening van een hele klasse mogelijk maken. Ik heb terzake nog geen beslissing genomen. De ideeën zijn duidelijk aan het worden. Ik vermoed dat we op dezelfde golflengte zitten.

15.03 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het verheugt me dat we toch nog eens op dezelfde golflengte zitten. Ik zal niet nalaten uw website te raadplegen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 **Vraag van mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aangifte van onderhoudsgelden bij verblijf van ouder(s) in een rustoord"** (nr. 5113)

16 **Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires Sociales et des Pensions sur "la déclaration d'aliments en cas de séjour de parent(s) dans une maison de repos"** (n° 5113)

16.01 **Magda De Meyer** (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag handelt over de problemen die de onderhoudsplicht door de kinderen voor ouders die in een rustoord verblijven met zich brengt. U weet dat de SP een voorstel heeft ingediend om deze plicht af te schaffen. Ondertussen blijft de onderhoudsplicht echter een feit en veroorzaakt zij heel wat miserie.

Belastingplichtigen die in het kader van de onderhoudsplicht voor hun ouders die in een

bejaardentehuis verblijven onderhoudsgelden betalen mogen dit bij het invullen van de belastingsaangifte – uiteraard, zou ik zeggen – van hun inkomsten aftrekken.

Dit bedrag wordt echter door de fiscus bij het pensioeninkomen van de ouders geteld. Volgens mijn informatie verliezen in de praktijk de gepensioneerden die net onder de WIGW-inkomensgrens vallen door deze fiscale vestzakbroekzak-operatie hun WIGW-statuuat omdat het geld dat zij van de kinderen krijgen bij hun inkomen wordt geteld.

Kan de minister laten onderzoeken of dit klopt en of aan deze onbillijke situatie kan worden verholpen? Kan het door de kinderen betaalde onderhoudsgeld buiten beschouwing worden gelaten bij het bepalen van het WIGW-statuuat?

16.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik kan mevrouw De Meyer bevestigen dat de reglementering van de verhoogde tegemoetkoming voor geneeskundige verzorging of het zogenaamde WIGW-statuuat duidelijk rekening houdt met het bruto belastbaar gezinsinkomen. Dit fiscale criterium heeft tot gevolg dat er ook rekening zal worden gehouden met het eventuele onderhoudsgeld dat de kinderen aan hun gepensioneerde ouders betalen. Het is uiteraard mogelijk om nuanceringen op dat strikte fiscale criterium te onderzoeken, maar zulke nuanceringen mogen mijns inziens geen afbreuk doen aan de gelijke behandeling van alle verzekerden die inkomensvoorwaarden moeten vervullen voor het recht op de verhoogde tegemoetkoming. Dat is geen eenvoudige kwestie. In het kader van de maatregelen die worden genomen om tot een maximale gezondheidsfactuur te komen, heb ik aan het RIZIV reeds opdracht gegeven om te onderzoeken in welke mate de criteria met betrekking tot de bestaande maatregelen die de financiële toegankelijkheid verhogen, zoals bijvoorbeeld het WIGW-statuuat, op termijn beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Gezien de juridische complexiteit van de diverse bestaande maatregelen die op dit moment in veel gevallen aan elkaar zijn gekoppeld, bijvoorbeeld tussen sociale franchise en verhoogde tegemoetkoming, is het niet opportuun en zelfs niet verantwoord om deze stelsels nu reeds te wijzigen. Ik wacht dan ook liever de resultaten van dit globaal onderzoek af vooraleer verder stappen te zetten in de richting van meer uniformiteit en vereenvoudiging.

16.03 **Magda De Meyer** (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, kunt u inzake het

tijdsschema iets concreter zijn? Ik begrijp dat het door mensen in een rusthuis als een grote onrechtvaardigheid wordt gevoeld als zij hun rekeningen niet kunnen betalen waardoor de kinderen moeten bijspringen en zij hun voorkeurtarief verliezen, terwijl hun inkomen niet verhoogt.

16.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik neem absoluut aan dat dit als een onrechtvaardigheid wordt ervaren, maar mensen die een gelijkaardig inkomen hebben waarin geen onderhoudsgeld zit, hebben ook geen verhoogde tegemoetkoming. Het is geen eenvoudige kwestie, maar ik begrijp uw standpunt, mevrouw De Meyer.

Inzake het tijdsschema moeten wij voorzichtig zijn. Ik wil de maximumfactuur op een goede manier implementeren. Dat is een administratief zeer ingewikkelde kwestie. Daarna kunnen wij opnieuw nadenken over de sociale franchise en het WIGW-statuuat en de verhoogde tegemoetkoming in het bijzonder. Er moet eerst echter een modern en sluitend systeem komen - dat is de maximumfactuur - en dan wil ik over de oude systemen opnieuw nadenken.

16.05 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mijnheer de minister, voor zover de problematiek mij bekend is, heeft men geen problemen met het WIGW-statuuat als het geldt aan de instelling en niet aan de betrokkenen wordt overgemaakt.

16.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Dat wist ik niet. Kan men dat dan aftrekken?

16.07 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mijnheer de minister, misschien is het gemakkelijker om in te grijpen op de mogelijkheid van de aftrekbaarheid van de som van degene die het onderhoudsgeld betaalt. Dan wordt het fiscale aspect omzeild.

16.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: Dat wist ik niet, maar ik zal het laten onderzoeken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 **Samengevoegde interpellaties en vragen van**
- mevrouw **Annemie Van de Casteele** tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het statuut van de onthaalmoeders" (nr. 920)
- mevrouw **Greta D'Hondt** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalmoeders" (nr. 922)
- de heer **Koen Bultinck** tot de minister van

Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalouders" (nr. 926)

- mevrouw **Magda De Meyer** aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de uitspraak van het Arbeidshof in Gent met betrekking tot het arbeidsstatuuat van een onthaalmoeder" (nr. 5332)

- mevrouw **Maggie De Block** tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van de onthaalouders" (nr. 934)

- de heer **Joos Wauters** aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het statuut van de onthaalmoeders" (nr. 5353)

17 **Interpellations et questions jointes de**

- Mme **Annemie Van de Casteele** à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut des gardiennes encadrées" (n° 920)

- Mme **Greta D'Hondt** au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 922)

- M. **Koen Bultinck** au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 926)

- Mme **Magda De Meyer** à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le jugement rendu par la Cour du travail de Gand au sujet du statut d'une mère d'accueil au regard de la législation du travail" (n° 5332)

- Mme **Maggie De Block** au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 934)

- M. **Joos Wauters** au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut des gardiennes d'enfants" (n° 5353)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen.)

(La réponse sera fournie par le ministre des Affaires sociales et des Pensions.)

17.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in de lange saga van de onthaalmoeders zitten wij hier terug omwille van weer een nieuw feit. We kunnen er niet omheen. In de meningsverschillen of de verschillende visies tussen de professoren van Leuven krijgt professor Blanpin op dit moment in elk geval gelijk.

17.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, in Leuven durft geen enkele professor iets zeggen dat zou afwijken van hetgeen professor Blanpin zegt.

17.03 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, na onze vorige discussies in het Parlement en na de betoging van de onthaalouders en hun diensten is het duidelijk dat er vraag is naar een statuut van werknemer. Dit wordt door sommigen nog altijd tegengesproken. De uitspraken van professor Blanpin, dat deze mensen werkelijk werknemers zijn in de zin van de arbeidswetgeving worden bevestigd door een duidelijke uitspraak van het hof van beroep van Gent. Het hof van beroep stelt duidelijk, in een individueel geval weliswaar, dat gezien er arbeid is tegen een bepaald loon en onder gezag dat aan de definitie in de artikelen 2 en 3 van de arbeidswetgeving tegemoetgekomen wordt en er dus een arbeidscontract bestaat. Het betreft geen geschreven contract van onbepaalde duur, het is bovendien een arbeidscontract van een bediende en niet van een arbeider, gezien het soort prestaties dat deze mensen verrichten. Het is een eerste uitspraak waarin deze mensen zich natuurlijk gesterkt voelen. Het spreekt voor zichzelf dat iemand die naar de rechtbank stapt met dit arrest als legitimatie ook gelijk zal krijgen. Met de scheiding van de machten moeten wij ook de rechtspraak respecteren. Door dit arrest moeten een aantal gevolgen onder ogen gezien worden. In eerste instantie uiteraard op het vlak van de gemeenschappen, maar dat gaat deze vergadering te buiten. Het spreekt voor zichzelf dat de minister van Sociale Zaken en de minister van Tewerkstelling - de interpellatie was aan beiden gericht - toch voor een aantal praktische gevolgtrekkingen komen te staan.

Mijnheer de minister, volgens u betreft het semi-agorale arbeid. Volgens sommigen is het een vrijwilligersstatuut en dat is onhoudbaar. Ook het idee om het te bestempelen als een semi-agoraal specifieke arbeid die verantwoordt dat u geen volledig statuut voorziet, maar wel een sui generis-statuuut, wat men een sociaal vangnet is gaan noemen, of een nepstatuut. Het spreekt voor zichzelf dat mensen die een perspectief hebben op een volledig statuut, met alle voor- en nadelen, zich niet meer met een kluitje in het riet laten sturen. Dat zij vandaag met des te meer aandrang hun volledige rechten opeisen en geen vrede zullen nemen met een statuut dat maar halve garanties geeft op een aantal domeinen van de sociale zekerheid.

Mijnheer de minister, de vraag aan u en aan minister Onkelinx luidt als volgt. Gaat u nog verder werken aan het uitwerken van dat sociale vangnet? Aan minister Onkelinx wil ik vragen: wat met de sociale inspectie? Volgens mij is dit een

duidelijke uitspraak en zou u ervan moeten uitgaan dat de sociale inspectie even streng is voor diensten die in sommige gevallen bij gemeenten zitten en soms bij andere instellingen van KVLV tot ACV en ABVV, die als diensten werkgevers zijn.

Deze diensten zijn eigenlijk werkgevers en voldoen dus niet aan hun plicht van werkgever. Men is streng voor privé-werkgevers en daarom moet men even streng zijn voor dergelijke werkgevers. Zal men daarom vanaf nu optreden en zal men op zoek gaan naar werkgevers die hun sociale verplichtingen niet naleven en geen sociale bijdragen betalen. Dit is immers mijn interpretatie met betrekking tot de onthaalouders die bij hen in dienst zijn en dus als werknemers moeten worden beschouwd.

Ten vierde, u en de bevoegde ministers van de Gemeenschappen hebben meermaals gezegd dat er wordt overlegd. Hebt u met elkaar gesproken na de discussie hier en wat heeft men daar dan gezegd?

Mijnheer de minister, het is hoog tijd dat we een overzicht krijgen van de kosten en de gevolgen voor de verschillende diensten. Waarschijnlijk zullen de kosten worden doorgeschoven naar de Gemeenschappen, indien een volledig sociaal statuut zou worden erkend. Mevrouw Vogels heeft verklaard dat op dit ogenblik de Vlaamse Gemeenschap de kosten niet kan dragen. Volgens mij is dat geen argument, want wij moeten ons opstellen als de behoeders van de sociale zekerheid en van degenen die op een eerlijk sociaal statuut aandringen.

Op dit ogenblik is er in sommige streken een evolutie naar een tekort aan opvangmogelijkheden voor kleine kinderen. De ervaring van mijn beroep leert mij dat heel wat jonge moeders op zoek zijn naar opvang voor hun kinderen wanneer zij terug aan het werk moeten. Velen onder hen verkiezen de kleinschaligheid van een opvanggezin dat bij een dienst is aangesloten. Dit biedt immers een aantal kwaliteitsgaranties en maakt het mogelijk dat men betaalt naar inkomen en draagkracht.

Vrouwen en mannen – eigenlijk nog te weinig mannen – die een man of vrouw met een echte job hebben, kunnen, wat de sociale rechten betreft, op hen steunen. Bijgevolg kan iemand zonder sociale rechten, een alleenstaande, dus zelfs geen onthaalmoeder worden. Dit vind ik heel erg. Het is immers precies aanlokkelijk voor vele ouders dat ze tegelijkertijd hun eigen kinderen kunnen opvangen. Deze nood is nu precies het

grootst voor alleenstaanden met kinderen. Zij kunnen echter niet in het systeem van opvangouder stappen, want zij hebben geen sociale rechten. Ik wil deze discussie niet opnieuw voeren, want dit is reeds verschillende keren gebeurd. Dit zou echter een doorbraak kunnen betekenen voor de mensen die hopen op een deftig statuut. Ik kijk uit naar het antwoord van de minister.

17.04 Greta D'Hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijn verhaal zou eentonig kunnen worden. Ik hoop echter van niet, vooral voor de betrokkenen.

Mijnheer de minister, tijdens de paasperiode van 2000 hebt u aangekondigd dat er een statuut zou komen. In maart van dit jaar werd ons eerste wetsvoorstel ingediend, maar zonder succes in deze commissie. Men heeft toen gezegd dat ik wat minder ongeduldig moest zijn. In twee tot drie weken zou de klus geklaard zijn. Intussen is het oktober en hebben we nog geen statuut. Daarom zeg ik: mevrouw D'Hondt zal ongeduldig blijven, want deze toestand getuigt van politieke onwil.

Dit gaat niet meer om principes, maar om geld. Mijn aanvoelen was dan ook dat de minister dit statuut zeker zou hebben verwelkomd. Hij kent de sociale zekerheid en het arbeidsrecht goed genoeg om te weten dat een "als...als..."-regeling niet lang kan worden volgehouden. Toen de minister het voorstel lanceerde, reageerden de Gemeenschappen zeer snel met de stelling dat ze daar althans op middellange termijn geen geld voor konden vrijmaken. Wij hebben een nieuw wetsvoorstel ingediend dat hopelijk binnenkort op de agenda van de commissie zal staan.

Ondertussen gaat het leven zijn gang. Mijn sympathie voor de arbeidsrechtbanken is vooral ingegeven door het feit dat zij zeer dicht bij het echte leven staan en nog rechtspraak durven maken. Met het arrest van het arbeidshof van Gent is recht geschied. Het bepaalt dat de arbeid die door onthaalouders wordt geleverd de voorbije twee decennia het niveau van vrijwilligerswerk reeds lang is ontgroeid. De afgelopen tien jaar werd ook het semi-agonale niveau ontstegen. Het gaat om arbeid in de volle economische betekenis van het woord. Wij moeten erover waken dat de diensten voor onthaalouders niet het slachtoffer van deze uitspraak worden. Het risico bestaat dat ook andere onthaalouders met dit arrest in de hand een zaak bij de arbeidsrechtbank aanspannen, eventueel hun gelijk halen en daarna verhaal halen op de gemeentelijke of privé-dienst waarvan ze afhangen. Deze diensten verdienen

dit lot niet en het zou dan ook zeer erg zijn dat de onthaalouders hun dienst moeten aanvallen omdat men er op het politieke niveau niet is in geslaagd om de knoop door te hakken.

Ik hoop dat de stelling van de Vlaamse minister voor Welzijn, mevrouw Vogels, dat de onthaalouders op lange termijn een volwaardig statuut krijgen, maar op korte termijn met het sociale vangnet genoeg moeten nemen, niet overeenstemt met de mening van de federale regering in deze kwestie. In maart maakte ik mij zorgen over een termijn van drie tot vier weken; ik houd mijn hart dan ook vast wanneer ik denk aan wat de minister verstaat onder "op lange termijn". Ondertussen worden colloquia en studiedagen georganiseerd waarop wordt gesproken over de omvorming van niet-arbeid naar arbeid. Dit lijkt in de praktijk niet zo eenvoudig.

Welke opdrachten zal de regering naar aanleiding van het arrest van het Gentse arbeidshof aan de RSZ en aan de belastingdiensten geven? Zal het begrip loon worden gehanteerd, met alle gevolgen van dien voor de bijdragen en de fiscaliteit?

Het arrest beschouwt de onthaalouders als werknemers, wat betekent dat ook alle daarmee gepaard gaande wettelijke bepalingen op hen van toepassing zijn. Dit staat uiteraard haaks op de minimale maatregelen die in het sociale vangnet werden aangekondigd: bescherming tegen inkomstenverlies, arbeidsongeschiktheid en pensioen. Mijnheer de minister, wat gaat er gebeuren na het arrest? Ik hoop dat u niet zal antwoorden dat ik wat geduld moet oefenen.

Als gevolg van dit arrest kan nu iedereen die zich in een gelijkaardige situatie bevindt, een klacht indienen bij de arbeidsrechtbank. De onthaalouders zijn te weinig georganiseerd – ik wil ze graag een handje helpen – om dat op korte termijn massaal te doen, maar het is mogelijk dat er toch een aantal dossiers wordt ingediend. Wat gaat u dan doen, mijnheer de minister? Is voorkomen niet beter dan achteraf op te treden?

Aan de opening van het parlementaire jaar zijn traditioneel verklaringen verbonden over de begroting. Ik hoop dat in de begroting voor 2002 budgettaire ruimte wordt voorzien om de gevolgen van dit arrest op te vangen. Op federaal vlak zal dat zich beperken tot het zo laag mogelijk houden van de patronale bijdragen. Dat is trouwens bepaald in een van onze wetsvoorstellen.

17.05 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook wij hebben akte genomen van dit arrest van het arbeidshof van Gent dat stelt dat onthaalouders die werken voor een erkende dienst als werknemers dienen

te worden beschouwd met alle sociale rechten die daarmee gepaard gaan. Daartegenover, mijnheer de minister, staan uw uitspraken uit het verleden waaruit uw voorkeur voor de invoering van een beperkte sociale bescherming voor de onthaalouders spreekt.

Dit arrest is duidelijk een belangrijk precedent. Vermits het gaat over een concrete zaak in mijn eigen kiesarrondissement – het betreft een dossier uit Bredene – het ik even van nabij bekeken wat de positionering van de betrokkene was. Het is politiek interessant vast te stellen dat de schepen van sociale zaken van de gemeente Bredene de heer Jacky Maes is, een Vlaams volksvertegenwoordiger uit uw eigen partij. Hij heeft verklaard dat de gemeente Bredene niet in beroep gaat tegen dit arrest. Ik citeer hem uit De Krant van West-Vlaanderen: “Vanuit die optiek hebben wij dan ook beslist niet in beroep te gaan tegen de uitspraak in de wetenschap dat deze een enorme aansporing zal zijn om het statuut van de onthaalmoeders sneller gerealiseerd te krijgen”.

Mijnheer de minister, dat kan tellen als politieke verklaring van een collega uit uw eigen fractie. Net als iedereen ben ik dan ook bijzonder benieuwd naar uw antwoord en naar de concrete regeringsplannen, niet het minst omdat uw meerderheid er enkele maanden geleden voor heeft gekozen om een wetsvoorstel van de CVP dienaangaande weg te stemmen. Mevrouw D'Hondt heeft er reeds terecht naar verwezen.

Ook niet onbelangrijk zijn de uitspraken op Vlaams niveau van de Agalev-minister, mevrouw Vogels, die zeer duidelijk verklaart dat er op dit ogenblik onvoldoende financiële middelen zijn voor een volwaardig statuut. Men schuift eigenlijk alles op de lange baan. Voor het Vlaams Blok zijn dat vrij ongelukkige uitspraken en onze fractie zal mevrouw Vogels daar in het Vlaams Parlement dan ook over interpellieren.

Ik kom even terug, mijnheer de minister, op het standpunt van mijn eigen fractie. Wij hebben altijd zeer duidelijk gezegd voorstander te zijn van een kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang. Wil men een gezond systeem van verzoening tussen arbeid en gezin krijgen dan lijkt het ons logisch dat men een dergelijke kinderopvang organiseert. Onze fractie heeft geen principiële bezwaren tegen een volwaardig sociaal statuut voor de onthaalouders.

Onze fractie heeft er steeds op gewezen dat men ernstig rekening moet houden met het gemeenschapsniveau. Volgens ons moet er

terzake overleg worden gepleegd met de Gemeenschappen omdat kinderopvang tot hun bevoegdheid behoort.

Wij hebben altijd een voorzichtige koppeling gemaakt met de problematiek van de thuiswerkende ouders. U zult terzake misschien verwijzen naar antwoorden die u op gelijkaardige vragen reeds hebt gegeven. U hebt in deze antwoorden reeds gewezen op het systeem van de afgeleide rechten. Wij weten ook dat er systemen bestaan van loopbaanonderbreking en tijdskredieten die inderdaad een aantal mogelijkheden bieden om tijdelijk te opteren voor de opvang van de eigen kinderen. Ik verwijs terzake naar de uitspraken van SP-kamerlid Bonte die nu al met scherp schiet naar de regeling van het tijdskrediet. Wij voelen ons als Vlaams Blok-fractie dan ook enigszins gesterkt in ons pleidooi voor een volwaardig statuut voor de thuiswerkende ouder. Op die manier zouden deze mensen kunnen opteren voor het zelf opvoeden van hun kinderen of het verzorgen van zieke familieleden. Mijnheer de minister, uit uw antwoord van 10 mei 2000 op vragen van collega's Luc Goutry en Alexandra Colen in verband met de sociale bescherming van informele thuisverzorger hebben wij toch een sprankeltje hoop gepuurd omdat u niet echt negatief stond tegenover een statuut voor thuiswerkende ouders.

Mijnheer de minister, ik wil u een aantal concrete vragen stellen. Welke politieke conclusies trekt u uit dit arrest? Wat is de huidige stand van zaken met betrekking tot het overleg met de Gemeenschappen? Is er nieuw overleg gepland in het kader van bovenvermeld arrest? Bent u alsnog bereid na te denken over een gelijkwaardig sociaal statuut voor de thuiswerkende ouders?

17.06 Magda De Meyer (SP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de uitspraak van het Arbeidshof heeft inderdaad heel verregaande gevolgen. Als sociale commissarissen zijn we volgens mij allemaal heel blij met die uitspraak waardoor de onthaalmoeder wordt erkend als werknemer. Volgens ons is dit een stap in de goede richting voor een echte maatschappelijke waardering van deze job. Zonder het waardevolle werk van deze mensen zou buitenshuis werken voor veel ouders eigenlijk onmogelijk zijn.

Vanuit onze fractie dringen wij al heel lang aan op een dergelijk statuut. Tot nader order wenste de bevoegde regeringen daar niet op in te gaan. De Vlaamse regering heeft bij monde van minister

Vogels gezegd dat dit onbetaalbaar is. Voor zover wij weten geldt deze redenering ook voor de Franstaligen want de budgettaire ruimte is daar nog krupper. Om tegemoet te komen aan de terechte verzuchtingen van de onthaalouders hebben wij een wetsvoorstel ingediend dat zou moeten zorgen voor een sociaal vangnet. Op die manier zou er op zijn minst al een oplossing komen in geval van ziekte, ongeval of het niet komen opdagen van kindjes. Ook de opbouw van pensioenrechten zou op die manier kunnen worden geregeld.

Dit was uiteraard maar een doekje voor het bloeden want onthaalmoeders hebben vanzelfsprekend recht op een echt loon. De federale regering heeft hiervoor niet de hefboomen in handen want de Gemeenschappen zijn terzake bevoegd waardoor wij met onze rug tegen de muur staan.

Mijn vraag is dus op welke manier wij vanuit de federale regering de Gemeenschappen onder druk kunnen zetten om dit arrest uit te voeren. Hoe kan tegemoet worden gekomen aan de budgettaire krapte op het gemeenschappelijk vlak? Wat kunnen wij doen met die uitspraak van het Gentse arbeidshof als hefboom om ervoor te zorgen dat de Gemeenschappen hun onthaalouders op een fatsoenlijke manier betalen? Ik zie hier weinig mogelijkheden en hoop dat u mij helpt om de nodige hefboomen te vinden.

17.07 **Maggie De Block** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit hierbij aan. Ik vraag mij af of wij met dit arrest niet in een patstelling zijn beland. U was aan het werken aan een sociaal vangnet. Hebt u al concreet overleg gevoerd met de Gemeenschappen? Zo ja, wat is hun standpunt na dit arrest? Werkt u verder aan een sociaal vangnet of zult u alsnog een poging doen om een meer volwaardig sociaal statuut uit te werken? Net zoals onthaalouders die zijn aangesloten bij een dienst, hebben zelfstandig werkende onthaalouders veelal geen sociaal statuut. Zij doen een beroep op hun afgeleide rechten, omdat zij niet genoeg verdienen om hun eigen bijdrage te betalen. Indien u zou werken aan een volwaardig sociaal statuut voor onthaalouders, aangesloten bij een dienst, betekent dit dan dat ook deze mensen dit statuut zouden kunnen genieten, of niet?

17.08 **Joos Wauters** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, in onverdachte tijden hebben wij een wetsvoorstel ingediend dat precies voorzag in een overgangperiode om tot een volwaardig statuut te komen. Dat heeft niets te

maken met de uitspraken van mevrouw Vogels daaromtrent. De vertrekbasis is het onderscheid dat wij willen maken tussen de subsidiërende overheid en de contracterende partijen die een arbeidsovereenkomst sluiten. De subsidiërende overheid kan bepaalde werken in de sociale sector maatschappelijk belangrijk vinden en die subsidiëren. Hier heeft men gekozen voor twee lijnen: enerzijds opteert men voor kinderdagverblijven waarin men tussenkomt a rato van de personeelsnormen en a rato van wat collectief werd overeengekomen in het paritair comité wat de financiering betreft. Dat is ook nooit 100% in de sociale sector. Door de werkgever als contracterende partij moet daar nog altijd in worden bijgedragen. Dat is zijn individuele arbeidsovereenkomst, wat los te zien is van de subsidiërende overheid. Anderzijds bestond het systeem waarin de subsidiërende overheid voorzag in een vergoeding die onthaalmoeders werd gegeven voor de opvang van kinderen en die belastingvrij was. Dat was eigenlijk een vrij eenvoudig systeem. Voor mij ging het nooit om vrijwilligerswerk: dit was een bepaalde vorm van kinderopvang, waarbij de overheid een bepaalde subsidie onder bepaalde voorwaarden verstrekke. In die situatie zijn we nu. Door de evolutie zijn diensten dat zo gaan organiseren en hebben zij de verantwoordelijkheden van een werkgever op zich genomen. Zij hebben toezicht en leiding uitgeoefend en een bepaalde vergoeding uitbetaald. Men moet dat in de praktijk bekijken. Is dat een arbeidsovereenkomst? Hoe wordt er onder gezag, leiding en toezicht gewerkt?

Op welke wijze wordt er een vergoeding gegeven?

Volgens het arrest is er in dit specifieke geval sprake van een arbeidsovereenkomst. De werkgever, in dit geval het OCMW en de gemeente, moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Niet de subsidiërende dienst is verantwoordelijk. In het arrest staat duidelijk dat Kind & Gezin niet in het geding is want zij is geen contracterende partij. Kind & Gezin is alleen een subsidiërende partij die niets met die arbeidsovereenkomst te maken heeft.

Dat is onze benadering geweest. Er zijn twee elementen: enerzijds een subsidiërende overheid, anderzijds mogelijk contracterende partijen die een arbeidsovereenkomst kunnen aangaan.

Gezien de praktische organisatie van onthaalwerk en de waardering ervoor, vinden wij dat het om een arbeidsovereenkomst gaat. Dat is ons principiële standpunt. De organisatie gebeurt onder gezag, leiding en toezicht en er wordt een

arbeid gepresteerd waarvoor als vergoeding loon wordt gegeven. Om die redenen spreken wij van een arbeidsovereenkomst. Die moet als zodanig gehonoreerd worden.

Wij hebben gezegd dat een reorganisatie in een grote beweging zodanig veel zou kosten, dat die werkwijze niet haalbaar is. De evolutie van dit hele dossier zouden we gewoon verder moeten zetten. We moeten de Gemeenschappen de mogelijkheid laten om dit te financieren. Dat was onze benadering uit onverdachte tijden.

Mijnheer de minister, ik weet dat u aan dit dossier hebt gewerkt en naar mogelijke oplossingen hebt gezocht. Daarom heb ik de volgende vragen.

Welke elementen in het dossier hebben al een oplossing gekregen?

Wat zijn de resultaten van het overleg met de Gemeenschappen?

Is er met de Gemeenschappen een overeenkomst of een optie om voor een tijdelijke tussenoplossing te kiezen?

17.09 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, ik heb aandachtig naar alle uiteenzettingen geluisterd. Ik heb zelfs geleerd dat de heer Bultinck de kuststreek vertegenwoordigt. Mijnheer Bultinck, dat had ik aan uw taal niet gemerkt. U bent een aangespoelde, zoals men dat daar noemt.

Voor mijn antwoord wil ik vertrekken van de situatie in Bredene. Ik wil daarin erg correct en voorzichtig zijn. Ik zal kort herhalen wat enkele sprekers al gezegd hebben.

Met het arrest van 19 september 2001 van het arbeidshof van Gent inzake de betwisting tussen de gemeente Bredene en een erkende en gesubsidieerde onthaalmoeder, is de juridische procedure nog niet geheel uitgeput. Als er geen verder beroep wordt aangetekend – zoals Bredene heeft aangekondigd – of als de uiteindelijke uitspraak eveneens die specifieke arbeidsrelatie zou omschrijven als een arbeidsovereenkomst als bediende, dan moet de gemeente Bredene haar verplichtingen als werkgever tegenover die erkende en gesubsidieerde onthaalmoeder nakomen. Dat heeft inderdaad financiële gevolgen voor de gemeente Bredene. Het betekent ook dat die onthaalmoeder sociaalrechtelijk beschermd wordt als bediende.

In deze individuele situatie oordeelde het arbeidshof te Gent dat er een gezagsrelatie tussen beide partijen bestond.

Om correct te blijven moet ik eraan toevoegen dat het mogelijk is dat de rechter in andere situaties tot het besluit zou komen dat er niet voldoende elementen aanwezig zijn om te spreken van een gezagsrelatie. In dat verband verwijs ik naar heel wat andere sectoren waar ik nooit in dergelijke termen daarover werd geïnterpelleerd, al is dit geen verwijt. Inderdaad, ik word geconfronteerd met veel gelijkaardige aangelegenheden en over een daarvan werd ik wel geïnterpelleerd.

Denken wij aan het arbeids- en socialezekerheidsrechtelijk statuut van kunstenaars, journalisten of kantoorhouders van verzekerings- of bankmaatschappijen. In dat verband kwam in het verleden reeds een rechtspraak tot stand die de relatie tussen de contractanten per geval onderzocht en die tot uiteenlopende beoordelingen leidde. Dat ene arrest, in deze sector, geeft eigenlijk geen aanleiding ertoe om automatisch alle erkende en gesubsidieerde onthaalmoeders als bedienden te beschouwen. In andere sectoren worden er vaak diverse uitspraken gedaan over zaken die op elkaar lijken, maar die in de praktijk toch enigszins verschillend zijn.

In de situatie waarbij wordt geoordeeld dat er wel degelijk een gezagsrelatie en bijgevolg een werknemersovereenkomst tussen de erkende en de gesubsidieerde onthaalmoeder en de dienst bestaat, is het evident dat de dienst zijn verplichtingen als werkgever nakomt. In deze situaties geniet de erkende en gesubsidieerde onthaalmoeder een volledige sociale bescherming en moeten er sociale bijdragen te worden betaald. De vraag of en hoeveel financiële middelen de erkende diensten hiervoor nodig hebben, behoort uiteraard tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. Op de vraag of hiermee rekening moet worden gehouden in de begroting 2002, antwoord ik dat zulks voor ons alleen maar goed nieuws kan zijn in deze bange tijden aangezien dergelijke uitspraken voor meer inkomsten zorgen. Voor mijn collega de heer Vande Lanotte komt dit neer op een positieve notering, hetgeen zijn probleem niet meteen zal vergroten.

Dit brengt mij tot de volgende opmerking die ik wens te herhalen. Volgens mij blijft er verwarring bestaan tussen wat de beleidsverantwoordelijkheid en de beleidskeuze van de federale overheid en deze van de

gemeenschappen inhoudt. Bij de beleidskeuze kan men ervan uitgaan dat terzake een beroep moet worden gedaan op zelfstandigen met een zelfstandigenstatuut of op werknemers met een werknemersstatuut of op personen die werken onder een statuut dat een mix is van beide vorige statuten of op noties zoals deze van Bea Van Buggenhout en mevrouw Bouckaert die in opdracht van de Koning Boudewijnstichting het idee van semi-agorale arbeid uitwerkten. Welnu, de beleidskeuze behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen, maar hierover hoort u mij niets zeggen; ik wens daarop trouwens niet in te gaan. Ik kom echter in het gedrang wanneer een beleidskeuze wordt gemaakt die in de praktijk tot gevolg heeft dat sommige personen geen sociale bescherming genieten. Inderdaad, op dat ogenblik behoort het tot mijn verantwoordelijkheid om mij af te vragen hoe ik deze personen kan beschermen en dat is precies waaraan wij thans werken.

Ik begrijp het ongeduld dat momenteel heerst op dat vlak. Er werd terzake een werkgroep opgericht tussen de bevoegde federale en gemeenschapsministers en de werkzaamheden worden thans afgerond, hetgeen moet toelaten binnenkort voorstellen te doen op de interministeriële conferentie. Nogmaals, de beleidskeuze behoort in essentie tot de gemeenschappen. Mochten mevrouw Vogels of haar collega's van de Franstalige gemeenschap beslissen betrokkenen aan te werven als werknemers, dan is mijn probleem opgelost en komt er een welkome verlichting in mijn budget tot stand. Dat is echter mijn bevoegdheid niet en ik meen terzake geen lichte uitspraken te mogen doen. Anderen – en ik denk bijvoorbeeld aan de heer Wauters – wezen er al op dat de zaken wellicht niet zo simpel in elkaar steken.

Hoe dan ook, mijn verantwoordelijkheid bestaat erin personen niet onbeschermd te laten op sociaal vlak en daarvoor naar praktische oplossingen te zoeken en daar blijf ik bij. De vraag is of de gemeenschappen die al dan niet goedkeuren.

17.10 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de minister, u gaf een onbevredigend antwoord.

(Onverstaanbaar antwoord van de minister)
Dat weet ik niet. Ik ben absoluut tevreden met het leven.

17.11 Minister Frank Vandenbroucke: Het leven is soms onbevredigend.

17.12 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Ik heb steeds gezegd dat we ons niet moeten mengen met de beleidskeuzes van de gemeenschappen. De Gemeenschappen kunnen inderdaad kiezen op welke manier zij mensen willen stimuleren om het tekort aan opvangplaatsen op te vangen. Ik kan, via mijn collega's in het Vlaams Parlement, zeggen dat wij niet akkoord gaan met de lijnen die mevrouw Vogels daar volgt, maar daar gaan we het hier niet over hebben.

Wij moeten hier de maatregelen bespreken die u gaat nemen. Eigenlijk zou u van uw macht wel wat gebruik kunnen maken. Als u zegt dat de Vlaamse overheid en de instellingen die daarvan afhangen en daardoor worden gesubsidieerd, werkgevers zoals andere werkgevers zijn die ook zoals andere werkgevers zullen worden behandeld, dan is de vraag eigenlijk al beantwoord. Dan moet u optreden. U moet niet over een ander statuut spreken. Als een particuliere werkgever omwille van allerlei problemen om een speciaal statuut voor zijn personeel zou komen vragen, zou u dat ook niet doen. Het is niet omdat hier een overheid in de overtreding gaat, dat u niet moet optreden en dat uw collega, mevrouw Onkelinx, niet moet optreden.

17.13 Minister Frank Vandenbroucke: Er zijn vele betwistingen in de mediasector over de kwalificatie van mensen. Ik laat daar gerechtelijke uitspraken tot stand komen.

17.14 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Maar er is hier een gerechtelijke uitspraak.

17.15 Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb er één.

17.16 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Misschien wilt u er twee of drie voordat u het gelooft.

17.17 Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb geen beleid ontwikkeld en dat is ook mijn bevoegdheid niet. De vraag hoe men mensen in de mediasector moet tewerkstellen, is de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Cultuur en Media.

17.18 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Dat klopt niet helemaal, mijnheer de minister. U bent voor die categorie van mensen wel een beleid aan het uitstippelen door een vangnet te maken dat geen volwaardig statuut is. Dat is toch een beleid dat hier wordt bepaald? Als wij zeggen dat we niet werken aan een specifiek statuut dat afwijkt van

wat het volgens de rechter in dit geval zou moeten zijn, is er ook geen vraag. De diensten zullen in de onzekerheid blijven naargelang het aantal mensen die eventueel op basis van deze uitspraak ook naar de rechtbank stappen. Die onzekerheid zal voor al die diensten vreselijk vervelend zijn en u moet daar zo snel mogelijk een einde aan maken. U moet met de Gemeenschappen overleggen om te zien op welke manier u de factuur voor hen draaglijker kunt maken. Het zijn de werkgeversbijdragen die zwaar wegen.

17.19 Minister **Frank Vandenbroucke**: Ik moet de factuur draaglijk maken voor een bevoegdheid van de Gemeenschappen? Ik moet daar afblijven.

17.20 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Ik pleit ervoor om na te kijken of bijdrageverminderingen van toepassing zijn voor deze specifieke categorie van werknemers, die net zoals andere categorieën op bijdrageverminderingen recht kunnen hebben. Waarom zou dat hier niet kunnen? Die discussie moet zo snel mogelijk worden gevoerd. De Vlaamse overheid heeft blijkbaar een kostenplaatje berekend van ruim 1 miljard frank. Misschien ligt de discussie al enigszins anders als men die werkgeversbijdrage een stukje kan verlagen. Dat moet toch worden uitgeklaard? Ik blijf aandringen op een zeer spoedig overleg met de Gemeenschappen om te proberen de mensen zo snel mogelijk te geven waarop ze recht hebben.

17.21 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een aantal zaken zijn nu heel duidelijk geworden. In een aantal van uw antwoorden - tenminste zoals ik ze begrepen heb - kan ik mij echter niet terugvinden.

Het klopt wel dat deze materie behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. Wij moeten dus zeker niet willen bepalen hoeveel opvangplaatsen zij willen erkennen en gesubsidieerd willen zien, of aan welke kwalitatieve en andere voorwaarden die plaatsen moeten voldoen. Aan die bevoegdheid van de gemeenschappen raken wij niet.

Mijnheer de minister, wij hebben wel een verantwoordelijkheid voor de kwestie onder welk statuut die mensen moeten werken. Dat behoort niet tot de opdracht van de gemeenschappen. Het arbeidsrechtelijk statuut wordt tot nader order nog altijd op het federale niveau bepaald. U geeft een aantal voorbeelden van andere categorieën waarover discussie kan bestaan, maar men moet toch een statuut hebben? Ofwel is men

zelfstandige, en oefent men als beroep een zelfstandige activiteit uit, ofwel oefent men een activiteit uit in loondienst, ofwel heeft men geen beroep dat economisch gedefinieerd kan worden. Dat zijn de enige mogelijkheden in dit land.

Wij zeggen dat het mogelijk moet zijn dat onthaalouders ofwel zelfstandigen ofwel werknemers zijn. Beide statuten moeten mogelijk zijn. Wij hebben dit in het eerste wetsvoorstel zo gesteld, en dat doen wij nu opnieuw. Men moet in elk geval een statuut hebben. Ofwel gaat het inderdaad om vrijwilligerswerk, of om iets dat nog groeit. Als federale wetgever kunnen wij het ons echter niet permitteren een te grote groep mensen in het ongewisse te laten over hun eventuele statuut. Dan zouden wij onze verantwoordelijkheid ontvluchten.

Mijnheer de minister, waar ik het heel moeilijk mee heb, is dat men op dit soort beroepsactiviteit van een onthaalgezin mordicus de tituluur "semi-agorale arbeid" wil blijven kleven. Ik zeg niet dat u dat doet. Voor mij is dit een eerbare tituluur voor iets dat nog groeit, om het zo een kans te geven een plaats te vinden tussen het vrijwilligerswerk en de economisch erkende arbeid. Ik heb het er echter heel moeilijk mee dat een activiteit die uitgegroeid is tot een werkelijke beroepsactiviteit gecamoufleerd blijft onder die titel omdat men er niet voor wil betalen. Daarover gaat het.

Er is in deze samenleving geen discussie meer over het nut van het werk dat deze mensen doen, of het nu als zelfstandige is of met een ander statuut. Niemand betwist het nut nog. Wanneer men de arresten van het Arbeidshof leest, dan zegt men toch dat nu het moment gekomen is om het wetsontwerp te amenderen? Niemand durft nog luidop te zeggen dat onthaalouders geen economisch te erkennen arbeid leveren. Wel blijft er nog het probleem dat men zegt dat we er de middelen niet voor hebben. Ik ben bereid opnieuw de berekeningen op tafel te leggen. In ons wetsvoorstel stond - en staat opnieuw - dat het hier gaat om een arbeidscategorie die het verdient om net als andere categorieën aan het laagste tarief van de werkgeversbijdragen te worden gecatalogeerd.

Ik vind dat wij ons niet mogen verschuilen achter het feit dat de organisatie van de opvang een bevoegdheid van de gemeenschappen is. Als federale wetgever hebben wij de opdracht ons uit te spreken over welk statuut deze mensen moeten krijgen. Als men toch blijft pleiten voor de titel "semi-agorale" arbeid, staan wij voor de uitdaging om luidop te zeggen welke soort activiteiten wij

onder die titel willen vatten. Op die vraag zou ik wel een antwoord willen. Ook ik dweil de colloquia af, en ik ken de standpunten bijna uit het hoofd. Wanneer ik daar echter een aantal concrete praktijkvragen stel, dan moet men toegeven dat ik gelijk heb.

Ik kan het discours bijna vanbuiten mee zeggen. Anders wordt het als men heel concrete vragen uit de praktijk stelt. Dan moet men toegeven het antwoord schuldig te moeten blijven. Het kan toch niet de bedoeling zijn podiumkunstenaars onder de noemer semi-agorale arbeid te plaatsen. In dit Parlement wordt reeds jaren de vraag gesteld onder welk statuut deze mensen werken. Zijn het zelfstandigen, zijn het werknemers of is het een gemengde situatie naar gelang van de toestand? Dit geldt eveneens voor journalisten. Zijn zij zelfstandigen of zijn zij loontrekkenden? Voor al de categorieën die u hebt opgesomd, gelden dezelfde vragen. Voor sommige categorieën geldt de intellectuele vrijheid. Wat de onthaalmoeders betreft, kan de problematiek gereduceerd worden tot een pure centenkwesie van de gemeenschappen. Ik ben niet bereid de semi-agorale arbeid en de positieve elementen die hieraan verbonden zijn te laten misbruiken. Laat ons een kat een kat noemen. U hebt gewezen op de politieke keuze die moet gemaakt worden. Dit moet niet in dit Parlement gebeuren. Wij hebben uitgerekend hoeveel dit netto zou kosten. Ik beklemtoon dat deze budgetten werden besteed en niet onoverkomelijk groot zijn. Natuurlijk moeten er politieke keuzes worden gemaakt. Dat is evident!

17.22 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer de voorzitter, een zaak moet duidelijk zijn. Als onthaalmoeders beschouwd moeten worden als werknemers, kan er geen andere sociale zekerheidsregeling van toepassing zijn dan de algemene regeling. Ik heb stemmen horen opgaan voor een bijzondere lastenvermindering. Daarvoor zal Europa nooit toestemming geven.

17.23 **Greta D'Hondt** (CD&V): Mijnheer de minister, hopelijk bent u op de hoogte van het wetsvoorstel - aan dit punt werd in de tweede versie geen wijziging aangebracht - dat ertoe strekt voor werkgevers dezelfde bijdragevoet te hanteren als voor andere behartigenswaardige activiteiten. Voor de werknemersbijdragen worden de normale bijdragevoeten gehanteerd.

17.24 Minister **Frank Vandenbroucke**: Men kan alleen de algemene regeling toepassen.

17.25 **Greta D'Hondt** (CD&V): Op dit punt geef ik u volkomen gelijk, mijnheer de minister. Op dat vlak hebt u in mij een bondgenoot.

17.26 **Koen Bultinck** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het Vlaams Blok verwondert zich over uw zeer voorzichtig antwoord. Ik kan niet anders dan de politieke vaststelling maken dat u de hele maatschappelijke discussie in april 2000 opnieuw geagendeerd hebt. Voor het paasreces hebt u aangekondigd maatregelen te zullen uitwerken inzake het sociaal statuut van de onthaalouders. Ik stel vast dat u vandaag bijzonder voorzichtige antwoorden geeft. Dit is, mijns inziens, een belangrijke politieke vaststelling.

Wat uw opmerking betreft dat de voornaamste beleidskeuzes terzake bij de gemeenschappen liggen, krijgt u van onzentwege een formele bevestiging. Het zou abnormaal zijn mocht mijn fractie als Vlaamsgezinde partij stellen dat dit geen gemeenschapsbevoegdheid is. U zult ons zoiets niet horen zeggen. Desalniettemin blijft het federale beleidsniveau voor een aantal elementen bevoegd. Deze mensen moeten sociale bescherming krijgen. Of deze bescherming met een werknemersstatuut of een zelfstandig statuut moet worden verkregen, is een detail. Het federale beleidsniveau zal initiatieven moeten nemen.

Mijnheer de minister, u ontgoochelt me omdat u op een handige manier geen definitief antwoord hebt gegeven. U laat wel de deur op een kier voor onze steeds weerkerende vraag inzake een sociaal statuut voor thuiswerkende ouders. Ik heb erop gewezen dat loopbaanonderbrekingen en de tijdskredieten onvoldoende zijn. Deze problematiek is steeds ons stokpaardje geweest. Ik dring erop aan dat ook hier werk van wordt gemaakt.

17.27 **Magda De Meyer** (SP): Mijnheer de voorzitter, ik heb medelijden met de minister. Hij lijkt me het slachtoffer te worden van zijn groot sociaal hart. Dit doet me denken aan een bliksemschicht die een groot gat in een dak slaat. Een officiële dakwerker wordt opgeroepen om het dak te komen herstellen, maar die daagt niet op. De minister trekt als goede huisvader toch de zolder op om het gat proberen te dichten. Hij krijgt het verwijt dat hij zijn werk niet naar behoren heeft gedaan en dat het water blijft binnenstromen. Voor mij zit de verkeerde persoon op het beklagdenbankje. Ik zie nog steeds niet in op welke manier de federale overheid de gemeenschappen kunnen overtuigen om de onthaalouders een degelijk loon uit te keren. Ik zie daartoe geen enkel middel.

17.28 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de minister, in tegenstelling tot mevrouw Van de Castele neem ik wel genoeg met uw antwoord. U zegt dat we niet buiten een wijziging aan de sociale wetgeving kunnen. Toch denk ik dat er nog andere mogelijkheden zijn.

In ieder geval zou het interessant zijn om de oefening te maken, uitgebreid tot alle beroepen die ontstaan zijn uit semi-agorale activiteiten die op hun beurt gegroeid zijn uit vrijwilligerswerk.

17.29 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, u hebt terecht opgemerkt dat er een fundamentele beleidskeuze moet worden gemaakt, met name of de onthaalouders als zelfstandigen dan wel als werknemers zullen worden behandeld. Het is best mogelijk om het systeem van dagvergoeding vrijgesteld van belastingen te handhaven voor zelfstandigen.

17.30 Minister Frank Vandenbroucke: Dat is een heel andere keuze.

17.31 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Dat is inderdaad een beleidskeuze. Ik zeg alleen maar dat de beleidskeuze voor een systeem van dagvergoeding vrijgesteld van belastingen er een is die past in het zelfstandige statuut. Toen professor Blanpin voor vertegenwoordigers van de betrokken diensten en onthaalouders uitlegde dat ze ontegensprekelijk gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst, werd er luid geapplaudisseerd. Toen ik daarop echter repliceerde dat zulks betekende dat de diensten verantwoordelijk waren voor het betalen van een loon, sociale zekerheidsbijdrage en werkgeversbijdragen en dat de subsidiëring een andere zaak was en deel uitmaakte van een beleidskeuze, was het enthousiasme niet meer zo groot en wou men toch maar op de ingeslagen weg voortgaan en liever processen voeren. Dat is trouwens hun goed recht.

In ieder geval, volgens het arrest gaat het om een arbeidsovereenkomst en dat is ook mijn mening. Als de overheid zo'n dienstverlening zou organiseren, dan zou ik de onthaalouders inderdaad beschouwen als werknemers en tegelijk het zelfstandig statuut laten bestaan.

Ons voorstel, dat ik ook te berde heb gebracht tijdens die vergadering, was om na een overgangsperiode – en u werkt daaraan – te komen tot een definitieve beslissing over het statuut om een en ander budgettair mogelijk te

maken. De betrokkenen stonden daar echter zeer weigerachtig tegenover, omdat ze het beschouwden als een manier om hen aan het lijntje te houden. Dat is niet het geval. We moeten nu eenmaal komaf maken met een heel stuk sociale geschiedenis.

17.32 Greta D'Hondt (CD&V): Mijnheer Wauters, elke beslissing in verband met een overgangsperiode zal een arrest uitlokken.

17.33 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): ... tegenover de diensten en die zullen niet meer op straat staan. Die diensten schrokken van mijn verklaring. Tot nu toe hebben ze steeds de paraplu geopend en gezegd dat de overheid het geld maar op tafel moest leggen. Dat was hun boodschap.

17.34 Pierrette Cahay-André (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur le ministre, je serai brève car je ne veux pas prolonger davantage le débat.

Cependant, je voudrais dire qu'il existe au moins huit façons de faire garder les enfants avec des statuts divers. Il y a notamment le statut d'indépendant. Vous parliez d'ailleurs de conserver ce statut, monsieur le président. Cependant vous n'empêcherez jamais une personne, qui décide de se déclarer indépendante, de verser des cotisations, de payer ses impôts dans le cadre de ses activités de garde. Je sais que l'on parle de prévoir un statut pour les prostituées. J'estime, pour ma part, qu'il est tout aussi envisageable de prévoir un statut pour les personnes (hommes ou femmes) qui décident de garder des enfants de manière indépendante. Selon moi, cela ne pose pas de problème.

Mme D'Hondt pourrait vous dire que c'est le monde chrétien qui s'est rendu compte le premier qu'il y avait un manque dans ce secteur. D'ailleurs, des services comme ceux de "Vie féminine" à Liège ont organisé la garde d'enfants. Ces services étaient organisés de manière à pouvoir "subventionner" cette d'activité. A Liège, où le nombre des gardiennes qui demandaient à adhérer au service était suffisant, un problème s'est posé dans le sens où, en engageant des gardiennes, "Vie féminine" devait assumer la différence du coût du gardiennage puisque le paiement réclamé aux parents est au pro rata des revenus. Il est donc incontestable que ces services rencontrent déjà beaucoup de difficultés. C'est pour cette raison qu'ils limitent parfois le nombre des gardiennes. Il y a également les

services publics qui ont des organisations de même type. Je vous invite donc à réfléchir à ce problème. Je suis d'accord pour dire que les gardiennes ont droit à une protection. Mais nous devons essayer de financer ce genre d'intervention. On renvoie bien souvent la balle aux communautés. Toujours est-il que les parents, qui sont appelés à faire appel à une gardienne, surtout lorsqu'il s'agit de familles monoparentales, doivent pouvoir assumer le coût de la garde de leur enfant. En effet, si on relance la balle aux communautés, ces dernières accepteront peut-être de financer une partie des frais, mais elles inviteront les familles à en supporter le reste.

J'estime pour ma part que dans cette problématique, on ne parle pas assez du bien de l'enfant et de la possibilité de le faire garder dans de bonnes conditions.

Je terminerai en disant que beaucoup de grands-parents gardent leurs petits-enfants, même si ce n'est pas tous les jours, pour soulager les parents financièrement. Je connais des parents qui font garder leurs enfants deux ou trois jours par semaine et qui, le reste du temps, confient leurs enfants à leurs grands-parents.

Enfin, je voudrais encore ajouter que je m'occupe d'une petite crèche paroissiale qui a un statut d'ASBL et je peux vous dire qu'il nous est assez difficile de nouer les deux bouts et que les projets de résorption de chômage, etc. n'y font rien.

Il faut donc essayer de quantifier le financement qui serait nécessaire. Bien entendu, cela ne relève pas de notre compétence. Mais j'ai un peu peur du processus qui va être engagé. Toujours est-il que ce jugement m'étonne car il existait, par le passé, une base légale pour ce statut qui était, auparavant, assimilé aux familles d'accueil. Et, à l'époque, remettons les choses dans leur contexte, "Vie féminine" en était très fière.

17.35 Annemie Van de Casteele (VU&ID): U zei zo-even dat de zelfstandigen ook moeten kunnen blijven bestaan als onthaalmoeder. Ik zal mij daar zeker niet tegen verzetten maar ik wil wel wijzen op een frappant stukje uit het arrest. Het blijkt dat de gemeente op een bepaald moment de dame die in beroep is gegaan heeft ontslagen als onthaalmoeder binnen de dienst omwille van het feit dat ze niet voldeed aan de kwaliteitsvereisten voor de opvang van kinderen. Ze voegen daar dan aan toe: "U bent uiteraard vrij om aan "Kind en Gezin" een aanvraag te richten voor het bekomen van een erkenning als zelfstandige

onthaalmoeder". Dat kan natuurlijk niet. Enerzijds zegt men dat de betrokkene niet voldoet om in de dienst als onthaalmoeder te werken omdat ze niet aan de vereisten voldoet terwijl men anderzijds stelt dat ze dit wel als zelfstandige kan doen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van de Casteele, ik meen dat "Kind en Gezin" een aantal basisvoorwaarden kan stellen waaraan iedereen moet voldoen. Een privé-initiatiefnemer, een gemeente of een OCMW kan bovendien een bepaald opvoedingsproject met bepaalde elementen toevoegen als bijkomend criterium. Het is dan mogelijk dat de betrokkene in die optiek niet voldoet. Dat is voor mij net het fundament voor de contracterende partij. Men werkt dan onder leiding, gezag en toezicht volgens de normen van de opdrachtgever. In die zin kunnen er dus bijkomende normen zijn.

17.36 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, daar ben ik het mee eens. Dat geldt echter niet als het echt om de kwaliteit van de opvang gaat, de garanties voor het kind.

De **voorzitter**: Dat zijn de basisvoorwaarden die "Kind en Gezin" moet opleggen en waaraan iedereen moet voldoen, ook de zelfstandigen. Volgens mij moeten die voorwaarden kwalitatief streng zijn. Een privé-initiatiefnemer kan daar echter nog ander voorwaarden aan toevoegen. Daarom is het arrest duidelijk voor mij. Men heeft net die voorwaarden gesteld ten aanzien van de contracterende partij.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Koen Bultinck en Guy D'Haeseleer en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de dames Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt en Maggie De Block en de heren Koen Bultinck en Joos Wauters en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen,
vraagt de regering
- ernstig werk te maken van een volwaardig sociaal statuut voor de onthaalouders;
- ernstig werk te maken van een volwaardig sociaal statuut voor de thuiswerkende ouders."

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Koen Bultinck et Guy D'Haeseleer et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mmes Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt et Maggie De Block et MM. Koen Bultinck et Joos Wauters
et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions,
demande au gouvernement,
- de s'atteler résolument à l'élaboration d'un statut social à part entière pour les gardiennes d'enfants;
- de s'atteler résolument à l'élaboration d'un statut social à part entière pour les parents travaillant à domicile.”

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Annemie Van de Casteele en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de dames Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt en Maggie De Block en de heren Koen Bultinck en Joos Wauters en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen,
vraagt de regering
zo snel mogelijk, in overleg met de gemeenschappen de noodzakelijke maatregelen te nemen op sociaalrechtelijk, financieel en fiscaal vlak om de bij de diensten aangesloten onthaalouders een volwaardige sociale bescherming te garanderen, overeenkomstig de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten.”

Une seconde motion de recommandation a été déposée par Mme Annemie Van de Casteele et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de Mmes Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt et Maggie De Block et MM. Koen Bultinck et Joos Wauters
et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions,
demande au gouvernement,
de prendre dans les meilleurs délais, en concertation avec les Communautés, les mesures nécessaires sur le plan social, financier et fiscal pour garantir aux gardiennes d'enfants affiliées auprès des services une protection sociale à part entière, conformément à la législation relative aux contrats de travail.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Pierrette Cahay-André, Maggie De Block en Magda De Meyer en de heer Joos Wauters.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Pierrette Cahay-André, Maggie De Block et Magda De Meyer et M. Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

18 Interpellations jointes de

- M. Richard Fournaux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exercice d'une activité professionnelle par les retraités" (n° 921)

- Mme Fientje Moerman au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la suppression des limitations en ce qui concerne le travail autorisé dans le chef des pensionnés" (n° 932)

18 Samengevoegde interpellaties van

- de heer Richard Fournaux tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de uitoefening van een professionele bezigheid door de gepensioneerden" (nr. 921)

- mevrouw Fientje Moerman tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de afschaffing van de beperkingen van toegelaten arbeid voor gepensioneerden" (nr. 932)

18.01 Richard Fournaux (PSC): Monsieur le président, monsieur le ministre, mon interpellation porte sur la problématique de l'exercice d'une activité professionnelle par les retraités, et en particulier par les indépendants.

Comme M. le ministre aura sans doute pu le constater à la lecture du texte que je lui ai fait parvenir, je me suis permis de l'élargir quelque peu.

Comme chacun le sait sans doute ici, depuis un certain temps, il est beaucoup question du statut social des indépendants et de la pension minimum légale qui leur est octroyée. On sait qu'il existe des problèmes tout à fait particuliers, par exemple les fameuses cinq années d'anticipation avec le pourcentage de réduction de la pension. Le gouvernement s'est attelé à la tâche pour donner un premier petit signe d'augmentation de la pension légale – c'est ce qui a été promis il y a déjà un an et demi, je crois –, qui devrait déjà prendre effet à partir du 1er janvier 2002 pour une partie, si je ne me trompe. En tout cas, une ligne est tracée qui s'oriente vers une revalorisation du montant minimum de la pension légale. Indépendamment de cela, Mme Onkelinx, votre collègue, a fait quelques déclarations concernant notamment le montant minimal mensuel nécessaire pour vivre dans un pays et dans un contexte socio-économique comme le nôtre. Elle

citait le montant de 30.000 francs en disant que c'était nettement insuffisant. Elle parlait, bien entendu, de la pension minimum pour tout le monde. Je me permets de signaler, dans le cadre de cette interpellation, que de très nombreux indépendants n'atteignent pas ce montant de pension minimum mensuel. J'ai à cœur de le répéter ici.

Mon interpellation vise principalement les déclarations du gouvernement ou de certains de ses ministres concernant la possibilité d'autoriser les travailleurs retraités à exercer une profession ou une activité rémunérée après l'octroi de la pension.

Monsieur le ministre, ne pensez-vous pas, dans le cadre de la réflexion entamée par le gouvernement sur les moyens dont bénéficient les travailleurs retraités indépendants, qu'une manière d'appréhender cette problématique serait d'autoriser, dans une certaine mesure, les travailleurs indépendants retraités à exercer eux aussi, pour partie, une activité professionnelle après leur retraite, en cumul avec leur retraite? Dans ce cas, comment y aurait-il moyen d'organiser le système?

Je puis vous assurer, monsieur le ministre, que les documents auxquels je vais faire référence me sont parvenus le 27 septembre, donc bien après le dépôt de mon interpellation qui est, en fait, le fruit du débat qui a été initié, semble-t-il, au sein du gouvernement ou par certains ministres. Dans une grande enquête menée par l'UCM tant dans la partie francophone que dans la partie néerlandophone du pays, il apparaît statistiquement que c'est une demande considérable de nombreux travailleurs indépendants de pouvoir continuer à exercer une activité de travailleurs indépendants après la pension. Je ne sais pas si vous disposez déjà de ces documents, monsieur le ministre, mais je puis vous en faire parvenir une copie.

Monsieur le ministre, comment le gouvernement va-t-il gérer l'effet d'annonce relatif à la problématique de l'autorisation pour les retraités d'exercer une activité professionnelle?

Cet effet d'annonce pourrait-il concerner aussi les travailleurs indépendants et quelle concertation comptez-vous mettre en place avec vos différents collègues pour tenter de mettre en œuvre ce projet qui nous intéresse particulièrement?

18.02 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb mij

veroorloofd om mijn wagentje aan het treintje van de heer Fournaux te hangen. Mijn interpellatie is iets breder van opvatting in die zin dat ze de afschaffing van de beperking op de toegelaten arbeid door gepensioneerden betreft, niet alleen voor zelfstandigen, maar voor iedereen die gepensioneerd is en de wettelijke pensioenleeftijd heeft bereikt. Ik heb de indruk dat wij het terzake eens zijn. Het is leuk om als lid van de VLD een minister te interpellieren over iets waarover wij het eens zijn.

Gepensioneerden mogen vandaag bijverdienen, zij het geplafonneerd. Dat is niet alleen onrechtvaardig, maar dat leidt ook tot een hele administratieve rompslomp. Ik hoop dat wij het debat naar aanleiding van het wetsvoorstel dat ik heb ingediend en dat anderen in de Senaat ook hebben ingediend ten gronde kunnen voeren.

Tot mijn vreugde las ik in De Standaard van 10 september 2001 dat regeringscommissaris mevrouw Van Gool bovenop de maatregel die zij binnen twee jaar vooropstelt, namelijk de automatische toekenning van het pensioen, de beperkingen op de toegelaten arbeid door gepensioneerden afschaft. De bedragen die gepensioneerden mogen bijverdienen, variëren in het licht van hun statuut, hun leeftijd, het aantal kinderen ten laste, enzovoort. Het afschaffen van de beperking zou verschillende voordelen hebben. Enerzijds, vermindert de administratieve rompslomp, anderzijds, is het voor de Staat een winwinsituatie. U recupereert immers het afschaffen van de controles - een heleboel mensen houden zich daarmee bezig - de gepensioneerden betalen dan sociale bijdragen en bovendien zullen de inkomsten van de arbeid bij het pensioen worden geteld. Zij zullen dan in verhouding tot het totale pensioen worden belast. Dit is voor de Staat dus een meerinkomst die eventueel voor andere zaken kan worden aangewend.

Ik heb de situatie in Nederland met de onze vergeleken. In Nederland bestaan er geen beperkingen op toegelaten arbeid voor gepensioneerden. Als de gepensioneerde daar een pensioen van de AOW van 37.000 frank per maand ontvangt, mag hij op jaarbasis 462.000 frank bijverdienen. Die som wordt belast met 20.05%. Men mag meer verdienen, maar dan wordt men 50% belast. De Nederlanders hebben dus niet alleen een systeem waarbij men onbeperkt kan bijverdienen, maar zij taxeren dat bovendien aan een fiscaal gunstig tarief, 20% tot 900.000 frank. Dat lijkt mij vrij gunstig te zijn.

Mijnheer de minister, kunt u de beperking op de toegelaten arbeid niet gewoon afschaffen? Schrijnende, sociale toestanden zullen verdwijnen. Ik ben gebombardeerd met brieven van allerhande mensen. Ik geef een voorbeeld van een dame die na haar pensioenleeftijd van 60 jaar – zij werkte reeds vanaf de leeftijd van 17 jaar – nog twee maanden bij haar werkgever in dienst bleef om haar opvolger in te werken. Na enige maanden kreeg zij het bericht van de pensioendienst dat alles in orde was. Het pensioen werd dus uitgekeerd.

Nog een aantal maanden later kwam het bericht dat men zich had vergist en dat het volledige pensioen van het jaar waarin ze op pensioen is gegaan, wordt teruggevorderd omdat ze boven te toegelaten limiet zat voor het doorwerken na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De dame moest enkele honderdduizenden frank terugbetalen. Dit zijn schrijnende situaties en kunnen in de toekomst worden vermeden door arbeid toe te laten. Pensioen is een recht, geen sociale uitkering. De mensen hebben ervoor gewerkt en bijgedragen en het wordt dan ook als dusdanig aanzien.

Ik denk niet dat er een gevaar bestaat voor een ontregeling van de arbeidsmarkt. Iemand van 65 heeft andere aspiraties dan iemand van 25. Ook ben ik niet van mening dat de maatregel vooral personen met een hoger inkomen ten goede komt. Wie vandaag de dag de knepen kent, richt een vennootschap op, wentelt de kosten op die vennootschap af en kent zichzelf het toegelaten bedrag uit. Eigenlijk worden gewone mensen het meest gevisieerd door de bestaande maatregel. Bovendien krijgt wie heel zijn leven goed heeft verdiend en een kapitaaltje heeft opzijgezet, krijgt na betaling van een bevrijdende roerende voorheffing van 15%, de inkomsten van zijn kapitaal, die onbeperkt kunnen worden gecombineerd met inkomsten uit een pensioen. Wie na zijn pensioen wil bijverdienen, wordt gestraft. Als men over de limiet gaat, wordt het pensioen ingekort.

Soms wordt de VLD aangewreven dat we dit voorstel gebruiken als een excuus om de pensioenen niet te moeten verhogen. Dit is geenszins mijn bedoeling. Het is eerst en vooral een maatregel om een aantal administratieve regels te schrappen en om mensen die het misschien nodig hebben, te laten bijwerken. Sommigen koppelen de welvaartsvastheid en een verhoging van de laagste pensioenen aan deze maatregel. Hiermee zullen ze in de eerste plaats mensen die het geld echt nodig hebben in de

illegaliteit duwen. We moeten ons immers geen illusies maken: ook vandaag werken gepensioneerden. Dit gebeurt echter in een juridische schemerzone.

In mijn voorstel pleit ik er ook voor om gelijkaardige, zij het hogere, beperkingen voor weduwen en weduwnaars die een overlevingspensioen ontvangen, op te heffen.

18.03 Minister **Frank Vandenbroucke**: Koppelt u het overlevingspensioen aan de wettelijke pensioenleeftijd of niet?

18.04 **Fientje Moerman** (VLD): Zeker niet, het gaat om personen die een overlevingspensioen ontvangen en kinderen ten laste hebben. Dit onderdeel kan eventueel wel geld kosten. Weduwen en weduwnaars met kinderen ten laste die een overlevingspensioen ontvangen mogen maar een belachelijk laag bedrag bijverdienen. Ik meen dat het omgerekend neerkomt op een bedrag van ongeveer 52.000 frank bruto per maand. Dit is niet veel, als men met dit geld een paar kinderen moet onderhouden. Bovendien is het overlevingspensioen ook niet hoog. Deze personen worden eigenlijk voor een verscheurende keuze geplaatst: ofwel moeten ze gaan werken in een of andere statuut waarin ze minder dan halftijds werken – het gaat immers om mensen met een aantal jaren anciënniteit die gemakkelijk aan dit brutobedrag per maand komen –, ofwel moeten ze voltijds gaan werken na een aantal jaren inactiviteit en moeten ze het overlevingspensioen laten vallen.

Samen met mijn collega heb ik cijfers opgevraagd over hoeveel mensen het gaat in België. Men is niet in staat om die cijfers te geven. Uit het antwoord op de schriftelijke vraag van mevrouw Avontroodt heb ik gemerkt dat men niet het onderscheid kan maken tussen mensen die genieten van een overlevingspensioen of ze al dan niet kinderen ten laste hebben. Daarom heb ik dezelfde info opgevraagd aan minister Reynders om het via de fiscale weg te weten te komen. Ik ben benieuwd naar de uitslag. In elk geval, in antwoord op de vraag die mevrouw Avontroodt heeft gesteld is gebleken dat het in heel België om ongeveer 10.000 mensen gaat. Zij waren bovendien opgesplitst in leeftijdscategorieën. Het lijkt mij niet dat dit op een geweldige wijze de begroting kan ontwrichten, zeker niet als al de andere gepensioneerden ook afdragen aan de Staatskas. Dat is misschien materie voor het debat ten gronde.

Mijnheer de minister, ik heb in de pers kunnen

lezen dat u enigszins positief reageert op het voorstel, evenals mevrouw Van Gool. Ik had graag van u vernomen of er binnen de regering een standpunt is ingenomen. Zo ja, welk is dan dit standpunt?

18.05 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Monsieur le président, je suis entièrement d'accord avec la proposition formulée par M. Fournaux et les propos de Mme Moerman. J'estime depuis longtemps qu'il faut supprimer la limitation des activités autorisées à ceux qui ont atteint l'âge légal de la pension.

Mais si l'on prend une telle mesure, on ne peut pas faire la distinction entre les salariés et les indépendants. L'approche doit être identique sinon la mesure serait discriminatoire pour l'une ou l'autre catégorie.

Le gouvernement n'a encore pris aucune décision à ce sujet. A titre personnel, je suis entièrement d'accord avec vous. Le président de mon parti l'est également mais le gouvernement ne s'est pas encore prononcé sur la question.

Toutefois, il faut reconnaître que cette matière est délicate d'un point de vue psychologique. Les diverses réactions le prouvent. Mme Moerman nous a exposé les objections qui ont été faites à cet égard. Elles sont souvent subjectives mais il faut en tenir compte. Je pense donc qu'il faudrait prévoir une concertation entre les partenaires sociaux et les organisations représentatives des indépendants et des travailleurs salariés, ainsi que les employeurs. Même si le gouvernement prend position, celle-ci devra être soumise à la concertation sociale.

Par conséquent, la mesure envisagée n'est pas pour demain. Soyons clairs.

Ik wil mevrouw Moerman waarschuwen, al klinkt dat een beetje paternalistisch, en heb enkele bedenkingen bij haar argumentatie.

Het argument kan niet economisch zijn. Ik geloof helemaal niet dat er boven die leeftijd zoveel mensen aan het werk zullen gaan. Dat is dus het punt niet. Men mag ook niet als argument aanvoeren dat mensen met een klein pensioen zo de kans krijgen nog iets bij te verdienen. Als mensen een te klein pensioen hebben, moeten we de pensioenen groot genoeg maken vanaf de wettelijke pensioenleeftijd. Dat argument heeft een averechts effect, want het leidt ertoe dat men misschien concludeert dat we de pensioenen klein willen houden, quod non.

Evenmin kan men als argument aanvoeren dat men er geld aan wil verdienen. Alhoewel ik er reeds anderhalf jaar diep van overtuigd was dat we dit moeten doen, heb ik het zelf nog niet bovengehaald, afgezien van het feit dat ik het mijn partijvoorzitter heb laten schrijven en er gunstig op heb gereageerd. Een van de redenen daarvoor is dat het budgettaire gezien niet zo evident is. Ik zou oppassen met het argument dat we er veel geld aan zullen verdienen, want eerlijk gezegd weten wij dat niet goed. Er zijn ook mensen die het omgekeerde argument aanvoeren, afhankelijk van de gedragsreacties. Het is mogelijk dat nogal wat zelfstandigen hun pensioen wel zullen opnemen, terwijl ze dat vandaag niet doen.

Ik wil dat debat ook niet met deze argumenten voeren, want voor mij speelt hier louter een principekwestie. Ik vertrek in de eerste plaats van het verzekeringsprincipe in deze en ik zeg dat ook aan de vakbonden, die mij in andere zaken wel eens om de oren slaan met dat verzekeringsprincipe. Voor wie heeft gewerkt en heeft bijgedragen is het pensioen op 65-jarige leeftijd een recht. Verder heeft men zich niet bezig te houden met wat men doet. Dat is mijn principiële standpunt. Dat is geen liberaal standpunt, dat is het verzekeringsprincipe. Voor wie jonger dan 65 is, is het een gunst, maar voor wie 65 is, is het een recht. Internationaal heerst wel de tendens om op pensioen te gaan wanneer men wil, maar na een bepaalde periode heeft men zoveel bijgedragen dat men het recht heeft een pensioen te krijgen.

Het belangrijkste principiële argument is voor mij evenwel de zeer ongelijke situatie. Ik zeg dat ook aan mensen ter linkerzijde die daar een beetje onwennig op reageren. De realiteit is immers dat men een managementvennootschap kan oprichten en zijn zin kan doen. Wie 10 miljoen geërfd heeft van een rijke tante en een miljoen per jaar besteedt, kan dat rustig combineren met een pensioen. Niemand zegt er iets van. Wie als loontrekkende werkt en misschien een beetje aan boekhouden doet, kan zijn gang gaan. Het is niet zichtbaar, de controle werkt immers zeer slecht. Niemand zegt er dus iets van.

Wie daarentegen op het dak van het huis van zijn buurman gaat staan, terwijl hij ruzie heeft met zijn andere buurman die hem verklikt, zit met een probleem. Wie een pint tapt in de kantine, terwijl de supporter van een andere club dat niet kan verdragen, heeft een probleem. Het is de kleine man die wordt gepakt, in tegenstelling tot wat sommigen aan de linkerzijde denken. Ik weet

waarover ik spreek, want ik krijg vreselijke brieven van mensen die op die manier zijn gepakt. Dat doet mijn maag keren, want ik moet hen zeggen dat ze een maand pensioen verliezen. Voor die mensen is dat dramatisch. Aan de mensen van de linkerkant die daar onwennig op reageren zeg ik dat ze zich volledig vergissen en dat we met deze maatregel de kleine man een dienst bewijzen.

Nu moeten we enigszins oppassen met dat budgettaire argument. Dat is immers de reden waarom ik dit nog niet formeel heb ingediend. Ik pleit er ook voor dit even los te koppelen van het bredere debat over weduwepensioenen, dat mevrouw Cahay zeer goed kent. Zij heeft daar al nuttige dingen over gezegd en ik vind dat ik daar iets mee moet doen.

Ik heb geen probleem met de weduwepensioenen van boven de 65 jaar. De weduwepensioenen van beneden de 65 jaar zijn echter het voorwerp van een zeer gevoelig debat. Ik ken deze zaak zeer goed, en niet alleen als minister. Ik heb daarover trouwens zoveel gezeurd bij de toenmalige minister van Pensioenen, de heer Willockx, dat hij de regeling aanzienlijk heeft versoepeld in vergelijking met de situatie van het begin van de jaren '90. De regeling is redelijk soepel wat de inkomensvoorwaarden betreft. Voor weduwen zijn er twee belangrijke factoren. Er is niet alleen de emotie, maar ook de enorme revolutie tegen de last het allemaal zelf te moeten doen, ik denk daarbij aan de kinderen, en dan nog eens al die praktische problemen te hebben, bijvoorbeeld als men in het onderwijs staat: soms gaat men erover, dan weer niet. Het is een zeer ergerlijk systeem. Ik ken de emoties die meespelen zeer goed en daarom ben ik er zeer voorzichtig mee. Ik heb weinig budgettaire bewegingsruimte, want dit brengt een enorme factuur en andere billijkheidsproblemen met zich. Ik denk dat we het anders moeten aanpakken.

Er is nog een ander probleem. Een weduwe die gaat werken en dan ziek of werkloos wordt, is helemaal de sigaar, want ze kan niet cumuleren. Misschien is dit het eerste dat we moeten aanpakken. Mevrouw Cahay heeft daarover al gesproken. Ook dit kost spijtig genoeg geld. Ik heb mijn collega – gelukkig ook een beetje vriend – Vande Lanotte laten weten dat het wel een goed idee is, maar dat het wel veel kost. Het is nu niet het ogenblik om over bijkomende uitgaven te spreken, want we zitten met een groot budgettair probleem. Omdat ik weet hoe gevoelig de zaak voor die groep is, wil een debat vermijden waarbij inzake weduwepensioenen verwachtingen ontstaan die we niet kunnen waarmaken. We

moeten voorzichtig zijn en deze zaken gescheiden houden. Wanneer hier wordt gediscussieerd over de pensioenen van ouderen dan 65, zullen vele weduwen zich in de steek gelaten voelen.

Monsieur Fournaux, pour ce qui est de la pension minimale, nous avons augmenté les pensions des indépendants. La moitié des indépendants sont concernés par cette mesure. Cette pension minimale a été augmentée le 1er juillet 2000. Cette augmentation était de l'ordre de 1.000 francs pour le taux isolé et de 1.333 francs pour le taux ménage. J'ai annoncé une faible régularisation pour les retraites antérieures à l'année 1993 et qui prendra cours en 2002. Celle-ci s'élevant à peine à 1 %, je n'oserais l'annoncer à la télévision ou sur les ondes radio.

Des augmentations sont donc prévues mais leur montant n'est pas très élevé. Le gros effort a été consenti le 1er juillet 2000.

18.06 Richard Fournaux (PSC): Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse. Si je me suis permis d'interpeller aujourd'hui, en utilisant le débat initié notamment par certains ministres et grâce à la proposition de notre collègue, c'est pour attirer l'attention sur le fait que le débat relatif à la problématique générale de la pension des indépendants (le montant perçu par ces retraités ou le financement de ces pensions) est à l'ordre du jour. Le rapport Cantillon produit ses effets et une série de missions ont été confiées à ce groupe d'études pour tenter de creuser certaines pistes.

Personnellement, je trouve que la proposition de Mme Moerman doit être mise en parallèle avec le débat sur le rapport Cantillon. Ce pourrait être une des solutions. Peut-être ne convient-il pas de dire à Mme Moerman que sa solution rapporterait de l'argent à l'Etat via de nouvelles cotisations. Effectivement, ce n'est peut-être pas l'argument à donner, mais ce qu'il y a de certain, c'est que sa proposition permettrait à des indépendants de voir leur niveau de revenus s'améliorer sans que cela ne coûte ni à l'Etat ni au statut social des indépendants. Le meilleur argent gagné est celui qu'on ne dépense pas. Je parle ici de la caisse de l'Etat. C'est là que la proposition de Mme Moerman trouve toute son utilité et toute sa crédibilité. C'est en ce sens que nous voudrions la soutenir aujourd'hui.

18.07 Fientje Moerman (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tot mijn grote vreugde stel ik vast dat wij het voor 100% eens zijn. Het gaat hier voor een stuk om een

principekwestie. Met de huidige regeling wordt de kleine man of vrouw op de eerste plaats gezet. Degenen die de nodige financiële of intellectuele mogelijkheden hebben, moeten daarvoor een oplossing vinden.

U mag mij niet verkeerd begrijpen. Ik heb de argumenten a contrario gebruikt. Men zou kunnen opwerpen tegen dit voorstel dat... Ik zeg niet dat dit een middel is om mensen met een klein pensioen aan een decent inkomen te helpen. Ik zeg alleen dat degenen die dit koppelen aan het optrekken van de laagste pensioenen precies die mensen die dit het meeste nodig hebben in de illegaliteit duwen. Dit is een andere manier om uw redenering uit te drukken die zegt dat Jan-met-de-pet zal worden getroffen.

Ik weet niet of men daar al dan niet geld zal aan verdienen. Uw argument met betrekking tot de zelfstandigen is correct. Misschien is het wel "kiefkief" zoals wij in Gent zeggen. Het zal misschien niet opbrengen maar het zal ook niet kosten.

Ik heb een aantal cijfers van uitzendbureaus in Nederland gevonden. Zij nemen aan dat 5 tot 7% van de gepensioneerden bereid zou zijn om uitzendarbeid te verrichten. In Nederland gaat het om een aantal van 100 tot 100.000 mensen. Misschien zou men eens moeten uitrekenen wat dit voor België zou opleveren aan potentiële arbeidskrachten. Zeer weinig van deze mensen zoeken echter fulltime werk.

Wat de weduwen betreft, meen ik dat ook de weduwnaars op een overlevingspensioen aanspraak kunnen maken. Ik denk bijvoorbeeld aan een man van in de 30 met twee of drie kleine kinderen die fulltime werkt.

18.08 Minister **Frank Vandenbroucke**: De revolte is bij de weduwen.

18.09 **Fientje Moerman** (VLD): Waarom bij de weduwen? Uit alle mogelijke onderzoeken blijkt dat de meeste mannen een betere, een beter betaalde en een fulltime job hebben. Wat zij derven aan het overlevingspensioen is voor hen proportioneel kleiner dan voor de weduwen.

Ik ben het ermee eens dat het budgettair het een en ander zal kosten. De situatie van vrouwen van meer dan 65 is natuurlijk ook schrijnend. Ik heb het voorstel speciaal gemoduleerd en beperkt tot weduwen en weduwnaars met kinderen ten laste omdat zich vooral voor die mensen een probleem voordoet. Als u met grenzen blijft werken, zult u

die controle en administratie niet ongedaan kunnen maken. Het schijnt verschrikkelijk ingewikkeld te zijn. Het is jammer dat mevrouw D'Hondt weg is want ik heb er met haar over gesproken net voor het reces. Zij heeft zich daarmee beziggehouden in de tijd toen ze nog in een syndicale organisatie zat. Zij zegt dat het verschrikkelijk is. Zelfs voor textielarbeidsters moest constant worden gerekend of ze niet boven een bepaald bedrag uitkwamen zodat ze hun overlevingspensioen verloren.

Ten aanzien van zij die het krijgen, is het uiteraard een emotioneel debat. Dat blijkt ook uit de correspondentie die ik daarover krijg. Om op grond van een puur budgettair argument de toekenning te verwerpen... Volgens mij moet men toch eens bekijken over hoeveel mensen het gaat. Hoeveel kan het kosten? Kan het misschien worden gemoduleerd op mensen met kinderen beneden een bepaalde leeftijd die de meeste opvang nodig hebben?

Ik weet dat er een billijkheidsdebat is. Er zijn ook alleenstaande ouders; ik ben goed geplaatst om daarover te spreken. Vergeet echter niet dat alleenstaande ouders van de andere ouder – als zij dat willen – een bijdrage krijgen in de opvoeding van het kind. Zij krijgen extra belastingaftrek en zo. Je kan dat allemaal gaan uitsmeren en elke situatie met een andere vergelijken, maar ik denk dat je de situatie van de weduwe en de weduwnaar niet zo maar, louter op financiële gronden, mag over het hoofd zien. Ik heb correspondentie van een verpleegster, iemand in een knelpuntberoep. Zij zegt als weduwe dertien uur per week te kunnen werken. Niemand wil haar echter voor dertien uur per week. Ik zal u een kopie van haar dossier bezorgen. Normaal gebeurt dat zelfs automatisch.

18.10 Minister **Frank Vandenbroucke**: Het is een menselijke oproep. Ik ken het probleem al vele jaren, ook uit persoonlijke ervaring. Laten wij als Parlement niet een debat aanvatten over iets dat wij niet kunnen waarmaken. Uw verder voortreffelijke voorstel gaat in een heel negatief daglicht komen te staan, door dat punt. Ik waarschuw u daarvoor. Ik denk dat wij met mevrouw Cahay al wat hebben nagedacht over wat wij kunnen voorstellen, maar er is ook nog de budgettaire toestand. Ik heb dat al aan minister Vande Lanotte uitgelegd, maar ja.

18.11 **Joos Wauters** (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de minister, u hebt reeds aangegeven dat dit de facto een materie is voor de sociale partners. In die zin is het debat interessant. Ik volg

u inzake het verzekeringsprincipe, maar niemand zegt dat je op je 65ste met pensioen moet gaan. Dat is een arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer: je moet ontslagen worden of je moet ontslag nemen. Eigenlijk kan je dus blijven werken. Dat is de situatie waarvoor wij kunnen worden gesteld. Ook een zelfstandige kan blijven werken. Het recht wordt geopend op 65 jaar. De vraag is dan of die schijf ja dan nee moet wegvallen en of wij dat onbeperkt moeten toelaten. Het gaat over een verzekeringsprincipe, waar inderdaad hoe dan ook een uitkering tegenover staat. Als men zo verder redeneert, hoe moet het dan met de werkloze? Wat moet die dan? U hebt het zelf aangehaald. Die weduwe kan tot 700.000 frank verdienen als zij werkt, maar de vraag is of dat genoeg is. Dat is een andere vraag, die wij op een andere manier en zeker hier niet moeten oplossen. Als die weduwe werkloos wordt, dan is ze helemaal de klos. Dan kan de combinatie niet worden gemaakt. De vraag is dan wat we doen met deze sociale situatie. U hebt er aan gerefereerd. Het gaat niet over de discussie of de pensioenen ja dan nee te laag zijn. Als wij daarnaar kijken, moeten de pensioenen zoals gevraagd door de vakbonden omhoog gaan. In die zin is het een interessant debat, ook vanuit de vraag welke combinaties worden gemaakt en waar het verzekeringsprincipe speelt. Met de kleine man en de grote spaarder zit men dan in de fiscaliteit. Ook dat argument werd gebruikt door uw voorzitter, die het had over de grote spaarders en de renteniers. Laten we dan een evenwaardige belasting opleggen. In die zin zijn er toch verschillende aspecten aan deze discussie.

18.12 Minister **Frank Vandenbroucke**: Volgens mij is dit een dieppaars voorstel. Het is bloedrood, want echt socialistisch, en blijkbaar ook heel liberaal.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Richard Fournaux en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Richard Fournaux
en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen,
verzoekt de regering haar beleid ten aanzien van de gepensioneerde zelfstandigen zo spoedig

mogelijk te verduidelijken!

Een en ander heeft zowel betrekking op de verhoging van het wettelijk pensioen voor zelfstandigen als de toelating om na de pensionering nog te blijven werken."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Richard Fournaux et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Richard Fournaux
et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions,
demande au gouvernement de clarifier le plus rapidement possible la politique du gouvernement envers les indépendants retraités!
Cela vise autant la problématique de l'augmentation de la pension légale des travailleurs indépendants que l'autorisation de travailler après l'octroi de la pension."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Pierrette Cahay-André en de heer Joos Wauters.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Pierrette Cahay-André et M. Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

19 Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'organisation et le financement des plateformes de soins à domicile" (n° 5289)

19 Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de organisatie en de financiering van de diensten voor thuiszorg" (nr. 5289)

19.01 **Josy Arens** (PSC): Monsieur le président, les ministres fédéraux, communautaires et régionaux compétents en matière de santé en Belgique, ont signé, le 25 juillet dernier, un protocole pour mieux structurer et soutenir financièrement les soins de santé de première ligne. Le gouvernement fédéral a prévu 75 millions de francs dans le budget 2001 afin d'optimiser la coopération entre médecins et praticiens de l'art infirmier dans ce que l'on appelle «les zones de soins», une zone de soins correspondant à environ 70.000 habitants.

Nous nous réjouissons évidemment du soutien qui

va ainsi être apporté aux travailleurs de la santé qui garantissent, par leur intervention, le maintien à domicile des patients. Dans certaines régions, et notamment en province de Luxembourg, les provinces soutiennent déjà la mise en place de coordinations des soins à domicile en vue d'améliorer l'efficacité des interventions à domicile.

Dans les zones rurales comme celles que je viens de citer, les services de soins à domicile et la coordination des soins de première ligne acquièrent, sans doute, une importance plus grande encore étant donné les distances qui séparent les patients des institutions de soins et la dispersion des intervenants.

Si les responsables provinciaux se réjouissent des efforts accomplis par les différents exécutifs pour favoriser la coordination des soins de première ligne, ils souhaitent aussi savoir comment tout cela va s'articuler et s'ils seront associés à cette préparation.

Mes questions sont donc les suivantes:

1. Les provinces ont-elles déjà été associées ou seront-elles associées à la mise en place du protocole d'accord pour l'organisation des soins de première ligne?
2. Ailleurs, certains services de soins à domicile disposaient déjà d'un budget de coordination. Comme je l'espère, les moyens supplémentaires prévus par le protocole – c'est-à-dire les 75 millions du budget 2001 – viendront-ils s'ajouter à ces budgets de coordination qu'ils obtiennent déjà d'autres niveaux de pouvoirs?

19.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Monsieur le président, le protocole dont a fait mention M. Arens décrit les compétences des communautés et des régions dans le cadre desquelles elles s'engagent pour agréer les services intégrés de soins à domicile.

Les moyens prévus concernent une intervention de l'assurance-maladie fédérale pour la rémunération des prestations dispensées aux patients. Dès lors, ils ne se substituent pas aux budgets que les communautés et les régions octroient aux structures de coordination conformément à leurs compétences.

Monsieur Arens, la seconde hypothèse envisagée dans le document que vous m'avez transmis me paraît caduque. Pour des questions de temps, il m'est difficile de vous expliquer le mécanisme que je propose. Toutefois, sur mon site web vous trouverez un discours que j'ai prononcé samedi

dernier – certes en néerlandais – et dans lequel j'explique en détail ma proposition.

En réalité, je prévois une rémunération pour des médecins, des infirmiers, des kinésithérapeutes et des ergothérapeutes qui, ensemble, évaluent la dépendance d'un patient et qui, ensemble, délibèrent d'un plan de soins pour le patient. Il s'agit d'une activité médicale et paramédicale et non d'une structure administrative. Pour réaliser ma proposition – qui est rendue possible par le projet de loi que nous avons voté en été –, je dispose d'un budget restreint. J'ajoute qu'il ne s'agit pas d'une subvention pour les structures – compétence des communautés – et encore moins d'une subvention octroyée à l'heure actuelle par les provinces.

Cela n'a rien à voir avec les compétences des régions et des communautés qui octroient des budgets spécifiques pour aider ces structures.

19.03 **Josy Arens** (PSC): Monsieur le président, je remercie le ministre pour cette réponse. Je poserai encore une question: les provinces ont-elles été associées au protocole ou le seront-elles?

19.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Non. Nous avons discuté avec les responsables des régions et des communautés et un protocole a été signé voici deux mois. Il n'y a pas eu de concertation avec les provinces. Je sais que certaines provinces sont très actives en la matière mais nous n'avons pas eu de concertation avec elles. J'imagine que cela relèverait plutôt de la responsabilité politique des gouvernements communautaires et régionaux.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Les questions n°s 5293 et 5294 de M. Daniel Bacquelaine ont été reportées à une date ultérieure.

De vraag nr. 5352 van de heer Luc Goutry wordt naar een latere datum verschoven.

La réunion publique de commission est levée à 19.35 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 19.35 uur.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

woensdag

03-10-2001

14:30 uur

mercredi

03-10-2001

14:30 heures

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van	1
- de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de aanpak van werkonwillige werklozen in Vlaanderen en Wallonië" (nr. 879)	
- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het verschillend sanctioneringsbeleid in de gewesten ten aanzien van werklozen" (nr. 908)	
<i>Sprekers: Filip Anthuenis, Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
<i>Moties</i>	4
Vraag van de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de studie van de RVA betreffende de rechthebbenden op wacht- en overbruggingsuitkeringen" (nr. 5233)	4
<i>Sprekers: Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
Samengevoegde interpellatie en mondelinge vraag van	6
- mevrouw Maggie De Block tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de blijvende onduidelijkheid inzake de veiligheidscoördinatoren op bouwerven" (nr. 884)	6
- mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het koninklijk besluit inzake veiligheidscoördinatoren" (nr. 5358)	6
<i>Sprekers: Maggie De Block, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
Vraag van de heer Jef Valkeniers tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de hervorming van de leerlingenstages" (nr. 5261)	8
<i>Sprekers: Jef Valkeniers, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid</i>	
Samengevoegde interpellaties en mondelinge vragen van	10
- de heer Raymond Langendries tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal conflict bij Sabena" (nr. 914)	
- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal bemiddelingsplan voor Sabena" (nr. 5317)	
- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het recente akkoord tussen de sociale	

SOMMAIRE

Interpellations jointes de	1
- M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les mesures prises à l'encontre des chômeurs réfractaires en Flandre et en Wallonie" (n° 879)	
- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les différences en matière de sanctions appliquées par les régions à l'égard des chômeurs" (n° 908)	
<i>Orateurs: Filip Anthuenis, Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
<i>Motions</i>	4
Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'enquête de l'ONEM concernant les bénéficiaires d'allocations d'attente et de transition" (n° 5233)	4
<i>Orateurs: Guy D'haeseleer, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
Interpellation et question orale jointes de	6
- Mme Maggie De Block à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le flou persistant en ce qui concerne les coordinateurs de sécurité sur les chantiers" (n° 884)	6
- Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'arrêté royal concernant les coordinateurs de sécurité" (n° 5358)	6
<i>Orateurs: Maggie De Block, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
Question de M. Jef Valkeniers à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la réforme des stages d'apprentissage" (n° 5261)	8
<i>Orateurs: Jef Valkeniers, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de l'Emploi</i>	
Interpellations et questions orales jointes de	10
- M. Raymond Langendries à la vice-premier ministre et ministre de l'Emploi sur "le conflit social à la Sabena" (n° 914)	
- Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan social pour la Sabena" (n° 5317)	
- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le récent accord conclu entre le médiateur social et les syndicats	

bemiddelaar en de vakbonden in het Sabenadossier" (nr. 5338)

Sprekers: **Raymond Langendries**, voorzitter van de PSC-fractie, **Greta D'Hondt**, **Guy D'haeseleer**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

dans le dossier de la Sabena" (n° 5338)

Orateurs: **Raymond Langendries**, président du groupe PSC, **Greta D'Hondt**, **Guy D'haeseleer**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Vraag van de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de recente prognoses inzake werkloosheid en activiteitsgraad" (nr. 5316)

Sprekers: **Guy D'haeseleer**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les dernières prévisions en matière de taux de chômage et d'activité" (n° 5316)

Orateurs: **Guy D'haeseleer**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Vraag van mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de vrijwaring van het stakingsrecht" (nr. 5348)

Sprekers: **Greta D'Hondt**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid

Question de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la sauvegarde du droit de grève" (n° 5348)

Orateurs: **Greta D'Hondt**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de l'Emploi

Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de loonkostensubsidie of inschakelingpremie" (nr. 5222)

Sprekers: **Anne-Mie Descheemaeker**, **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la subvention salariale ou la prime de reclassement" (n° 5222)

Orateurs: **Anne-Mie Descheemaeker**, **Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de zogenaamde "prijs der liefde" voor gehandicapten" (nr. 5284)

Sprekers: **Anne-Mie Descheemaeker**

Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la discrimination dont sont victimes les handicapés vivant en couple" (n° 5284)

Orateurs: **Anne-Mie Descheemaeker**

Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van geneesmiddelen onder internationale gemeenschappelijke aanduiding" (nr. 5218)

Sprekers: **Annemie Van de Casteele**, **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur le remboursement de médicaments prescrits conformément à la dénomination internationale commune" (n° 5218)

Orateurs: **Annemie Van de Casteele**, **Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het vrije verkeer van patiënten" (nr. 5231)

Sprekers: **Jo Vandeurzen**, **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de M. Jo Vandeurzen à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la libre circulation des patients" (n° 5231)

Orateurs: **Jo Vandeurzen**, **Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de palliatieve teams" (nr. 5241)

Sprekers: **Trees Pieters**, **Frank Vandenbroucke**, minister van Sociale Zaken en Pensioenen

Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les équipes chargées des soins palliatifs" (n° 5241)

Orateurs: **Trees Pieters**, **Frank Vandenbroucke**, ministre des Affaires sociales et des Pensions

Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de regeling inzake kinderbijslag voor Belgisch-Luxemburgse grensarbeiders" (nr. 5271)	21	Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le règlement des allocations familiales des travailleurs salariés frontaliers belgo-luxembourgeois" (n° 5271)	21
<i>Sprekers:</i> Josy Arens, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Josy Arens, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de ziekenhuisfinanciering" (nr. 5273)	22	Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le financement des hôpitaux" (n° 5273)	22
<i>Sprekers:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Jo Vandeurzen, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetalingmodaliteiten voor hypolipemiërende geneesmiddelen" (nr. 5282)	23	Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les modalités de remboursement relatives aux médicaments hypolipémiants" (n° 5282)	23
<i>Sprekers:</i> Maggie De Block, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Maggie De Block, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	
Vraag van mevrouw Magda De Meyer tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aangifte van onderhoudsgelden bij verblijf van ouder(s) in een rustoord" (nr. 5113)	24	Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires Sociales et des Pensions sur "la déclaration d'aliments en cas de séjour de parent(s) dans une maison de repos" (n° 5113)	24
<i>Sprekers:</i> Magda De Meyer, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen, Greta D'Hondt		<i>Orateurs:</i> Magda De Meyer, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions, Greta D'Hondt	
- Interpellatie van mevr. Annemie Van de Casteele tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het statuut van de onthaalmoeders" (nr. 920)	25	- Interpellation de Mme Annemie Van de Casteele à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut des gardiennes encadrées" (n° 920)	25
- Interpellatie van mevr. Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalmoeders" (nr. 922)	25	- Interpellation de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 922)	25
- Interpellatie van de h. Koen Bultinck tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalouders" (nr. 926)	25	- Interpellation de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 926)	25
<i>Sprekers:</i> Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt, Koen Bultinck, Magda De Meyer, Maggie De Block, Joos Wauters, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen, Pierrette Cahay-André		<i>Orateurs:</i> Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt, Koen Bultinck, Magda De Meyer, Maggie De Block, Joos Wauters, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions, Pierrette Cahay-André	
<i>Moties</i>	31	<i>Motions</i>	31
Samengevoegde interpellaties van	32	Interpellations jointes de	32
- de heer Richard Fournaux tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de uitoefening van een professionele bezigheid door de gepensioneerden" (nr. 921)		- M. Richard Fournaux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exercice d'une activité professionnelle par les retraités" (n° 921)	
- mevrouw Fientje Moerman tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de afschaffing van de beperkingen van toegelaten arbeid voor gepensioneerden" (nr. 932)		- Mme Fientje Moerman au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la suppression des limitations en ce qui concerne le travail autorisé dans le chef des pensionnés" (n° 932)	
<i>Sprekers:</i> Richard Fournaux, Fientje Moerman, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Richard Fournaux, Fientje Moerman, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	

<i>Moties</i>	35	<i>Motions</i>	35
Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de organisatie en de financiering van de diensten voor thuiszorg" (nr. 5289)	36	Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'organisation et le financement des plateformes de soins à domicile" (n° 5289)	36
<i>Sprekers:</i> Josy Arens, Frank Vandenbroucke , minister van Sociale Zaken en Pensioenen		<i>Orateurs:</i> Josy Arens, Frank Vandenbroucke , ministre des Affaires sociales et des Pensions	

**COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN**

van

WOENSDAG 03 OKTOBER 2001

14:30 uur

**COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES**

du

MERCREDI 03 OCTOBRE 2001

14:30 heures

De vergadering wordt geopend om 14.39 uur door de heer Joos Wauters, voorzitter.

01 Samengevoegde interpellaties van

- de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de aanpak van werkonwillige werklozen in Vlaanderen en Wallonië" (nr. 879)
- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het verschillend sanctioneringsbeleid in de gewesten ten aanzien van werklozen" (nr. 908)

01.01 Filip Anthuenis (VLD): Cijfers doen vermoeden dat de Waalse diensten voor arbeidsbemiddeling minder streng optreden dan de Vlaamse. Zo kwam tussen juni 2000 en mei 2001 slechts 9,32 procent van de overgemaakte namen van werkonwillige werklozen uit het Waals Gewest. Ook van de beslissingen tot bestraffing betrof minder dan 10 procent het Waals Gewest. Brussel kwam aan 17 procent. Zowel bij het beleid van FOREM als bij dat van de RVA moeten dus vragen gesteld worden. De krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt biedt slechts een gedeeltelijke verklaring. Het gaat immers ook over werklozen die een opleiding weigeren. Bovendien gaat het in 95 procent van de gevallen om de weigering om op een eenvoudige oproep in te gaan. Het is dringend nodig om zowel het systeem van de transmissies als de reglementering inzake huisbezoeken te evalueren. De werkloosheidsreglementering is federaal en moet in het hele land even streng uitgevoerd worden.

Hoe verklaart de minister de grote regionale verschillen inzake transmissies en beslissingen? Hoe verklaart hij de nog grotere verschillen inzake weigering, verklaring of stopzetting van de beroepsopleiding? Komt er een onderzoek? Wanneer? Worden de mogelijke misbruiken in de

La séance est ouverte à 14.39 heures par M. Joos Wauters, président.

01 Interpellations jointes de

- M. Filip Anthuenis à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les mesures prises à l'encontre des chômeurs réfractaires en Flandre et en Wallonie" (n° 879)
- M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les différences en matière de sanctions appliquées par les régions à l'égard des chômeurs" (n° 908)

01.01 Filip Anthuenis (VLD): Les chiffres laissent supposer que les services wallons de l'emploi interviennent de manière moins sévère que les services flamands. C'est ainsi qu'entre juin 2000 et mai 2001, parmi les noms communiqués, il n'y aurait eu que 9,32% de chômeurs peu enclins à travailler en Région wallonne. Moins de 10% des décisions d'imposer une sanction concernent la Région wallonne. Pour Bruxelles, le chiffre s'élevait à 17%. On peut donc se poser des questions tant sur la politique du Forem que sur celle de l'Onem. La pénurie de main-d'œuvre en Flandre ne constitue qu'une explication partielle. Il s'agit aussi de chômeurs qui refusent une formation. En outre, il s'agit dans 95% des cas d'un refus de répondre à une simple convocation. Il est urgent de revoir le système des transmissions et la réglementation relative aux visites à domicile. La réglementation relative au chômage est fédérale et doit être appliquée uniformément dans tout le pays.

Comment la ministre explique-t-elle les grandes différences régionales en matière de transmissions et de décisions? Comment explique-t-il les différences encore plus grandes au niveau des refus, des abandons ou arrêts des formations professionnelles? Une enquête va-t-elle être menée? Quand? Les abus éventuels dans la

streek van Hornu onderzocht?

Hoe zal de controle van de gezinstoestand van werklozen effectiever gemaakt worden? Welke maatregelen neemt de minister om werkonwillige werklozen overal gelijk te behandelen? Wanneer komen die er? Welke initiatieven neemt hij om de actieve welvaartsstaat, zoals beloofd in het regeerakkoord, op gelijke wijze ingang te doen vinden?

01.02 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): De heer Filip Anthuenis haalde reeds cijfers aan betreffende het aantal transmissies dat door VDAB, BGDA en FOREM aan de RVA werden overgemaakt. Hoe verklaart de minister het grote onevenwicht in het sanctioneringbeleid van werklozen in de verschillende Gewesten? Heeft zij een onderzoek bevolen naar de opvolging van het samenwerkingsakkoord tussen de gewestelijke bemiddelingsdiensten en de RVA? Hoe verklaart de minister dat het aantal transmissies wegens gebrek aan positieve medewerking, werkweigering, verlating of stopzetting van beroepsopleiding in verhouding relatief laag is?

Kan de minister informatie meedelen per Gewest betreffende het aantal keren dat slechts een verwittiging werd gegeven voor gebeurtenissen bedoeld in artikel 51, opgesplitst per soort? Welke maatregelen neemt de minister om de werkloosheidswetgeving te uniformiseren voor alle regio's?

01.03 Minister **Laurette Onkelinx** (Nederlands): Het is de RVA die bevoegd is voor het toekennen of weigeren van uitkeringen. Arbeidsbemiddeling en opleiding zijn bevoegdheden van de Gemeenschappen en Gewesten. Men moet onderscheid maken tussen de "transmissies", de overdracht van gegevens over vrijwillige werkloosheid aan de RVA, en de beslissing tot uitsluiting of verwittiging door de RVA.

In de transmissieprocedure is de rol van de RVA beperkt tot die van ontvanger van informatie; de RVA is niet bevoegd om het aantal of de kwaliteit van de transmissies te bevragen.

(Frans) In 2000 heeft de VDAB zijn standpunt over de gegevensoverdracht aan de RVA herzien. Met de nieuwe regeling kan de RVA-directeur kortere uitsluitingen notificeren, een eenvoudige verwittiging geven of een voorwaardelijke uitsluiting opleggen. De VDAB heeft derhalve beslist geen tweede oproeping meer te versturen aan bepaalde

région de Hornu sont-ils examinés ?

Comment comptez-vous contrôler plus efficacement la situation familiale des chômeurs ? Quelles mesures prendrez-vous pour traiter partout sur un pied d'égalité les chômeurs réfractaires au travail ? Quand les prendrez-vous ? Quelles initiatives prendrez-vous pour mettre en oeuvre partout, de façon uniforme, l'Etat social actif, comme vous vous y étiez engagée dans l'accord de gouvernement ?

01.02 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): M. Filip Antuenis a déjà évoqué des chiffres concernant le nombre de dossiers transmis à l'ONEM par le VDAB, l'ORBEM et le FOREM. Comment expliquer le déséquilibre important dans la mise en œuvre de la politique de sanction à l'égard des chômeurs selon les Régions? Une étude relative au suivi de l'accord de coopération entre les services de médiation régionaux et l'ONEM a-t-elle été demandée? Comment expliquer le nombre relativement bas de dossiers relatifs au refus de coopération positive, au refus de travail et à l'abandon ou à l'arrêt des formations professionnelles?

La ministre peut-elle nous fournir des informations par Région concernant le nombre d'avertissements donnés sur la base de l'article 51, par type d'infraction? Quelles mesures la ministre prend-elle pour faire appliquer uniformément la législation en matière de chômage dans toutes les Régions?

01.03 **Laurette Onkelinx**, ministre (en néerlandais): C'est l'Onem qui est compétent pour l'octroi ou le refus d'allocations. Le placement et la formation des chômeurs relèvent des Communautés et des Régions. Il faut distinguer entre la transmission à l'Onem de renseignements concernant le chômage volontaire et les décisions d'exclusion ou d'avertissement prises par l'Onem.

Dans la procédure de transmission, le rôle de l'Onem est limité à celui de destinataire des renseignements. L'Onem n'est pas compétent pour se renseigner sur le nombre ou la qualité des informations qui lui sont transmises.

(En français) En 2000, la VDAB a adapté sa position vis-à-vis des transmission d'informations à l'ONEM. Le nouveau régime permet au directeur de l'ONEM de notifier des exclusions de durée plus courte, de donner un simple avertissement ou d'assortir l'exclusion d'un sursis. Le VDAB a donc décidé de ne plus envoyer de deuxième

categorieën van werkzoekenden die geen gehoor hebben gegeven aan de eerste oproeping. In die gevallen worden de gegevens onmiddellijk doorgegeven aan de RVA. Dat het aantal gegevensoverdrachten nogal eens schommelt afhankelijk van het Gewest wil nog niet zeggen dat de RVA niet borg staat voor een gelijke behandeling van alle werklozen in de drie Gewesten des lands.

De voornaamste redenen voor een sepot zijn de volgende: het werkloosheidsbureau beschikt niet over een dossier, de betrokkene is niet langer werkloos, hij heeft zijn adreswijziging niet aangegeven, hij heeft een uitkering gevraagd maar komt er niet voor in aanmerking, de procedures overlappen elkaar, de betrokkene heeft zich nog op de plaatsingsdienst gemeld, de verantwoordelijkheid kan niet worden vastgesteld, de betrokkene heeft zich voldoende verantwoord.

Een evaluatiecomité volgt en evalueert de dossiers om de drie maanden. De RVA publiceert cijfergegevens in de publicatie 'STATINFO'.

Ik zal de situatie op grond van de resultaten van de RVA-studie en van het advies van het beheerscomité evalueren. Het is te vroeg om conclusies te trekken inzake de nieuwe procedure voor het controleren van de gezinssituatie.

01.04 Filip Anthuenis (VLD): Het zou niet de taak van de RVA zijn om toe te zien op een uniforme toepassing van de regeling. Wie heeft die opdracht dan wel?

01.05 Minister Laurette Onkelinx (Frans): Dat heb ik niet gezegd. De RVA staat wel degelijk in voor de eenvormigheid van de in het kader van de dossiers genomen beslissingen. Voor de overdracht zijn de gewestelijke instanties bevoegd.

01.06 Filip Anthuenis (VLD): Mijn vraag blijft: wie moet ingrijpen als blijkt dat er, in weerwil van het samenwerkingsakkoord, sprake is van uiteenlopende regionale toepassingen? Wordt er in Wallonië meer verhuisd dan in Vlaanderen? Adreswijzigingen zijn geen overtuigend argument. Het klopt dat er in Wallonië meer geschorst wordt voor langdurige werkloosheid, maar in dat gewest zijn dan ook veel meer langdurige werklozen. In het totale aantal schorsingen blijft het Vlaamse aandeel groter. Ik ontken ook niet dat er structurele arbeidsmarktverschillen zijn, maar die verklaren de weigering van beroepsopleiding niet. Kunnen de regionale verschillen niet onderzocht en geëvalueerd worden? Dat lijkt mij een taak van de regering.

convocation à certaines catégories de demandeurs d'emploi qui n'ont pas répondu à la première convocation. Dans ce cas, l'information est immédiatement communiquée à l'ONEm. Le fait que le nombre de transmissions diffère selon les Régions ne signifie pas que l'ONEm n'est pas garant d'une égalité de traitement des chômeurs dans les trois Régions.

Les principales raisons d'un classement sans suite sont : le bureau de chômage n'a pas de dossier, l'intéressé n'est plus en état de chômage, il n'a pas déclaré son changement d'adresse, il a demandé les allocations mais n'est pas admissible, il y a double emploi des procédures existantes, l'intéressé s'est encore présenté au service de placement, la responsabilité ne peut être établie, une justification suffisante a été donnée.

Le suivi et l'évaluation de l'accord sont assurés tous les trois mois par un comité d'évaluation. Des données chiffrées sont diffusées par l'Onem dans la publication STATINFO.

Sur base des résultats de l'étude menée par l'Onem et de l'avis du comité de gestion, j'évaluerai la situation. Il est prématuré de tirer des conclusions à propos de la nouvelle procédure de contrôle de la situation familiale.

01.04 Filip Anthuenis (VLD): L'Onem ne devrait pas avoir pour mission de veiller à l'application uniforme de la réglementation. Je vous pose donc la question: qui remplira cette tâche ?

01.05 Laurette Onkelinx , vice-première ministre (en français): Je n'ai pas dit cela. L'Onem est responsable pour l'uniformité des décisions prises dans le cadre des dossiers. Les instances régionales sont compétentes pour la transmission.

01.06 Filip Anthuenis (VLD): Ma question demeure: qui doit intervenir s'il apparaît que, contrairement à l'accord de coopération, les applications divergent selon les Régions? Y a-t-il davantage de déménagements en Wallonie qu'en Flandre? Les changements d'adresse ne constituent pas un argument convaincant. Il est exact que le nombre de suspensions de chômage de longue durée est plus élevé en Wallonie, mais c'est aussi dans cette Région que l'on trouve le plus de chômeurs de longue durée. Dans le total des suspensions, la part de la Flandre reste plus importante. Je ne nie pas non plus l'existence de différences structurelles sur le marché de l'emploi, mais elles n'expliquent pas le refus de la formation professionnelle. Ne peut-on pas étudier et évaluer les différences régionales? Il me semble que cette

tâche revient au gouvernement.

01.07 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Ik zou de minister willen verzoeken om het evaluatierapport van de RVA aan het Parlement te overhandigen.

Het steeds weer terugkerende motief van de verschillende arbeidsmarkt in Vlaanderen en Wallonië mag nooit leiden tot een discriminerende behandeling van de Vlaamse werklozen. Over de arbeidsmarkt zou de RVA nu een studie gaan opstellen. Ik ben benieuwd naar de resultaten ervan.

Moties

De **voorzitter**: Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Guy D'haeseleer en Koen Bultinck en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Filip Anthuenis en Guy D'haeseleer
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid,
verzoekt de regering
1. de overheveling van de sociale zekerheid naar de deelgebieden dringend voor te bereiden;
2. in afwachting hiervan onmiddellijk maatregelen te nemen opdat de reglementering inzake werkloosheid in het algemeen, en het sanctioneringsbeleid in het bijzonder, in elk gewest op dezelfde manier zou toegepast worden."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Pierrette Cahay-André en Maggie De Block, en de heren Paul Timmermans en Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

02 **Vraag van de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de studie van de RVA betreffende de rechthebbenden op wacht- en overbruggingsuitkeringen" (nr. 5233)**

02.01 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Eén op vijf werklozen heeft nog nooit een baan gehad. In het Waals Gewest gaat het zelfs om één op drie. Hoe reageert de minister op die RVA-cijfers?

Zijn de maatregelen om jongeren vlug aan een baan te helpen wel efficiënt? Komen er nieuwe?

01.07 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Je voudrais demander à la ministre de transmettre le rapport d'évaluation de l'ONEm au Parlement.

Le motif récurrent des différences du marché de l'emploi en Flandre et en Wallonie ne peut se traduire par un traitement discriminatoire des chômeurs flamands. L'ONEm devrait mener une étude relative au marché de l'emploi. Je serais curieux d'en connaître les résultats.

Motions

Le **président**: En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Guy D'haeseleer et Koen Bultinck et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Filip Anthuenis et Guy D'haeseleer
et la réponse de la vice-première ministre et ministre de l'Emploi,
demande au gouvernement,
1. de préparer d'urgence le transfert de la sécurité sociale aux entités fédérées;
2. dans l'intervalle, de prendre immédiatement des mesures pour que la réglementation en matière de chômage, en général, et la politique en matière de sanction, en particulier, soient mises en œuvre uniformément dans chaque Région."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Pierrette Cahay-André et Maggie De Block et MM. Paul Timmermans et Joos Wauters.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 **Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'enquête de l'ONEM concernant les bénéficiaires d'allocations d'attente et de transition" (n° 5233)**

02.01 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Un chômeur sur cinq n'a jamais eu de travail. En Région wallonne, ce chiffre est même d'un chômeur sur trois. Quelle est la réaction de la ministre à propos de ces chiffres émanant de l'ONEM?

Les mesures prises pour aider les jeunes à trouver un travail sont-elles efficaces? De nouvelles

mesures sont-elles prévues?

Het aandeel van de categorie 'met gezinslast' stijgt na de eerste uitkeringsmaanden van 13 procent tot 54 procent bij de mannen en van 21 procent tot 55 procent bij de vrouwen. Hoe komt dat?

Après les premiers mois d'allocations, la catégorie de chômeurs "avec charge de famille" passe de 13 à 54% chez les hommes et de 21 à 55% chez les femmes. Comment l'expliquez-vous?

Na vier jaar blijken slechts 4 procent van de mannen en 11 procent van de vrouwen samenwonenden zonder gezinslast te zijn. Speelt het feit dat alleen zij kunnen geschorst worden wegens langdurige werkloosheid, daarin een rol?

Après 4 années, il s'avère qu'à peine 4% des hommes et 11% des femmes sont cohabitants sans charge de famille. Le fait que seules ces personnes peuvent être suspendues pour chômage de longue durée joue-t-il un rôle dans ce cadre?

Hoe verklaart de minister de verschillen tussen de Gewesten? Wat zijn haar conclusies?

Comment la ministre explique-t-elle les différences entre les Régions? Quelles conclusions en tire-t-elle?

02.02 Minister **Laurette Onkelinx** (Nederlands): De pers beweerde nogal sloganesk dat één op vijf vooral Waalse werklozen nog nooit een baan gehad heeft. De RVA-studie waarvan sprake baseerde zich op gegevens van de Rijksdienst en hield dus geen rekening met jongeren die onmiddellijk na school werk vonden of jongeren die zich niet inschreven als werkzoekende. Bovendien zijn niet alle jongeren die wachttuitkeringen ontvangen jongeren die nog nooit gewerkt hebben. Soms hebben zij perfect regelmatig gewerkt via contracten van bepaalde duur of interimcontracten.

02.02 **Laurette Onkelinx**, ministre (en néerlandais): Avec un certain goût du slogan, la presse a affirmé qu'un chômeur sur cinq (wallon surtout) n'avait encore jamais eu d'emploi. L'étude de l'ONEM en question est basée sur des données de l'Office national et ne tient, dès lors, pas compte des jeunes qui ont trouvé un emploi immédiatement après leur scolarité ou qui ne se sont pas inscrits comme demandeur d'emploi. De surcroît, tous les jeunes qui reçoivent des allocations d'attente ne sont pas des jeunes qui n'ont jamais travaillé. Dans certains cas, ils ont eu un travail parfaitement régulier dans le cadre de contrats à durée déterminée ou de contrats de travail intérimaire.

(Frans) De RVA-studie toont dus iets anders aan dan wat in de pers werd uiteengezet. Zo is de economische situatie zo verschillend naargelang de gewesten dat het in Wallonië moeilijker is om lang genoeg aan het werk te blijven om recht op werkloosheidsuitkeringen te hebben. Bovendien zijn het vooral de laaggeschoolden die het moeilijk hebben om een baan te vinden. De studie toont ten slotte ook aan dat naarmate de werkloosheidsduur toeneemt, het aantal gezinshoofden in die categorie eveneens toeneemt.

(En français) L'étude de l'ONEM démontre donc autre chose que ce qui a été exposé dans la presse. Ainsi, la situation économique est tellement différente dans les Régions qu'en Wallonie il est plus difficile de travailler suffisamment longtemps pour avoir droit aux allocations de chômage. De plus, ce sont principalement les moins scolarisés qui éprouvent des difficultés à trouver un emploi. Enfin, l'étude indique que, plus la durée de chômage augmente, plus la proportion des chefs de famille s'accroît.

Wij moeten de strijd tegen de werkloosheidsvallen opvoeren. Het optrekken van het netto-inkomen uit arbeid, inzonderheid voor de lage lonen, is een van de maatregelen van de fiscale hervorming. Jongeren moeten er eveneens worden toe aangezet aanvullende opleidingen te volgen.

Nous devons intensifier la lutte contre les pièges à l'emploi. L'augmentation du revenu net émanant du travail, plus particulièrement pour les bas salaires, constitue une des mesures de la réforme fiscale. En outre, les jeunes doivent être davantage encouragés à suivre des formations complémentaires.

Tal van werknemers met een arbeidsovereenkomst met een theoretische duur van één jaar halen de vereiste 312 arbeidsdagen niet. Wij moeten daar meer rekening mee houden bij de uitwerking van maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid.

Enfin, de nombreux contrats de travail qui ont en théorie une durée d'un an, ne permettent pas d'obtenir les 312 jours de travail requis. Nous devons tenir davantage compte de ce phénomène lors de l'élaboration de mesures en faveur de l'emploi.

02.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): De jeugdwerkloosheid is op de eerste plaats een Waals probleem, dat een specifieke aanpak vereist. Dit is een zoveelste argument ten voordele van een splitsing van de sociale zekerheid.

Efficiëntere controle is meer dan ooit nodig. De controle op de gezinstoestand mag niet verslappen. We moeten het systeem dat recent werd ingevoerd grondig evalueren om misbruiken bij de wortel aan te pakken.

Het incident is gesloten.

03 **Samengevoegde interpellatie en mondelinge vraag van**

- mevrouw Maggie De Block tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de blijvende onduidelijkheid inzake de veiligheidscoördinatoren op bouwwerven" (nr. 884)
- mevrouw Trees Pieters aan de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het koninklijk besluit inzake veiligheidscoördinatoren" (nr. 5358)

03.01 **Maggie De Block** (VLD): Het blijft nog altijd onduidelijk wie precies als veiligheidscoördinator kan optreden op tijdelijke en mobiele werkplaatsen. Ondanks de overgangsregeling waarnaar de minister op 8 februari verwees, is het niet duidelijk aan welke opleidingsvereisten deze coördinatoren moeten voldoen.

Op het terrein is de onduidelijkheid nog pregnanter, waardoor bouwheren geconfronteerd worden met extra hoge kosten. Wij vragen naar minimale maatregelen die deze meerkost neutraliseren en voorzien in een soepele overgangsregeling.

Waarom werd het besluit inzake de opleidingsvereisten van veiligheidscoördinatoren nog niet genomen? Wanneer voorziet de minister de publicatie van dit besluit? Hoeveel coördinatoren zijn er beschikbaar op dit moment? Hoeveel controles werden reeds uitgevoerd inzake de verplichte aanstelling van veiligheidscoördinatoren? Hoeveel inbreuken werden reeds geconstateerd? Voorziet de minister een soepeler regime voor kleine bouwwerken, meer bepaald voor particuliere bouwwerven?

Welke versoepeling zal de minister doorvoeren? Als deze versoepeling niet gepland wordt, hoe denkt de minister dan de extra kosten voor particuliere

02.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Le chômage des jeunes est avant tout un problème wallon qui réclame une approche spécifique. Il s'agit d'un argument de plus en faveur de la scission de la sécurité sociale.

Un contrôle plus efficace est plus que jamais nécessaire. Il ne faut pas assouplir le contrôle de la situation familiale. Il faut évaluer de manière approfondie le système récemment mis en place afin d'empêcher tout abus.

L'incident est clos.

03 **Interpellation et question orale jointes de**

- Mme Maggie De Block à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le flou persistant en ce qui concerne les coordinateurs de sécurité sur les chantiers" (n° 884)
- Mme Trees Pieters à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "l'arrêté royal concernant les coordinateurs de sécurité" (n° 5358)

03.01 **Maggie De Block** (VLD): On ne sait toujours pas clairement qui peut agir comme coordinateur de sécurité sur les chantiers temporaires et mobiles. En dépit de la réglementation transitoire à laquelle la ministre a fait référence le 8 février, on ne sait toujours pas exactement à quelles exigences ces coordinateurs doivent répondre au niveau de la formation.

Le manque de clarté est encore plus frappant sur le terrain et les maîtres de l'ouvrage se trouvent confrontés à des coûts supplémentaires élevés. Nous demandons des mesures minimales qui neutralisent ces suppléments de coûts et permettent une réglementation transitoire souple.

Pourquoi l'arrêté relatif aux exigences de formation des coordinateurs de sécurité n'a-t-il pas encore été pris? Quand la ministre prévoit-elle la publication de cet arrêté? Combien de coordinateurs sont-ils disponibles actuellement? Combien de contrôles a-t-on déjà opérés en matière de désignation obligatoire d'un coordinateur de sécurité? Combien d'infractions a-t-on constatées? La ministre prévoit-elle un régime plus souple pour les petits chantiers, plus particulièrement pour les chantiers concernant des particuliers?

Quels assouplissements la ministre entend-elle appliquer? Si elle n'envisage pas un tel assouplissement, comment compte-t-elle

bouwheren te compenseren?

compenser les coûts supplémentaires supportés par les maîtres de l'ouvrage particuliers?

Voorziet de minister in een nieuwe overgangsregeling voor werken begonnen tussen 1 mei 2001 en de definitieve inwerkingtreding van dit besluit?

La ministre prévoit-elle un nouveau règlement transitoire pour les travaux entamés entre le 1er mai 2001 et l'entrée en vigueur définitive de cet arrêté ?

03.04 03.03 03.02 **Trees Pieters** (CD&V): Dit dossier is werkelijk de *never ending story* van Onkelinx.

03.04 03.03 03.02 **Trees Pieters** (CD&V): Ce dossier est véritablement une "never ending story" pour Mme Onkelinx .

Minister **Laurette Onkelinx** (*Nederlands*): ... en van Miet Smet!

Laurette Onkelinx, ministre (*en néerlandais*): ... et pour Miet Smet !

Trees Pieters (CD&V): Waarom heeft de minister twee jaar nodig om die zogenaamde fout te herstellen? Bij haar aantreden, twee jaar geleden, meende minister Onkelinx inderdaad dat het KB van haar voorganger, Miet Smet, een fout bevatte, die zij "wel eens snel zou rechtzetten".

Trees Pieters (CD&V): Pourquoi faut-il deux années à la ministre pour rectifier cette erreur? Lors de son entrée en fonction, il y a deux ans, la ministre Onkelinx a estimé que l'arrêté royal de son prédécesseur, Miet Smet, comportait une erreur. Elle avait l'intention de rectifier cela rapidement.

Meer dan twee jaar na de voorziene datum is er nog steeds geen evenwichtig KB inzake veiligheidscoördinatoren. Op het terrein blijft er onduidelijkheid inzake de criteria waaraan de coördinatoren moeten voldoen. Wanneer wordt besloten wie als coördinator mag fungeren? Wat met werven die al aan de gang zijn?

Plus de deux ans après la date prévue, il n'existe toujours aucun arrêté royal équilibré en matière de coordinateurs de sécurité. Sur le terrain, l'incertitude persiste concernant les critères auxquels les coordinateurs doivent satisfaire. Quand établira-t-on le profil des personnes pouvant devenir coordinateur ? Qu'advient-il des chantiers en cours ?

Werden er reeds controles uitgevoerd en met welke resultaten?

Des contrôles ont-ils déjà été effectués et quels en sont les résultats ?

Op de kleine werven zorgt de aanstelling van een coördinator daarbij voor een grote meerkost. Zijn er plannen om de reglementering van kleine werven te versoepelen?

La nomination d'un coordinateur sur les petits chantiers entraîne un surcoût important. Existe-t-il des projets d'assouplissement de la réglementation pour ce type de chantiers ?

03.05 Minister **Laurette Onkelinx** (*Frans*): Aangezien Europa nieuwe maatregelen heeft geëist op grond van het aantal ongevallen op de bouwplaatsen, moeten concrete maatregelen worden genomen.

Ik heb dit ontwerp van koninklijk besluit in maart 2000 voor advies voorgelegd aan de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming. De Hoge Raad was van oordeel dat die maatregelen in een ministerieel besluit kunnen worden opgenomen.

03.05 **Laurette Onkelinx**, ministre (*en français*): Si l'Europe a exigé de nouvelles mesures à cause du nombre d'accidents sur les chantiers, il faut passer à l'action sur le terrain.

J'ai soumis ce projet d'arrêté royal au Conseil supérieur de prévention et de protection pour avis en mars 2000. Le Conseil supérieur a estimé que ces mesures pouvaient faire l'objet d'un arrêté ministériel.

Op 23 juli 2001 werd aan de Raad van State een nieuw ontwerp voorgelegd dat tegen het jaareinde in werking zou treden.

Un nouveau projet d'arrêté royal a été soumis au Conseil d'État le 23 juillet 2001 et entrerait en vigueur pour la fin de l'année.

Op de drie lijsten, opgesteld door de beroepsorganisaties, staan ongeveer 560

Sur les trois listes établies par les organisations professionnelles figurent environ 560 coordinateurs.

coördinatoren vermeld.

De administratie onderzoekt bij voorrang of de veiligheids- en gezondheidsvoorwaarden aan de reglementaire voorschriften beantwoorden.

Als dat niet het geval is, gaat de administratie na of er een coördinator moet worden aangesteld, en als dat wel diende te gebeuren doch niet gebeurd is, wordt contact opgenomen met de persoon die de coördinator moet aanwerven. Is er wel een coördinator aangesteld, dan wendt de inspectie zich tot hem.

Wat de werkzaamheden in gezinswoningen betreft, mag de aannemer krachtens de huidige reglementering zelf de functie van coördinator op zich nemen, althans voor zover het om werkzaamheden voor een bedrag van minder dan 25.000 € gaat. Zodra er twee ondernemingen bij de werkzaamheden betrokken zijn, is de aanstelling van coördinatoren verplicht.

Preventie, gekoppeld aan een rationelere organisatie van de bouwplaats, moet leiden tot kostenbesparingen.

Het koninklijk besluit bepaalt dat wie nu al de functie van veiligheidscoördinator bekleedt, ruim de tijd krijgt (meer bepaald tot 1 mei 2004) om een aanvullende opleiding te volgen en voor het examen te slagen. Een bijkomende overheidsregeling is derhalve niet noodzakelijk.

03.06 Maggie De Block (VLD): De minister hamert steeds weer op dezelfde verplichtingen. Het gaat er echter om dat zij die strenger invult dan haar collega's uit de omliggende landen, waardoor de kosten voor onze bouwers onredelijk hoog oplopen.

03.07 Trees Pieters (CD&V): Dit dossier wordt door de overheid totaal verkeerd aangepakt. Men wil arbeidsongevallen vermijden, maar die doen zich veel meer voor op grote bouwerven dan in de particuliere woningbouw.

De zogenaamde versoepeling voor particuliere woningbouw voor woningen tot 1.000.000 miljoen frank is ridicuul. Wie kan er in ons land nog voor zo'n bedrag een huis zetten?

We zijn in België op dit vlak onnodig veel strikter dan in het buitenland.

Het incident is gesloten.

L'administration vérifie en priorité si les conditions de sécurité et de santé correspondent aux prescriptions réglementaires.

Si ce n'est pas le cas, elle vérifie si un coordinateur doit être engagé, si cela n'a pas été fait en dépit d'une obligation, elle prend contact avec l'embaucheur du coordinateur, si le coordinateur a été embauché, l'inspection s'adresse à lui.

En ce qui concerne les travaux de logements familiaux, la réglementation actuelle prévoit, pour des travaux inférieurs à 25.000 euros, que l'entrepreneur exerce lui-même la fonction de coordinateur. Si deux entreprises sont concernées, il est obligatoire d'engager des coordinateurs.

La prévention permettra de réduire les coûts, de même qu'une organisation plus rationnelle des chantiers.

L'arrêté royal prévoit que les personnes qui exercent déjà la fonction de coordinateur de sécurité disposent d'une longue période – jusqu'au 1er mai 2004 – pour suivre une formation complémentaire et réussir l'examen. Il n'est donc pas nécessaire de prévoir des régimes transitoires supplémentaires.

03.06 Maggie De Block (VLD): La ministre rappelle encore et toujours les mêmes obligations. Le problème, c'est qu'elle les applique plus strictement que ses collègues des pays voisins, ce qui se traduit par une hausse déraisonnable des coûts pour nos bâtisseurs.

03.07 Trees Pieters (CD&V): L'approche du dossier par le gouvernement est totalement erronée. On veut éviter les accidents de travail, mais ceux-ci sont beaucoup plus fréquents sur les grands chantiers que dans la construction d'habitations privées.

L'assouplissement pour la construction d'habitations privées jusqu'à 1.000.000 francs est ridicule. Qui peut encore construire une maison pour ce prix dans notre pays ?

En cette matière, la Belgique se montre inutilement beaucoup plus sévère que les autres pays.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Jef Valkeniers tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de hervorming van de leerlingstages" (nr. 5261)

04.01 **Jef Valkeniers** (VLD): De regering belooft de verschillende systemen van leerovereenkomsten te vervangen door één uniform systeem. Nu horen wij echter dat de minister weer een bijkomende regeling zal uitwerken. De Vlaamse regering reageerde negatief op haar voorontwerp, want de concrete opleiding is een regionale bevoegdheid. Ook het bedrijfsleven was verontrust, meer bepaald door het voornemen om de vergoeding en de verzekering van stagiairs over te hevelen van het onderwijs naar de ondernemingen. De bestaande positieve houding komt daardoor in het gedrang. Zal de nieuwe stageregelgeving de verschillende bestaande vervangen? Bestaat hierover overleg met de Gewesten? Wat is de stand van zaken daarin? Wat zijn de voornaamste discussiepunten? Wat is de tijdshorizon? Zullen de ondernemingen voortaan hun stagiairs moeten betalen en hen moeten verzekeren? Komt er overleg met de bedrijven?

04.02 Minister **Laurette Onkelinx** (Frans): Er bestaan talrijke stageformules. Wij trachten zowel inzake sociale bescherming als inzake lonen voor alle betrokken sectoren een eenvormige wetgeving uit te werken. Er werd onder meer contact opgenomen met Agoria. Die contacten wijzen uit dat afhankelijk van de leeftijd en de evolutie van de kwalificatie een minimumplafond dient te worden vastgesteld. Wanneer een werknemer drie jaar lang in het productieproces heeft meegedraaid, moet dat een recht op sociale verzekeringen openen.

Het is mijn bedoeling de belangen van de onderscheiden partijen te verzoenen: de ondernemingen die deze opleidingen verstrekken moeten een opener houding aannemen tegenover de stagiairs, die zich beter geïntegreerd moeten voelen.

04.03 **Jef Valkeniers** (VLD): Uiteraard moeten stagiairs die jaren in dienst zijn, vergoed worden. De ongerustheid betreft de vergoeding voor korte stages, die vanzelf al geld kosten aan de ondernemingen.

04.04 Minister **Laurette Onkelinx** (Frans): De observatiestages in het kader van de schoolopleiding noch de korte stages vallen onder die regeling.

04 Question de M. Jef Valkeniers à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la réforme des stages d'apprentissage" (n° 5261)

04.01 **Jef Valkeniers** (VLD): Le gouvernement s'est engagé à remplacer les différents systèmes de contrats d'apprentissage par un système uniforme. Or, nous apprenons maintenant que la ministre va mettre sur pied une réglementation complémentaire. Le gouvernement flamand a réagi négativement à son avant-projet car la formation concrète est une compétence régionale. Les entreprises étaient également inquiètes, en particulier en raison de l'intention de transférer l'indemnisation et l'assurance des stagiaires de l'enseignement vers les entreprises. Ils pourraient ainsi être amenés à revoir leur attitude actuellement favorable. La nouvelle réglementation des stages remplacera-t-elle les différentes réglementations existantes ? Une concertation est-elle menée avec les Régions ? Où en est le dossier ? Quels sont les principaux points de discussion ? Quels sont les délais ? Les entreprises devront-elles dorénavant payer et assurer leurs stagiaires ? Y aura-t-il concertation avec les entreprises ?

04.02 **Laurette Onkelinx**, ministre (en français): Les formules de stages sont multiples. Nous essayons de concevoir une législation uniforme tant pour la protection sociale que pour les rémunérations, et ce pour l'ensemble des secteurs concernés. Des contacts ont été pris, notamment avec AGORIA. Il en ressort qu'il convient de fixer un plafond minimum en fonction de l'âge et de l'évolution de la qualification. Quand un travailleur a été associé pendant trois ans au processus de production, il faut aussi lui ouvrir le droit aux assurances sociales.

Mon but est de concilier les intérêts des uns et des autres: les entreprises qui dispensent ces formations doivent être plus accueillantes et les stagiaires doivent se sentir mieux intégrés.

04.03 **Jef Valkeniers** (VLD): Il va de soi qu'il faut indemniser les stagiaires qui sont en service depuis plusieurs années. On s'inquiète surtout à propos de l'indemnité due pour les stages de courte durée qui coûtent déjà en soi de l'argent aux entreprises.

04.04 **Laurette Onkelinx**, ministre (en français): Ni les stages scolaires d'observation, ni les stages de courte durée ne sont visés.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Samengevoegde interpellaties en mondelinge vragen van**

- de heer Raymond Langendries tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal conflict bij Sabena" (nr. 914)
- mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het sociaal bemiddelingsplan voor Sabena" (nr. 5317)
- de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "het recente akkoord tussen de sociale bemiddelaar en de vakbonden in het Sabenadossier" (nr. 5338)

- 05** **Interpellations et questions orales jointes de**
- M. Raymond Langendries à la vice-premier ministre et ministre de l'Emploi sur "le conflit social à la Sabena" (n° 914)
 - Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le plan social pour la Sabena" (n° 5317)
 - M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "le récent accord conclu entre le médiateur social et les syndicats dans le dossier de la Sabena" (n° 5338)

05.01 **Raymond Langendries (PSC):** Het jongste herstructureringsplan voor Sabena voorziet in bijna 2.000 afvloeiingen. Tengevolge van dat plan is een sociaal conflict uitgebroken en werd de bij de "wet-Renault" ingevoerde procedure opgestart. Conform die procedure moet de directie van het bedrijf een hele reeks gegevens meedelen aan de organisaties die het personeel vertegenwoordigen.

05.01 **Raymond Langendries (PSC):** Le dernier plan de restructuration concernant la Sabena prévoit près de 2000 licenciements. Il a engendré un conflit social et a déclenché la procédure prévue par la loi «Renault». Conformément à celle-ci, la direction de l'entreprise doit fournir toute une série d'informations aux organisations représentatives du personnel.

De vergadering is geschorst om 15.45 uur.

La séance est suspendue à 15.45 heures.

De vergadering is hervat om 15.55 uur.

Elle est reprise à 15.55 heures.

05.02 **Raymond Langendries (PSC):** Het overleg binnen Sabena zit momenteel muurvast, omdat de directie een aantal gegevens weigert bekend te maken.

05.02 **Raymond Langendries (PSC):** Or, la concertation au sein de la Sabena est actuellement bloquée car la direction refuse de communiquer certaines informations.

De verklaring van minister Daems voor de commissie voor de Infrastructuur heeft mij hogelijk verbaasd. De regering heeft beslist het sociaal plan, dat door 57% van het personeel werd goedgekeurd, uit te voeren. Dat plan is echter gebaseerd op het intussen alweer achterhaalde plan-Müller.

J'ai été extrêmement surpris par la déclaration que le ministre Daems vient de faire devant la commission de l'Infrastructure. Le gouvernement a décidé d'appliquer le plan social adopté par 57% du personnel. Or, ce plan se base sur le plan Müller, désormais obsolète.

De heer Daems heeft de contracten die Sabena met Swissair gesloten heeft, onder geheimhouding op het bureau van de commissie gelegd.

Par ailleurs, M. Daems a déposé sur le bureau de la commission les contrats conclus entre Sabena et Swissair en demandant qu'ils restent secrets.

Zal de "wet-Renault" worden toegepast? Is het echt opportuun om het sociaal plan terstond uit te voeren?

La loi «Renault» sera-t-elle appliquée? Est-il réellement opportun de mettre immédiatement en œuvre le plan social?

05.03 **Greta D'Hondt (CD&V):** Autonome overheidsbedrijven vallen niet onder het wetsontwerp betreffende de verzoening van werkgelegenheid en levenskwaliteit. De minister kondigde echter originele oplossingen aan. Bovendien zou hij werken aan een nieuwe eindeloopbaanregeling voor werknemers vanaf 48

05.03 **Greta D'Hondt (CD&V):** Les entreprises publiques autonomes ne relèvent pas du projet de loi relatif à la conciliation du travail et de la qualité de la vie. La ministre a annoncé des solutions véritablement originales. Elle préparerait, en outre, une nouvelle réglementation relative à la fin de carrière pour les travailleurs à partir de 48 ans.

jaar. Tot de leeftijd van 55 jaar zouden zij een werkloosheidsuitkering ontvangen, verhoogd met een premie van 12.000 frank.

Hoe ziet dit voorstel er precies uit? Wie zal de genoemde 12.000 frank betalen? Wat gebeurt er met de betrokken werknemers als ze 55 zijn? Hoe past de maatregel in een integratiebeleid voor oudere werknemers met het oog op een verbetering van de werkgelegenheidsgraad? De uitstapregeling voor Sabena-mensen op 48 jaar, waarbij ze een werkloosheidsuitkering en een extra premie krijgen, bevreemdt mij. Op die manier houdt men immers de wortel voor de ezel en moet men niet verbaasd zijn dat hij bijt....Waarom werd er niet aan een systeem van outplacement gedacht?

05.04 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): We verlangen meer uitleg van de minister over het akkoord dat de vakbonden en de sociale bemiddelaar hebben bereikt, en vooral over het sociaal luik van het businessplan voor Sabena. Er zouden 700 personeelsleden moeten afvloeien. Kan de minister bevestigen dat de regeling die werd voorgesteld voor 48-plussers op slechts 100 mensen van toepassing zal zijn? Wat houdt deze regeling juist in? Hoe rijmt de minister deze maatregel met haar initiatieven om de activiteitsgraad van oudere werknemers te verhogen? Welk lot is het sociaal plan beschoren? Zal de regering het effectief doorvoeren?

05.05 Minister **Laurette Onkelinx** (*Frans*): Ik zal niet ingaan op de punten die tot de bevoegdheid van minister Daems behoren.

Een sociaal plan heeft geen kans van slagen zonder overleg tussen directie en vakbonden. Ik ben vol lof over het werk dat zij verzet hebben om een sociaal plan uit te werken voor de werknemers die moeten afvloeien.

De bemiddelaar is geen inspecteur. Hij werd niet in kennis gesteld van eventuele inbreuken op de wet-Renault. Er werden ook geen klachten ingediend.

De vakbonden waren de mening toegedaan dat de wet-Renault nageleefd werd.

In het sociaal plan worden alle bestaande mechanismen aangewend om naakte ontslagen te voorkomen : vrijwillig vertrek, interne herplaatsing, outplacement, enz.

Jusqu'à 55 ans, ceux-ci recevraient une allocation de chômage augmentée d'une prime de 12.000 francs.

En quoi consiste précisément cette proposition ? Qui paiera les 12.000 francs ? Qu'advient-il des travailleurs concernés lorsqu'ils auront 55 ans ? Cette mesure cadre-t-elle avec la politique d'intégration des travailleurs âgés en vue de l'amélioration du taux d'emploi ? La réglementation en matière de prépension à 48 ans pour le personnel de la Sabena, qui reçoit ainsi une allocation de chômage complétée d'une prime, me paraît à tout le moins très étrange. C'est tendre la carotte à l'âne. Il ne faut, dès lors, pas s'étonner qu'il morde...

Pourquoi n'a-t-on pas pensé à un système d'outplacement ?

05.04 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Nous souhaitons obtenir de la ministre de plus amples informations sur l'accord conclu par les syndicats et le conciliateur social et particulièrement sur le volet social du businessplan de la Sabena.

Il y aurait 700 pertes d'emploi. La ministre peut-elle confirmer que l'accord proposé pour les plus de 48 ans ne s'appliquera qu'à 100 personnes? Que comporte précisément cet accord? Comment la ministre concilie-t-elle cette mesure avec les initiatives qu'elle prend pour augmenter le taux d'activité d'autres travailleurs? Quel sort sera-t-il réservé au plan social? Le gouvernement va-t-il effectivement l'appliquer?

05.05 **Laurette Onkelinx**, ministre (*en français*): Je n'aborderai pas les points relatifs aux compétences de M. Daems.

Un plan social ne peut réussir sans une concertation entre la direction et les organisations syndicales. Je salue le travail que celles-ci ont réalisé afin de mettre au point un plan social en faveur des travailleurs qui seront licenciés.

Le conciliateur n'est pas un inspecteur. Il n'a pas été informé d'éventuelles infractions dans l'application de la loi "Renault". Aucune plainte n'a été déposée.

Les organisations syndicales ont estimé que la loi "Renault" a été respectée.

L'accord social fait appel à tous les mécanismes existants permettant d'éviter les pertes sèches de travail : départs volontaires, reclassement interne, outplacement...

Dat volstaat echter niet. Alle ontslagen werknemers krijgen een aanvullende vergoeding ten belope van drie maandlonen. Er zal een specifiek tijdskrediet van een of twee jaar worden toegekend, met uitbetaling, in twaalfden of vierentwintigsten, van 3 maanden salaris. Ten behoeve van een honderdtal 48-plussers werd een uittredingsregeling getroffen.

In tegenstelling tot een stelsel van brugpensioen bekrachtigt deze maatregel geen nagenoeg definitieve toestand. De aanvullende uitkering wordt immers niet toegekend tot het einde van de beroepsloopbaan, maar voor een maximumduur van 7 jaar, hetzij tot 55 jaar. Bovendien kunnen de werknemers het voordeel van die uitkering blijven genieten als zij een andere baan vinden. Zij wordt dan toegevoegd aan het door hun nieuwe werkgever uitgekeerde loon. Het gaat dus om een maatregel die de herinschakeling op de arbeidsmarkt in de hand wil werken.

05.06 Raymond Langendries (PSC): Het plan-Müller bestaat niet meer. Het werd zojuist met 10 miljard verminderd! De regering is op zoek naar een overbruggingskrediet van één maand en wij bevinden ons in een procedure van gerechtelijk akkoord. En de regering wil het sociaal plan onmiddellijk van start laten gaan. Geen rekening houden met wat de piloten zeggen, al is de Belgian Cockpit Association niet echt een vakbondsorganisatie, zou hetzelfde zijn als een conflict in het wegvervoer trachten op te lossen zonder rekening te houden met de vrachtwagenchauffeurs!

Ik kom nu terug op de in de "wet-Renault" voorgeschreven verplichting bepaalde documenten aan de vakbondsorganisaties mee te delen. De Belgian Cockpit Association zal zich misschien bij één van die organisaties moeten aansluiten.

05.07 Greta D'Hondt (CD&V): Zelfs met de aangebrachte nuances blijf ik het moeilijk hebben met die maatregel, die voor andere bedrijven een precedent kan zijn. Wie staat in voor de financiering van de maatregel? Is dit geld beschikbaar? Komt de maatregel op de helling door het gerechtelijk akkoord?

05.08 Minister Laurette Onkelinx (Frans): Het is een premie die door de maatschappij en niet door de Staat wordt gestort

05.09 Greta D'Hondt (CD&V): Ik wil die vraag wel aan minister Daems stellen, maar het gerechtelijk akkoord brengt me bij de minister van

Cela ne suffit pas. Des indemnités complémentaires de trois mois de salaire seront versées à tous les travailleurs licenciés. Un crédit-temps spécifique d'un ou deux ans a été décidé, prévoyant trois mois de rémunération et liquidée en 12e ou en 24e. Une mesure d'aménagement de fin de carrière a été prise à destination d'une centaine de travailleurs de 48 ans et plus.

Contrairement à un régime de prépension, cette mesure n'entérine pas une situation quasi définitive. L'indemnité complémentaire n'est, en effet, pas accordée jusqu'à la fin de la carrière professionnelle, mais pour une durée maximale de 7 ans, soit jusqu'à 55 ans.

En outre, lorsqu'ils retrouveront un autre emploi, les travailleurs pourront conserver le bénéfice de cette indemnité. Elle s'ajoutera donc à la rémunération versée par leur nouvel employeur. Il s'agit donc d'un incitant à la réinsertion sur le marché de l'emploi.

05.06 Raymond Langendries (PSC): Le plan Müller n'existe plus; il vient d'être amputé de 10 milliards!

Le gouvernement cherche un emprunt de soudure d'un mois et nous sommes dans une procédure de concordat. Et le gouvernement veut lancer le plan social tout de suite. Faire l'impasse sur ce que disent les pilotes, même si la Belgian Cockpit Association n'est pas à proprement parler une organisation représentative, serait comme tenter de résoudre un conflit dans les transports routiers sans tenir compte des chauffeurs!

Je reviens sur l'obligation faite par la loi «Renault» de communiquer certains documents aux organisations représentatives. Il faudra peut-être que la Belgian Cockpit Association rejoigne une de ces organisations.

05.07 Greta D'Hondt (CD&V): Même les nuances qui ont été apportées ne suffiront pas à gommer mes réticences à l'égard de cette mesure qui pourrait constituer un précédent pour d'autres entreprises. Qui prendra en charge le financement de cette mesure? Les fonds sont-ils disponibles? Cette mesure sera-t-elle remise en question par l'accord judiciaire?

05.08 Laurette Onkelinx, ministre (en français): C'est une prime qui est versée par la compagnie et non par l'État.

05.09 Greta D'Hondt (CD&V): Je suis disposée à poser cette question au ministre Daems mais l'accord judiciaire m'amène auprès de la ministre de

Werkgelegenheid. Hoe kan men een sociaal fonds spijzen zonder geld?

05.10 Minister **Laurette Onkelinx** (*Frans*): Ik ben hier om te antwoorden op vragen in verband met het sociaal akkoord.

05.11 **Greta D'Hondt** (CD&V): Als onderhandelaar over een sociaal akkoord heeft de minister toch garanties moeten geven over de financiering van het akkoord?

05.12 Vice eerste Minister **Laurette Onkelinx** (*Frans*) : Zulke maatregelen vindt men in om het even welk sociaal plan terug. Ofwel kan de maatschappij de premies betalen ofwel kan zij het niet. In dat laatste geval gelden verschillende maatregelen en in laatste instantie kan op het fonds voor de sluiting van ondernemingen een beroep gedaan worden.

05.13 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Het is niet duidelijk wie de premies van 12.000 frank zal betalen. Ik heb vragen bij de maatregel voor 48-plussers. Zij zullen geparkeerd worden in de werkloosheid. Ik vrees dat zij niet meer geactiveerd zullen kunnen worden. Dit schept een gevaarlijk precedent voor andere bedrijven.

05.14 Minister **Laurette Onkelinx** (*Frans*): Toen men het had over het optrekken van de activiteitsgraad van de vijftigplussers, vond iedereen altijd dat het aangewezen is dat de betrokkenen de uit de werkloosheid of andere stelsels verkregen voordelen zouden behouden wanneer zij opnieuw aan het werk gaan. Dat kan hen er enkel maar toe aanzetten opnieuw aan de slag te gaan.

Het incident is gesloten.

06 **Vraag van de heer Guy D'haeseleer tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de recente prognoses inzake werkloosheid en activiteitsgraad" (nr. 5316)**

06.01 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Het ministerie van Werkgelegenheid verwacht dat in juni 2002 65,7 procent van de Belgische bevolking beroepsactief zal zijn. Dat is slechts 0,8 procent meer dan 5 jaar eerder. De werkloosheidsgraad zou amper dalen, van 9,7 procent naar 9,6 procent.

Op jaarbasis zouden er 7.800 werklozen meer zijn en die voorspelling zou al naar boven toe moeten worden gecorrigeerd. De VDAB kwam met

l'Emploi. Comment un fonds social peut-il être alimenté sans argent?

05.10 **Laurette Onkelinx**, ministre (*en français*) : Je suis ici pour répondre à propos du contenu de l'accord social.

05.11 **Greta D'Hondt** (CD&V): En sa qualité de négociatrice d'un accord social, la ministre a tout de même dû donner des garanties quant au financement de cet accord.

05.12 **Laurette Onkelinx**, vice-eerste ministre (*en français*) : Ce sont des mesures que l'on retrouve dans n'importe quel plan social. Soit la société peut payer les primes prévues, soit elle ne le peut pas. Dans ce cas, diverses mesures existent dont, en dernier recours, le fonds de fermeture.

05.13 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): On ne voit pas clairement qui paiera les primes de 12.000 francs. Je m'interroge à propos de la mesure qui concerne les travailleurs de plus de 48 ans. Ils seront contraints au chômage. Je crains qu'ils ne puissent plus réintégrer la vie active, ce qui constitue un précédent dangereux pour les autres entreprises.

05.14 **Laurette Onkelinx**, vice-premier ministre (*en français*): Tout le monde a toujours été d'accord, quand on a parlé d'augmentation du taux d'activité des plus de 50 ans, sur le fait qu'il est bon de maintenir les avantages obtenus du chômage ou autres en cas de reprise du travail. Cela ne peut qu'encourager cette reprise du travail.

L'incident est clos.

06 **Question de M. Guy D'haeseleer à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "les dernières prévisions en matière de taux de chômage et d'activité" (n° 5316)**

06.01 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Selon les estimations du ministère de l'Emploi, le taux d'activité de la population belge atteindrait 65,7% en juin 2002 et n'aurait donc progressé que de 0,8% sur cinq ans. Le taux de chômage n'aurait guère baissé, passant de 9,7% à 9,6%.

Sur une base annuelle, le nombre de chômeurs aurait augmenté de 7.800 unités. En outre, cette prévision devrait déjà être revue à la hausse. La

recentere cijfers: het aantal werklozen zou met 7,6 procent stijgen en er zouden op jaarbasis 13.405 niet-werkzoekenden meer zijn. De werkloosheid stijgt voor het eerst sinds 1996, met duidelijke uitschieters onder meer in Vilvorde.

Bevestigt de minister die prognoses? Wat concludeert zij? Hoe reageert ze op de Vlaamse cijfers? De Europese akkoorden leggen een activiteitsgraad van 70 procent op. Hoe wil de minister dat niveau halen? Komen er nieuwe maatregelen? Zijn er budgettaire reserves? Het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven over het effect van de lastenverlaging is verdeeld: volgens de werkgevers is er wel een effect, volgens de werknemers niet. Wat is het standpunt van de regering?

06.02 Minister **Laurette Onkelinx** (*Frans*): De werkloosheid blijft verder dalen, maar aan een trager tempo. Anders is het gesteld met de activiteitsgraad! Hij bedroeg 65,7% in 2000. Bij het maken van internationale vergelijkingen baseert men zich bij voorkeur op de werkgelegenheidsgraad. De huidige Belgische werkgelegenheidsgraad loopt op tot 60% en is sinds 1997 met 3% toegenomen. Wij zijn echter nog ver af van het door de Europese overheid vooropgestelde streefcijfer van 70% in 2010.

Export vormt een van de belangrijkste groeifactoren voor ons land. Reeds voor 11 september bleek dat de tragere Amerikaanse groei ook een vertraging van de Europese groei met zich zou brengen. Eind deze maand zal het Planbureau de economische begroting bijstellen die in juli werd opgemaakt. Men zegt ons echter dat de groei tijdens het tweede semester van 2002 opnieuw in de lift kan zitten. De door ons genomen maatregelen zouden uitgerekend in 2002 effect sorteren. Maar we zullen enkel het beschikbare budget aanspreken.

06.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Men kan toch niet om de vaststelling heen dat de toestand onrustwekkend is. Voor Vlaanderen zijn de werkloosheidscijfers voor augustus 2001 wel bekend en daaruit blijkt dat er voor de eerste keer sinds vijf jaar een stijging is van het aantal werklozen. De minister is niet ingegaan op mijn vraag inzake de lastenverlaging. Ik besef dat dit binnen de regering een discussiepunt is, maar ik meen dat er dringend op de nieuwe situatie moet worden ingespeeld.

VDAB a présenté des chiffres plus récents: le nombre de chômeurs augmenterait de 7,6% et, sur une base annuelle, il y aurait 13.405 personnes de plus qui ne sont plus à la recherche d'un emploi. Le chômage augmente pour la première fois depuis 1996. Les hausses les plus significatives sont observées, entre autres, à Vilvorde.

La ministre confirme-t-elle ces chiffres? Quelles conclusions en tire-t-elle? Comment réagit-elle aux chiffres enregistrés par la Flandre? Les accords européens imposent un taux d'activité de 70%. Comment la ministre compte-t-elle atteindre ce taux? De nouvelles mesures seront-elles prises? Des réserves budgétaires sont-elles disponibles? Le Conseil Central de l'Economie est partagé: les employeurs affirment que la réduction des charges a bel et bien produit des effets, alors que les travailleurs affirment le contraire. Quel est le point de vue du gouvernement sur cette question?

06.02 **Laurette Onkelinx**, ministre (*en français*): La diminution du taux de chômage se poursuit, mais au ralenti. Le taux d'activité, c'est autre chose! Il était de 65,7 % en 2000. Les comparaisons internationales se basent de préférence sur le taux d'emploi. Le taux d'emploi belge actuel atteint les 60 % ; il a progressé de 3 % depuis 1997. Nous sommes cependant encore loin de l'objectif des 70 % en 2010, objectif fixé par l'Europe.

Pour notre pays, l'exportation constitue un des facteurs les plus importants de la croissance. Or, déjà avant le 11 septembre, il apparaissait que le ralentissement de la croissance américaine entraînerait un ralentissement de la croissance européenne. À la fin de ce mois, le Bureau du plan procédera à une adaptation du budget économique élaboré en juillet. On nous dit cependant que la croissance pourrait reprendre durant le second semestre de 2002. Les mesures que nous avons prises déploieront leurs effets en 2002. Mais nous ne dépenserons que le budget disponible.

06.03 **Guy D'haeseleer** (VLAAMS BLOK): Nul ne peut contester le caractère inquiétant de la situation. En ce qui concerne la Flandre, il ressort des chiffres du chômage correspondant au mois d'août 2001 que, pour la première fois en cinq ans, le nombre des demandeurs d'emploi a augmenté. La ministre n'a pas répondu à ma question relative à la réduction des charges. Je comprends que ce dossier constitue un point de discussion au sein du gouvernement mais j'estime qu'il convient de réagir d'urgence à la nouvelle situation.

Het incident is gesloten.

07 Vraag van mevrouw Greta D'hondt tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid over "de vrijwaring van het stakingsrecht" (nr. 5348)

07.01 Greta D'Hondt (CD&V): Op 29 november ondervroeg ik de minister al over de uitholling van het stakingsrecht, naar aanleiding van de kritiek van het comité dat toeziet op de naleving van het Europees Sociaal Handvest. De minister verwees toen naar het aan de gang zijnde sociaal overleg. Het interprofessioneel akkoord zorgde echter niet voor een voorstel van regeling.

Het stakingsrecht in België wordt steeds meer uitgehold omdat werkgevers via eenzijdig verzoekschrift dwangsommen laten opleggen aan het personeel. Wat is het standpunt van de regering inzake het gebruik van eenzijdige verzoekschriften en het opleggen van dwangsommen bij collectieve arbeidsconflicten? Welke maatregelen overweegt de minister om het stakingsrecht in ons land te vrijwaren?

07.02 Minister Laurette Onkelinx (Frans): Wat de grond van de zaak betreft, deel ik uw mening. Gerechtiglijke stappen zijn allesbehalve bevorderlijk voor goede arbeidsverhoudingen. Ik ben ervan overtuigd dat iedereen baat heeft bij een verdieping van de sociale dialoog. Ik probeer momenteel tot een akkoord te komen tussen de onderscheiden sociale partners, en de dialoog is aan de gang. Om het sociaal overleg te behoeden en op te waarderen wil ik een tripartiet akkoord alle kansen geven.

07.03 Greta D'Hondt (CD&V): Een tweede zit is niet schandelijk. Ik neem de verklaring van de minister ernstig dat zij, wanneer er een akkoord wordt bereikt aan de rondetafel, zij niet zal wachten om het akkoord in een wet om te zetten.

Het incident is gesloten.

08 Vraag van mevrouw Anne-Mie Descheemaeker tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de loonkostensubsidie of inschakelingspremie" (nr. 5222)

08.01 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): De federale en de regionale overheden doen inspanningen om het recht op arbeid van gehandicapten te garanderen. Zo wordt op grond van CAO 26 een loonkostensubsidie of een

L'incident est clos.

07 Question de Mme Greta D'hondt à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi sur "la sauvegarde du droit de grève" (n° 5348)

07.01 Greta D'Hondt (CD&V): Le 29 novembre dernier, j'interrogeais déjà la ministre à propos du risque de voir le droit de grève vidé de sa substance, à l'occasion des critiques formulées par le comité chargé de veiller au respect de la Charte sociale européenne. A l'époque, la ministre s'était référée à la concertation sociale en cours. L'accord interprofessionnel ne comporte toutefois pas de proposition de réglementation.

En Belgique, la procédure de la requête unilatérale permettant aux employeurs d'obtenir que le personnel en grève soit condamné à payer des astreintes fait peser une menace réelle sur le droit de grève des travailleurs.

Quelle est l'attitude du gouvernement à propos du recours aux requêtes unilatérales et aux condamnations à verser des astreintes dans le cadre de conflits sociaux collectifs? Quelles mesures la ministre envisage-t-elle de prendre pour sauvegarder le droit de grève dans notre pays?

07.02 Laurette Onkelinx, ministre (en français): Sur le fond du sujet, j'ai la même conviction que vous. L'intervention judiciaire porte atteinte aux relations de travail. Je suis convaincue que l'avantage de tout le monde réside dans l'approfondissement du dialogue social. J'essaie pour l'instant d'avoir un accord entre les différents partenaires sociaux et il y a un dialogue sur le sujet. Pour protéger et revaloriser la concertation sociale, je veux donner toutes les chances à un accord tripartite.

07.03 Greta D'Hondt (CD&V): Il n'y a pas de honte à devoir représenter des examens en deuxième session. Je prends la ministre au mot lorsqu'elle déclare que dès qu'un accord interviendra à la table ronde, elle le transposera sans délai en texte de loi.

L'incident est clos.

08 Question de Mme Anne-Mie Descheemaeker au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la subvention salariale ou la prime de reclassement" (n° 5222)

08.01 Anne-Mie Descheemaeker (AGALEV-ECOLO): Les autorités fédérales et régionales accomplissent des efforts pour garantir le droit au travail des personnes handicapées. Ainsi, sur la base de la CCT n° 26, une subvention salariale ou

inschakelingpremie toegekend, behalve in ministeries en openbare diensten. Is dat laatste niet in tegenspraak met de gelijkheidspolitiek?

une prime de reclassement est accordée, sauf dans les ministères et les services publics. Ce dernier élément n'est-il pas contraire à la politique d'égalité des chances ?

08.02 Regeringscommissaris **Greet Van Gool** (*Nederlands*): De tewerkstelling van personen met een handicap is een bevoegdheid van de minister van Ambtenarenzaken. Bij wet van 1963 is vastgelegd dat de overheid minimum drie procent van de vacatures aan personen met een handicap moet voorbehouden. De overheid overschrijdt zelfs dit quotum.

08.02 **Greet Van Gool** commissaire de gouvernement (*en néerlandais*) : L'engagement de personnes handicapées est une compétence qui ressortit au ministre de la Fonction publique. La loi de 1963 stipule que les pouvoirs publics doivent réserver au moins 3% des emplois vacants aux personnes handicapées. En fait, les pouvoirs publics dépassent même ce pourcentage.

08.03 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): CAO 26 kan dus niet worden toegepast in de openbare dienst?

08.03 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): La CCT n° 26 ne peut donc pas s'appliquer dans le secteur public ?

08.04 Regeringscommissaris **Greet Van Gool** (*Nederlands*) : Er bestaat een andere regeling bij Ambtenarenzaken. In de openbare dienst moet een bepaald percentage gehandicapten worden tewerkgesteld.

08.04 **Greet Van Gool** commissaire de gouvernement (*en néerlandais*) : Une autre réglementation s'applique à la fonction publique. Un pourcentage déterminé de personnes handicapées doivent être engagées dans les services publics.

08.05 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Nederlands*): Een CAO voor de particuliere sector geldt niet in de openbare sector. Loonkostsubsidies zijn er om de particuliere werkgevers, die op winst uit zijn, over de streep te trekken. In de openbare dienst is dit niet nodig. Beide maatregelen hebben hetzelfde doel, maar volgen een verschillende weg.

08.05 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en néerlandais*) : Une CCT pour le secteur privé ne s'applique pas au secteur public. Les subventions salariales ont pour objectif d'inciter les employeurs privés, qui cherchent à faire du bénéfice, à se décider. Une telle mesure n'est pas nécessaire dans le secteur public. Les deux mesures ont le même objectif mais suivent une voie différente pour l'atteindre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw **Anne-Mie Descheemaeker** tot de minister van Sociale Voorzorg en Pensioenen over "de zogenaamde "prijs der liefde" voor gehandicapten" (nr. 5284)

09 Question de Mme **Anne-Mie Descheemaeker** au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la discrimination dont sont victimes les handicapés vivant en couple" (n° 5284)

09.01 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): De minister heeft reeds beslist dat gehandicapten hun integrale tegemoetkoming niet meer kunnen verliezen door huwelijk of samenwonen door het abattement op het inkomen van de partner te verhogen.

09.01 **Anne-Mie Descheemaeker** (AGALEV-ECOLO): Le ministre a déjà décidé que les handicapés vivant en couple ou mariés ne perdront pas leur allocation d'intégration et a, pour ce faire, augmenté l'abattement sur les revenus du partenaire.

Op welke manier werden de betrokkene hiervan op de hoogte gebracht? Moeten de betrokkenen een nieuw medisch onderzoek ondergaan? Geldt de maatregel met terugwerkende kracht vanaf 1 juli als de aanvraag van 1 juli gebeurde? Hoeveel aanvragen werden ingediend en hoeveel waren er op 1 oktober reeds goedgekeurd?

Comment les personnes concernées ont-elles été informées de cette décision? Doivent-elles subir un nouvel examen médical? La mesure s'applique-t-elle avec effet rétroactif au 1er juillet si la demande a été faite avant cette date? Combien de demandes ont été introduites et combien avaient déjà été approuvées le 1er octobre?

09.02 Regeringscommissaris **Greet Van Gool**

09.02 **Greet Van Gool**, commissaire du

(Nederlands) : De dienst tegemoetkomingen aan mensen met een handicap beschikt over een uitgebreide databank van personen die een integratietegemoetkoming categorie 3 of 4 kunnen krijgen en van de partner die inkomsten heeft gehad. Vanaf 1 juni 2001 kan er een herziening van het recht op tegemoetkoming voor personen met een handicap worden verkregen. Meer dan 7.900 personen werden daarover rechtstreeks verwittigd. De personen die bij de dienst geen dossier hebben, maar toch menen recht te hebben op een tegemoetkoming, kunnen een aanvraag indienen bij het gemeentebestuur.

Er is geen enkel nieuw medisch onderzoek vereist. Wanneer echter de betrokkene behoort tot de categorie 1 of 2 op basis van een vorig medisch onderzoek, is het misschien aangeraden een aanvraag voor een nieuw medisch onderzoek in te dienen, indien zijn of haar gezondheidstoestand slechter geworden is.

De maatregel is in werking getreden op 1 juli en geldt voor de beslissingen vanaf die datum. Herzieningsaanvragen tussen 1 juni en 1 juli vallen vanzelf onder de maatregel, aangezien de beslissing uitwerking heeft vanaf de 1ste van de maand volgend op de aanvraag.

Het is niet mogelijk op dit ogenblik een balans op te maken, aangezien nog niet alle herzieningsaanvragen zijn toegekomen.

Er wordt geen onderscheid gemaakt naargelang de aard van de aanvraag, zodat het niet mogelijk is na te gaan hoeveel extra aanvragen werden ingediend naar aanleiding van de maatregel.

Het incident is gesloten.

10 Vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetaling van geneesmiddelen onder internationale gemeenschappelijke aanduiding" (nr. 5218)

10.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): De terugbetaling door het RIZIV van geneesmiddelen voorgeschreven onder internationale gemeenschappelijke aanduiding, wordt geregeld bij KB van 2 september 1980. De tegemoetkoming zou er enkel zijn voor zover het voorschrift opgesteld is in overeenstemming met de lijsten. De minister ging weliswaar mondeling akkoord met de terugbetaling op stofnaam, maar daartegen bestonden juridische bezwaren!

Is er reeds een initiatief genomen om deze

gouvernement (*en néerlandais*): Le service des allocations aux personnes handicapées dispose d'une vaste banque de données des personnes ayant droit à une allocation d'intégration de la catégorie 3 ou 4 et des partenaires ayant eu des revenus. Plus de 7.900 personnes ont été informées personnellement de la possible révision du droit à une allocation pour personnes handicapées à partir du 1er juin 2001. Les personnes qui n'ont pas de dossier auprès du service mais estiment néanmoins entrer en ligne de compte pour une allocation, peuvent introduire une demande auprès de l'administration communale.

Aucun nouvel examen médical n'est requis. S'il ressort toutefois d'un précédent examen médical que l'intéressé appartient à la catégorie 1 ou la catégorie 2, il peut, en cas de dégradation de l'état de santé, être utile d'introduire une demande pour un nouvel examen médical.

Cette mesure est entrée en vigueur le 1 juillet et s'applique aux décisions prises à partir de cette date. Les demandes de révision introduites entre le 1er juin et le 1er juillet tombent sous le coup de cette mesure dès lors que la décision sort ses effets à partir du 1er du mois suivant la demande.

Il n'est pas possible de dresser un bilan à l'heure actuelle étant donné que toutes les demandes de révision ne sont pas encore rentrées.

Aucune distinction n'est établie selon la nature de la demande de sorte qu'il est impossible de vérifier combien de demandes supplémentaires ont été introduites à la suite de l'adoption de cette mesure.

L'incident est clos.

10 Question de Mme Annemie Van de Casteele au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur le remboursement de médicaments prescrits conformément à la dénomination internationale commune" (n° 5218)

10.01 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Le remboursement par l'INAMI des médicaments prescrits conformément à la dénomination internationale commune est régi par l'arrêté royal du 2 septembre 1980. Il n'y aura plus intervention que si la prescription a été rédigée conformément aux listes. Le ministre a certes marqué verbalement son accord en ce qui concerne le remboursement sur la base du nom de l'agent actif, mais cette piste se heurtait à des objections juridiques.

Une initiative a-t-elle déjà été prise pour assurer

terugbetaling op stofnaam toch te realiseren? Zal het KB daarom worden aangepast? Binnen welke tijdslimiet kan dit gebeuren?

10.02 Minister **Frank Vandenbroucke** (Nederlands): Er is inderdaad wat verwarring ontstaan. Het RIZIV heeft geoordeeld dat men door die verwarring een aantal zaken tijdelijk door de vingers zal moeten zien.

Het is onhoudbaar om de keuze van geneesmiddelen aan de arts te ontnemen. Het komt erop aan een duidelijke richtlijn inzake substitutie op te stellen en inzake de verpakkingen. Er wordt momenteel overleg gepleegd en ik hoop dat er zo snel mogelijk een medisch, sociaal en economisch aanvaardbare werkwijze overeen wordt gekomen.

10.03 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Wij zullen ons steentje bijdragen om zo snel mogelijk tot een goede oplossing te komen.

Het incident is gesloten.

11 **Vraag van de heer Jo Vandeuren aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu en aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het vrije verkeer van patiënten" (nr. 5231)**

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Sociale Zaken en Pensioenen.)

11.01 **Jo Vandeuren** (CD&V): Kan de minister de regelgeving in verband met het vrije verkeer van patiënten betreffende de ziekteverzekering en de gezondheidszorg toelichten? Wordt deze problematiek aangekaart op Europees niveau tijdens het Europees voorzitterschap van België?

In dit verband werden een paar opzienbare arresten geveld. Het Hof van Justitie vindt dat de opgelegde randvoorwaarden redelijk moeten blijven. Met die arresten in de hand zullen zorgverzekeraars over de grens terugbetaling pogen te verkrijgen.

Deze problematiek mag niet worden onderschat. Ook in deze sector begint immers de vrije markt te spelen. Veel Nederlanders, die ginds met wachtlijsten worden geconfronteerd, komen naar de hoogstaande en toegankelijke Belgische instellingen afgezaakt.

malgré tout ce remboursement sur la base du nom de l'agent actif du médicament ? L'arrêté royal concerné sera-t-il adapté dans ce sens ? Dans quel délai pourrait-il l'être ?

10.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre (en néerlandais): Il y a, en effet, une certaine confusion. L'INAMI a estimé, qu'en raison de cette confusion, il faudrait temporairement tolérer certaines choses.

Il est impensable d'enlever le choix du médicament au médecin. Il s'agit d'établir une directive précise en matière de substitution et de conditionnement. Actuellement, une concertation est en cours à ce sujet et j'espère que l'on s'accordera dans les plus brefs délais au sujet d'un mode de fonctionnement acceptable du point de vue médical, social et économique.

10.03 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Nous apporterons notre pierre à l'édifice afin de trouver au plus vite une bonne solution.

L'incident est clos.

11 **Question de M. Jo Vandeuren à la ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la libre circulation des patients" (n° 5231)**

(La réponse sera fournie par le ministre des Affaires sociales et des Pensions.)

11.01 **Jo Vandeuren** (CD&V): Le ministre peut-il nous commenter brièvement la réglementation concernant la libre circulation des patients en matière d'assurance-maladie et de soins de santé ? Cette problématique sera-t-elle débattue sur le plan européen au cours de la présidence européenne de la Belgique ?

Dans ce contexte, un certain nombre d'arrêts étonnants ont été prononcés. La Cour estime, en effet, que les conditions connexes qui sont imposées doivent, en tout état de cause, rester raisonnables. Grâce à ces arrêts, les assureurs étrangers tenteront d'obtenir un remboursement.

Il ne faut cependant pas sous-estimer cette problématique. Les règles de l'économie de marché commencent également à jouer dans ce secteur ; en effet, bon nombre de Néerlandais, confrontés à des listes d'attente dans leur pays, viennent se faire soigner dans les institutions belges, réputées et accessibles.

Denkt de overheid hierover na? Hoe staat ze hiertegenover? Blijft onze zorg even toegankelijk voor de minder gegoede of modale Belg?

Les autorités y ont-elles songé? Quel est leur point de vue en la matière ? Les soins restent-ils tout aussi accessibles au Belge moyen ou moins favorisé ?

11.02 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Nederlands*): Het Hof van Justitie heeft op 12 juli 2001 twee arresten gewezen inzake de vergoeding van verzorging na een ingreep in een ziekenhuis in een andere lidstaat. Daarbij wordt verwezen naar de bevoegdheid van de lidstaten om hun sociale zekerheid te regelen. Daarbij moeten ze echter het gemeenschapsrecht naleven, onder meer het vrij verrichten van diensten, ook van ziekenhuisprestaties.

11.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en néerlandais*): Le 12 juillet 2001, la Cour de justice a rendu deux arrêts en matière d'indemnisation de soins dispensés à la suite d'une intervention chirurgicale subie dans un hôpital situé dans un autre Etat membre. Elle y a évoqué la compétence des Etats membres de régler eux-mêmes leur sécurité sociale. Elle a précisé qu'ils devaient toutefois respecter le droit communautaire et notamment les dispositions relatives à la libre fourniture de services, y compris les services hospitaliers.

In de zaak-Smits/Peerbooms oordeelt het Hof dat de voorafgaande toestemming om vergoed te worden een belemmering vormt voor het vrij verrichten van diensten, die echter gerechtvaardigd is door de bekommernis om het behoud van een verzorgingscapaciteit of medische deskundigheid. De regeling voor toestemming moet steunen op niet-discriminerende criteria. In dit arrest wordt rekening gehouden met het specifieke Nederlandse stelsel.

Dans l'affaire Smits/Peerbooms, la Cour a jugé que l'autorisation préalable d'indemnisation constituait une entrave à la libre fourniture de services, entrave cependant justifiée par le souci de conserver une capacité de soins ou une expertise médicale. Selon la Cour, les dispositions relatives à l'autorisation doivent reposer sur des critères non discriminatoires. Dans son arrêt, la Cour a tenu compte du système néerlandais.

In de zaak-Vanbraekel, die meer rechtstreekse gevolgen zou kunnen hebben voor onze vergoedingsregeling, bevestigt het Hof dat de sociaal verzekerde aan wie toestemming werd verleend, het recht wordt gewaarborgd op vergoeding van de verzorging volgens de wetgeving van de staat waar de verzorging werd verkregen. Het Hof bevestigt dat een toestemming verleend wordt omdat een ziekenhuisopname in het buitenland onder betere medische omstandigheden kan plaatsvinden, een toestemming is in de zin van artikel 22 § 1 c) van verordening 1408/71, die de gevallen bepaalt waarin toestemming niet kan worden geweigerd. Die bepaling staat een nationale regeling echter niet in de weg. Het Hof legt de nationale wetgever op om in een aanvullende vergoeding te voorzien in geval de buitenlandse vergoeding minder gunstig is.

Dans l'affaire Vanbraekel, qui pourrait avoir des conséquences plus directes pour notre système d'indemnisation, la Cour confirme que l'assuré social, à qui une autorisation a été donnée, se voit garantir le droit à l'indemnisation de ses soins conformément à la législation de l'Etat où il en a bénéficié. La Cour confirme qu'une autorisation, accordée en raison du fait qu'une hospitalisation à l'étranger pouvait s'effectuer dans de meilleures conditions, est une autorisation au sens de l'article 22, §1er, c), du règlement 1408/71 qui énumère les cas dans lesquels l'autorisation ne peut être refusée. Toutefois, cette disposition ne fait pas obstacle à un règlement national. La Cour impose au législateur national de prévoir une indemnité complémentaire au cas où l'indemnité étrangère serait inférieure.

Vooraleer over te gaan tot eventuele aanpassingen van onze reglementering, wil ik overgaan tot analyse en reflectie.

Avant de procéder à d'éventuels aménagements de notre réglementation, je voudrais me livrer à une analyse et à une réflexion.

Er zal een werkgroep bijeenkomen onder leiding van het RIZIV en het bestuur van de sociale zekerheid om te starten met een grondige analyse van de toestand.

Un groupe de travail, sous la direction de l'INAMI et de l'administration de la sécurité sociale, se réunira pour procéder à une évaluation fondamentale de la situation.

Er is in het kader van het EU-voorzitterschap ook

Dans le cadre de la présidence de l'UE, une

een internationale conferentie gepland over de Europese integratie en nationale regelingen voor geneeskundige verzorging, waar de vragen met betrekking tot de arresten van het Hof van Justitie zullen worden besproken. Deze conferentie geniet de actieve steun van de Europese Commissie. Verduidelijking van de standpunten zal het ons daarna mogelijk maken vooruit te gaan.

Deze ontwikkeling heeft vanzelfsprekend voor- en nadelen. Voor de patiënt speelt alleszins het element concurrentie een positieve rol.

11.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Ik deel de genuanceerde kijk van de minister. Er zitten heel wat facetten aan dit dossier. Ik hoop dat we bij een latere gelegenheid de kans zullen krijgen om hierover nogmaals van gedachten te wisselen.

Het incident is gesloten.

12 Vraag van mevrouw Trees Pieters aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de palliatieve teams" (nr. 5241)

12.01 Trees Pieters (CD&V): De invoering van de subsidiëring van palliatieve teams in ziekenhuizen is een zeer goede zaak, maar brengt een aantal voorwaarden met zich mee, waaraan de bestaande teams niet voldoen. Ze beschikken niet over de vereiste diploma's om erkend te worden.

Kan er een overgangsregeling uitgewerkt worden voor deze diensten? Zijn er andere mogelijke oplossingen? Men mag deze enthousiaste mensen niet afstoten.

12.02 Minister Frank Vandenbroucke (Nederlands): De nieuwe erkenningnormen, die zich bij de Raad van State bevinden, voorzien in een pluridisciplinair team, bijgestaan door een mobiele equipe, bestaande uit een minimumbezetting van een halftijds equivalent geneesheer-specialist, een halftijds equivalent gegradueerd verpleegkundige en een halftijds equivalent psycholoog. Daarvoor wordt in een bijkomende subsidiëring voorzien door het MB van 12 januari 2001.

De bestaande teams kunnen probleemloos blijven werken, aangezien de bestaande subsidiëring blijft bestaan. Overgangsmaatregelen zijn dus niet nodig.

12.03 Trees Pieters (CD&V): Vanaf wanneer zullen de erkenningsnormen gelden? Ze waren aangekondigd voor dit najaar.

conférence internationale a également été prévue à propos de l'intégration européenne et des règlements nationaux en matière de soins médicaux. Les questions relatives à la Cour de Justice pourront y être discutées. Cette conférence bénéficie du soutien actif de la Commission européenne. La clarification des différents points de vue nous permettra ultérieurement d'aller de l'avant.

Une telle évolution comporte évidemment des avantages et des désavantages. La concurrence joue incontestablement en faveur du patient.

11.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Je partage l'opinion nuancée du ministre. Ce dossier comporte de nombreuses facettes. J'espère que nous aurons ultérieurement l'occasion de procéder, une nouvelle fois, à un échange de vues à ce sujet.

L'incident est clos.

12 Question de Mme Trees Pieters au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les équipes chargées des soins palliatifs" (n° 5241)

12.01 Trees Pieters (CD&V): La décision d'accorder des subventions aux équipes de soins palliatifs dans les hôpitaux est très positive mais elle est assortie d'une série de conditions auxquelles les équipes existantes ne satisfont pas. Ses membres ne disposent pas des diplômes requis pour l'agrément.

Ne pourrait-on arrêter un règlement transitoire pour ces services? Existe-t-il d'autres solutions? Il ne faut pas dégoûter ces personnes enthousiastes de leur travail.

12.02 Frank Vandenbroucke, ministre (en néerlandais): Les nouvelles normes d'agrément, actuellement examinées par le Conseil d'Etat, prévoient la création d'une équipe pluridisciplinaire, assistée par une équipe mobile, composée au moins d'un médecin-spécialiste équivalent mi-temps, d'une infirmière graduée équivalent mi-temps et d'un psychologue équivalent mi-temps. L'arrêté ministériel du 12 janvier 2001 prévoit à cet effet une subvention supplémentaire.

La subvention actuelle étant maintenue, les équipes existantes pourront poursuivre leurs activités sans problème. Il n'est donc pas nécessaire de prévoir un régime de transition.

12.03 Trees Pieters (CD&V): Quand les normes d'agrément entreront-elles en vigueur? Elles avaient été annoncées pour cet automne.

12.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: (Nederlands) Vanaf de publicatie van het KB, dat nu bij de Raad van State ligt.

12.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre (en néerlandais): Dès que l'arrêté royal, actuellement soumis au Conseil d'Etat, sera publié au Moniteur Belge.

12.05 **Trees Pieters** (CD&V): Ik zal contact opnemen met het desbetreffende ziekenhuis. Als de specifieke problemen zich blijven voordoen, zal ik de minister hierover inlichten.

12.05 **Trees Pieters** (CD&V): Je prendrai contact avec l'hôpital en question. Si lesdits problèmes spécifiques se reproduisent, je ne manquerai pas d'en informer le ministre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 **Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de regeling inzake kinderbijslag voor Belgisch-Luxemburgse grensarbeiders" (nr. 5271)**

13 **Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le règlement des allocations familiales des travailleurs salariés frontaliers belgo-luxembourgeois" (n° 5271)**

13.01 **Josy Arens** (PSC): De vakbonden hebben voorgesteld dat België en Luxemburg een overeenkomst zouden sluiten uit hoofde waarvan de kinderbijslag voor in Luxemburg werkende Belgische werknemers wier echtgenoot in België een inkomen ontvangt, zou worden uitbetaald door het betreffende Luxemburgse fonds en tegen het Luxemburgse tarief. Met de uitbetaling van de differentiën van de kinderbijslag aan deze werknemers heeft men inmiddels een achterstand van 6 à 9 maanden opgelopen. Er werd afgesproken dat de Luxemburgse kinderbijslagfondsen het verschil terugvorderen bij hun Belgische tegenhangers.

13.01 **Josy Arens** (PSC): Les syndicats ont proposé une convention entre la Belgique et le Luxembourg en vue du paiement, par la Caisse luxembourgeoise et au taux luxembourgeois, des allocations familiales dues aux travailleurs belges occupés au Luxembourg et dont le conjoint dispose de revenus en Belgique. En effet, le paiement à ces travailleurs des différentiels d'allocations familiales a pris de 6 à 9 mois de retard. Il est prévu que des caisses luxembourgeoises récupèrent la différence auprès des Caisses belges.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de contacten? Kan er onderhandeld worden over een overeenkomst teneinde de achterstand weg te werken, en zo ja, wanneer?

Où les contacts en sont-ils? La négociation d'une convention visant à solutionner les retards est-elle envisageable, et dans quels délais?

13.02 Minister **Frank Vandenbroucke** (Frans): Op 14 mei jongstleden zijn vertegenwoordigers van mijn departement om de tafel gaan zitten met afgevaardigden van het Luxemburgse ministerie van het Gezin. De vooropgestelde oplossing houdt in dat het Luxemburgse kinderbijslagfonds het volledige bedrag van de kinderbijslag aan de werknemers uitkeert, waarna een regularisatie plaatsvindt. De delegaties zijn overeengekomen elkaar opnieuw te ontmoeten, na eerst onderzocht te hebben of de oplossing wel werkbaar en administratief haalbaar is. De delegatie zal op 22 oktober worden ontvangen. Ik weet niet in welke vorm de uiteindelijke oplossing zal worden gegoten, maar ik wil dat het probleem wordt opgelost.

13.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre (en français): Une réunion s'est tenue le 14 mai dernier entre les représentants de mon département et ceux du Ministère luxembourgeois de la Famille. La solution envisagée est celle qui veut que la caisse d'allocations familiales luxembourgeoise paie le montant total des allocations aux travailleurs frontaliers. La régularisation avec le régime belge interviendrait par la suite. Les délégations sont convenues de se revoir après avoir examiné une solution efficace et praticable d'un point de vue administratif. La délégation sera reçue le 22 octobre. Je ne connais pas la forme que prendra la proposition mais je veux une solution à ce problème.

13.03 **Josy Arens** (PSC): Op 22 oktober zal u de Luxemburgse delegatie dus een voorstel doen. Mogen wij weten wat erin staat?

13.03 **Josy Arens** (PSC): Vous ferez donc une proposition le 22 octobre à la délégation luxembourgeoise. Peut-on en connaître le

contenu ?

13.04 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Frans*): Het betreft een complexe materie, en ik wil hier dan ook niet improviseren.

Het incident is gesloten.

14 Vraag van de heer Jo Vandeurzen aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de ziekenhuisfinanciering" (nr. 5273)

14.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Openbare ziekenhuizen werken dikwijls met reusachtige budgetten. Zij zijn ongerust, niet alleen omwille van de besparingsmaatregelen, maar ook en vooral omwille van de aankondiging van de minister dat hij het hele financieringsmechanisme wil herzien. Kan de minister de ziekenhuizen nu al enig houvast bieden?

De ziekenhuizen bereiden de begroting 2002 voor. Op welke gegevens meent de minister dat zij zich moeten baseren om te komen tot een budgettering? Kunnen zij zich baseren op de ligdagprijzen van 2001? Welke richtlijnen moeten zij hanteren?

14.02 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Nederlands*): Het systeem van vaststelling van het globaal budget, dat de exploitatiekosten van de ziekenhuizen in België dekt, blijkt onveranderd een beslissing van de Ministerraad. Het globaal budget wordt voor heel het land vastgelegd voor één burgerlijk jaar.

Het nieuw systeem zal in principe vanaf 1 juli 2002 toegepast worden. Als per 1 januari het globaal budget wordt gewijzigd, zullen de individuele ziekenhuisbudgetten worden aangepast, zonder dat de verdelingsregels worden gewijzigd. Aanpassingen zullen tot twee momenten worden beperkt: 1 januari en 1 juli. De datum van 1 juli 2002 kan desnoods worden verlaet, als het systeem onvoldoende kan functioneren.

In de toekomst zal het nieuwe budget van de ziekenhuizen bij voorbaat bekend zijn, zodat achterstanden en vertragingen worden vermeden. Dit kan niet gegarandeerd worden per 1 januari 2002, omdat het niet mogelijk is de hele procedure vóór het jaareinde af te werken. Nadeel is wel dat in de loop van het jaar een budgetwijziging kan plaatsvinden.

Voor wat het eerste semester 2002 betreft, zal de herziening voor het onderdeel B1 en B2 van het

13.04 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en français*): Cette question est fort complexe et je n'ose pas me lancer ici dans l'improvisation.

L'incident est clos.

14 Question de M. Jo Vandeurzen au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le financement des hôpitaux" (n° 5273)

14.01 Jo Vandeurzen (CD&V): Les hôpitaux publics fonctionnent souvent avec des budgets faramineux. Non seulement ils s'inquiètent des mesures d'économie mais également et surtout de l'annonce faite par le ministre de vouloir revoir l'ensemble du mécanisme de financement. Le ministre est-il déjà en mesure de donner quelques points de repère aux hôpitaux ?

Les hôpitaux préparent le budget 2002. Sur quelles données le ministre estime-t-il que les hôpitaux doivent se fonder pour élaborer le budget ? Peuvent-ils se baser sur les prix de la journée d'hospitalisation pratiqués en 2001 ? Quelles directives doivent-ils appliquer ?

14.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en néerlandais*) : Le système de fixation du budget global qui couvre les coûts d'exploitation des hôpitaux en Belgique continue à relever d'une décision du Conseil des ministres. Le budget global est déterminé pour une année civile pour l'ensemble du pays.

En principe, le nouveau système entrera en vigueur le 1er juillet 2002. Si, au 1er janvier, le budget global est modifié, les budgets individuels des hôpitaux seront adaptés, sans que les règles de répartition ne soient modifiées. Les adaptations ne pourront s'opérer qu'à deux dates : au 1er janvier et au 1er juillet. En cas de besoin, la date du 1er juillet 2002 peut être postposée, si le système ne devait pas fonctionner correctement.

A l'avenir, le nouveau budget des hôpitaux sera rendu public à l'avance, de sorte que les retards pourront être évités. Mais il n'est pas possible de le garantir pour le 1er janvier 2002 parce que l'ensemble de la procédure ne pourra pas être clôturée avant la fin de l'année. L'inconvénient, c'est évidemment qu'une adaptation budgétaire devra être apportée en cours d'année.

En ce qui concerne le premier semestre 2002, il sera tenu compte du quota de six mois lors de la

ziekenhuisbudget rekening houden met het quotum van zes maanden.

14.03 Jo Vandeurzen (CD&V): De minister "streeft naar". Dat volstaat niet om ziekenhuisbeheerders gerust te stellen. Is het dan niet veiliger om de datum van 1 januari 2003 voorop te stellen, zodat de begrotingen van 2002 met een gerust gemoed kunnen worden opgesteld? De minister weet evengoed als ik dat een kleine verschuiving in het financieringsmechanisme grote budgettaire implicaties kan hebben.

Het incident is gesloten.

15 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de terugbetalingmodaliteiten voor hypolipemiërende geneesmiddelen" (nr. 5282)

15.01 Maggie De Block (VLD): De Belgian Lipid Club heeft nieuwe waarden vastgelegd voor cholesterol en triglyceriden die aanzienlijk lager liggen dan de waarden voor terugbetaling van hypolipemiërende geneesmiddelen door het RIZIV. De lagere waarden kaderen in de preventie van hart- en vaatziekten. Indien de terugbetalingsmodaliteiten onveranderd blijven, zullen een aantal mensen onbehandeld blijven.

Zal de minister bij het RIZIV aandringen op de aanpassing van de terugbetalingsvoorwaarden? Of dienen patiënten anderzijds een ongezonde levenshouding aan te nemen om terugbetaling te bekomen?

15.02 Minister Frank Vandenbroucke (Nederlands): Over deze problematiek wordt in de wetenschapswereld nogal wat discussie gevoerd.

Misschien is het inderdaad tijd voor een herdenken van de normen die nu gelden voor de terugbetaling van cholesterolverlagende statines. We moeten de risicogroepen voor cardiovasculaire ziekten niet alleen op het probleem van een te hoog cholesterolgehalte toespitsen. Er spelen ook elementen mee als bloeddruk, stress, roken, familiale antecedenten en zo verder.

Er circuleert nu een voorstel om de nu geldende normen voor terugbetaling van cholesterolverlagende geneesmiddelen aan de recente wetenschappelijke bevindingen aan te passen. Misschien kan deze aanpassing al gebeuren volgens de procedure van de nieuwe

révision des éléments B1 et B2 du budget des hôpitaux.

14.03 Jo Vandeurzen (CD&V): Le ministre va faire une tentative. Cela ne suffit pas pour apaiser les gestionnaires des hôpitaux. Ne serait-il, dès lors, pas préférable de prévoir la date du 1er janvier 2003, afin de pouvoir confectionner les budgets pour 2002 en toute tranquillité? Le ministre sait, comme moi, qu'une petite modification du mécanisme de financement peut avoir des implications budgétaires considérables.

L'incident est clos.

15 Question de Mme Maggie De Block au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "les modalités de remboursement relatives aux médicaments hypolipémiants" (n° 5282)

15.01 Maggie De Block (VLD): Le "Belgian Lipid Club" a fixé de nouvelles valeurs pour le cholestérol et les triglycérides. Ces nouvelles valeurs sont considérablement moins élevées que les valeurs prises en compte pour le remboursement des médicaments hypolipémiants par l'INAMI. Ces valeurs inférieures se situent dans le cadre de la prévention des affections cardiaques et vasculaires. Si les modalités de remboursement ne sont pas modifiées, une série de personnes ne pourront pas être traitées

Le ministre insistera-t-il auprès de l'INAMI pour que les conditions de remboursement soient adaptées? Dans le cas contraire, les patients devraient-ils adopter un comportement de vie malsain en vue d'obtenir un remboursement?

15.02 Frank Vandenbroucke, ministre (*en néerlandais*): Cette problématique alimente d'amples discussions dans le monde scientifique.

Le temps est peut-être venu, en effet, de reconsidérer les normes actuellement en vigueur pour le remboursement des statines, substances qui abaissent le taux de cholestérol. Il ne faut pas, pour les groupes à risques en matière de maladies cardiovasculaires, se focaliser sur le seul problème du taux excessif de cholestérol. En effet, des facteurs tels que la tension artérielle, le stress, le tabagisme, les antécédents familiaux, etc. interviennent également.

Une proposition visant à adapter aux résultats scientifiques récents les normes en vigueur pour le remboursement de médicaments abaissant le taux de cholestérol circule actuellement. Cette adaptation pourrait peut-être déjà être opérée via l'

geneesmiddelenwet. Daarover werd nog geen beslissing genomen.

15.03 Maggie De Block (VLD): Ik ben blij dat de minister en ikzelf, alleszins voor dit dossier, op dezelfde lijn zitten.

Het incident is gesloten.

16 Vraag van mevrouw Magda De Meyer tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de aangifte van onderhoudsgelden bij verblijf van ouder(s) in een rustoord" (nr. 5113)

16.01 Magda De Meyer (SP): Kinderen mogen het onderhoudsgeld voor hun bejaarde ouders in een tehuis van hun inkomsten aftrekken bij hun belastingaangifte. Dat bedrag wordt dan wel bij het pensioeninkomen van de ouders geteld. Daardoor verliezen sommige gepensioneerden hun WIGW-status.

Kan die onbillijkheid verholpen worden? Kan het onderhoudsgeld buiten beschouwing blijven bij de bepaling van het WIGW-statuu?

16.02 Minister Frank Vandenbroucke (Nederlands): Het WIGW-statuu houdt rekening met het bruto belastbaar inkomen. Er wordt dus rekening gehouden met onderhoudsgeld van kinderen aan gepensioneerde ouders. Onderzoek naar mogelijke nuancerings kan, maar de gelijke behandeling mag niet in het gedrang komen.

Ik heb het RIZIV gevraagd onderzoek te voeren maar deze problematiek in het kader van de maatregelen om te komen tot een maximale gezondheidsfactuur.

16.03 Magda De Meyer (SP): U begrijpt dat deze toestand als zeer onrechtvaardig wordt ervaren. Daarom hoop ik dat de minister concreter kan zijn over de timing.

16.04 Minister Frank Vandenbroucke (Nederlands): Dat is moeilijk. Eerst wil ik het moderne systeem van de maximale factuur op poten zetten, daarna zal ik over de oude systemen nadenken.

16.05 Greta D'Hondt (CD&V): Is het niet mogelijk om de fiscale aftrekbaarheid in vraag te stellen? We willen toch niet tot een "fiscaal onderhoudsgeld" komen?

application de la nouvelle loi sur les médicaments. Jusqu'à présent, aucune décision n'a toutefois été prise.

15.03 Maggie De Block (VLD): Je suis heureuse de constater que le ministre adopte la même position que moi en la matière, du moins pour ce dossier.

L'incident est clos.

16 Question de Mme Magda De Meyer au ministre des Affaires Sociales et des Pensions sur "la déclaration d'aliments en cas de séjour de parent(s) dans une maison de repos" (n° 5113)

16.01 Magda De Meyer (SP): Dorénavant, les enfants pourront déduire de leurs revenus la pension alimentaire qu'ils versent à leurs parents âgés. Bien entendu, le montant correspondant sera ajouté à la pension des parents. Certains pensionnés perdront dès lors leur statut de VIPO.

Peut-on remédier à cette injustice ? Peut-on faire abstraction de la pension alimentaire lors de la fixation du statut VIPO ?

16.02 Frank Vandenbroucke , ministre (en néerlandais): Il est tenu compte, pour l'octroi du statut VIPO, du revenu brut imposable. Les pensions alimentaires que les parents pensionnés reçoivent de leurs enfants sont donc prises en considération. Des nuances sont envisageables mais l'égalité de traitement ne peut être remise en question.

J'ai demandé à l'INAMI d'étudier cette question dans le cadre des mesures visant à instaurer la facture maximale en matière de soins de santé.

16.03 Magda De Meyer (SP): Vous comprendrez que cette situation est ressentie comme particulièrement injuste. Par conséquent, j'espère que vous nous communiquerez un calendrier plus précis.

16.04 Frank Vandenbroucke , ministre (en néerlandais): Ce sera difficile. Je souhaite d'abord mettre sur pied le système moderne de la facture maximale pour ensuite réfléchir aux anciens systèmes.

16.05 Greta D'Hondt (CD&V): La déductibilité fiscale ne peut-elle pas être reconsidérée? Il ne s'agit tout de même pas d'instaurer un 'aliment fiscal'.

16.06 Minister **Frank Vandenbroucke** (Nederlands): Ook daar zal ik over nadenken.

16.06 **Frank Vandenbroucke**, minister (en néerlandais): Je réfléchirai également à cette question.

17 - Interpellatie van mevr. Annemie Van de Casteele tot de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het statuut van de onthaalmoeders" (nr. 920)

- Interpellatie van mevr. Greta D'Hondt tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalmoeders" (nr. 922)

- Interpellatie van de h. Koen Bultinck tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "het sociaal statuut van onthaalouders" (nr. 926)

17 - Interpellation de Mme Annemie Van de Casteele à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut des gardiennes encadrées" (n° 920)

- Interpellation de Mme Greta D'Hondt au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 922)

- Interpellation de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "le statut social des gardiennes encadrées" (n° 926)

17.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): De discussie over de onthaalouders blijft aanhouden. Volgens professor Blanpain zijn zij effectief werknemers. Het hof van beroep van Gent heeft dit standpunt bijgetreden en oordeelde dat de onthaalouders recht hebben op een bediendencontract. De onthaalouders voelen zich door het arrest in hun strijd voor een volwaardig statuut gesterkt.

We moeten de consequenties van dit arrest onder ogen zien. De minister wil het onthaalouderschap als semi-agorale arbeid beschouwen en voorzien in een pseudo-statuuut en in een sociaal vangnet. Door dit arrest zullen de betrokkenen een echt statuut opeisen.

Zal de minister verder werken aan het sociaal vangnet? Hoe zit het met de sociale inspectie? Zal er vanaf nu opgetreden worden tegen werkgevers die geen sociale bijdrage betalen voor onthaalouders die bij hen in dienst zijn? Hoe ver staat het overleg? Wat zal het kostenplaatje zijn indien men in een volledig sociaal statuut zal voorzien voor de onthaalouders?

Er is nog steeds een tekort aan onthaalmoeders. Hoe zal dit worden verholpen? Een aantal mensen kan geen onthaalouder worden, omdat ze niet beschikken over bepaalde sociale rechten. Voor al deze problemen moet dringend een oplossing worden gezocht. Ouders geven voorkeur aan de kleinschalige opvang in een gezin. Dat moet dan ook betaalbaar blijven.

17.02 **Greta D'Hondt** (CD&V): De inspiratiebron van mijn eerste wetsvoorstel nr. 654/1 is de visie dat onthaalmoeders werknemers zijn. Dit wetsvoorstel werd echter verworpen door de meerderheid. Wij dienden een nieuw wetsvoorstel

17.01 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Le débat sur les gardiennes d'enfants est loin d'être clos. Selon le professeur Blanpain, elles sont des travailleuses à part entière. La cour d'appel de Gand a adhéré à ce point de vue en estimant qu'elles avaient droit à un contrat d'employé. Cet arrêt a conforté les gardiennes dans leur combat pour un statut digne de ce nom.

Nous ne devons pas nous voiler la face devant les conséquences de cet arrêt. Le ministre veut considérer ce métier comme semi-professionnel et élaborer un pseudo-statut faisant office de filet de sauvetage social. Grâce à cet arrêt, les intéressés revendiqueront un véritable statut.

Le ministre persiste-t-il à tresser ce filet de sauvetage ? Qu'en est-il de l'inspection sociale ? Des actions seront-elles désormais entreprises contre les employeurs qui ne paient pas de cotisations sociales pour les gardiennes qui sont à leur service ? A quel stade en est la concertation ? A combien s'élèvera la facture dans l'hypothèse d'un statut social complet en faveur des intéressées?

Il y a toujours une pénurie de gardiennes encadrées. Comment y remédiera-t-on ? Certaines personnes ne peuvent remplir cette fonction parce qu'elles ne bénéficient pas de certains droits sociaux. Il est urgent d'apporter une solution à tous ces problèmes. Les parents préfèrent que leurs enfants soient pris en charge dans une famille. Il faut donc veiller à ce que cette forme d'accueil de la petite enfance reste financement abordable.

17.02 **Greta D'Hondt** (CD&V): Pour ma première proposition de loi n° 654/1, j'ai trouvé ma source d'inspiration dans la conception selon laquelle les gardiennes d'enfants sont des travailleuses. Cette proposition de loi a été rejetée par la majorité. Nous

in op 31 mei.

Het arbeidshof van Gent deelt blijkens een recent arrest onze visie. Er wordt geen vooruitgang geboekt in dit dossier, niettegenstaande de talrijke toezeggingen van deze regering. Het getalm van de regering en de wetgeving van de Gemeenschappen om financieel bij te dragen komt nu terecht op het hoofd van de diensten, die beschouwd worden als werkgevers van de onthaalmoeders.

Hoe wil de regering dit probleem oplossen zonder het aantal kinderopvangplaatsen in gevaar te brengen? Ondertussen wordt op colloquia gesproken over het wegwerken van nepstatuten en over het verhogen van de activiteitsgraad.

Welke opdrachten zal de regering geven aan de RSZ naar aanleiding van het arrest van het Gentse arbeidshof, waarin gesteld wordt dat onthaalmoeders werknemers zijn, met alle wettelijke bepalingen vanden?

Op welke manier denkt de regering de gevolgen van de uitspraak van het Gentse arbeidshof op te vangen?

Welke maatregelen worden ter zake getroffen in de begroting van 2002?

17.03 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Onthaalouders dienen beschouwd te worden als werknemers met een beperkte sociale bescherming. Dit arrest van het arbeidshof van Gent is een belangrijk precedent. De schepen van Sociale Zaken van Bredene heeft verklaard dat hij tegen de uitspraak niet in beroep zal gaan, omdat het volgens hem een stimulans zal zijn om tot een volwaardig statuut voor de onthaalouders te komen. Volgens minister Vogels echter is daarvoor geen budget.

Het Vlaams Blok ijvert voor een volwaardig statuut voor de onthaalouders. Daarover moet vooral op het niveau van de Gemeenschappen overleg worden gepleegd. We hebben al vaker gevraagd naar een statuut voor de thuiswerkende ouder en we zullen dat blijven doen.

Welke politieke conclusies trekt de minister uit het arrest? Hoe gebeurt het overleg met de Gemeenschappen? Wanneer is er nieuw overleg gepland? Zal er een volwaardig sociaal statuut

avons déposé une nouvelle proposition de loi le 31 mai.

Un récent arrêt de la Cour du travail de Gand partage notre conception des choses. Ce dossier ne progresse pas en dépit des nombreuses promesses de ce gouvernement. Les services concernés, qui sont considérés comme les employeurs de ces gardiennes d'enfants, subissent les conséquences des lenteurs du gouvernement et du refus des Communautés d'apporter une contribution financière.

Comment le gouvernement espère-t-il résoudre le problème sans mettre en péril le nombre de places d'accueil pour les enfants ? Dans l'intervalle, on évoque, lors de certains colloques, la suppression des statuts précaires et l'augmentation du degré d'activité.

Quelles missions le gouvernement confiera-t-il à l'ONSS dans le cadre de l'arrêt prononcé par la Cour du travail de Gand qui stipule que les gardiennes d'enfants sont des travailleuses auxquelles s'appliquent toutes les dispositions légales applicables en la matière?

De quelle manière le gouvernement pense-t-il pallier les conséquences de l'arrêt de la Cour du travail de Gand?

Quelles mesures seront-elles prises à ce propos dans le cadre du budget 2002?

17.03 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Il y a lieu de considérer les gardiennes d'enfants comme des travailleurs bénéficiant d'une protection sociale limitée. Cet arrêt de la Cour du travail de Gand constitue un précédent important. L'échevin des Affaires sociales de Bredene a déclaré qu'il n'interjettera pas appel contre cet arrêt, car il estime qu'il favorisera l'élaboration d'un statut à part entière pour les gardiennes d'enfants. La ministre flamande, Mme Vogels, a cependant déclaré qu'aucune marge financière n'est disponible en la matière.

Le Vlaams Blok oeuvre en faveur d'un statut à part entière pour les gardiennes d'enfants. Cette matière doit avant tout faire l'objet d'une concertation au niveau des Communautés. Ce n'est pas la première fois que nous revendiquons un statut pour le parent travaillant à domicile et nous continuerons de plaider en ce sens.

Quelles conclusions politiques le ministre tire-t-il de l'arrêt? Comment s'organise la concertation avec les Communautés? Quand une nouvelle

worden uitgewerkt?

concertation aura-t-elle lieu? Un statut social à part entière sera-t-il élaboré?

17.04 Magda De Meyer (SP): De uitspraak van het arbeidshof in Gent is een stap in de richting van een maatschappelijke waardering van de onthaalmoeders. Onze fractie betreurt daarom dat de Vlaamse regering op de conclusies van het arrest niet wil ingaan, omwille van het te hoge prijskaartje.

17.04 Magda De Meyer (SP): L'arrêt de la Cour du travail de Gand constitue un pas vers la reconnaissance sociale des gardiennes d'enfants. Dès lors, notre groupe déplore que le gouvernement flamand, invoquant des raisons budgétaires, refuse de mettre en pratique les conclusions formulées dans cet arrêt.

Wij dienden een wetsvoorstel in voor het creëren van een sociaal vangnet in afwachting van een volwaardig statuut.

Nous avons déposé une proposition de loi tendant à la mise en place d'un dispositif de sécurité social, dans l'attente d'un statut à part entière.

Op welke manier kan er druk uitgeoefend worden op de Gemeenschappen om met geld over de brug te komen?

Quelles pressions pourraient être exercées à l'égard des Communautés pour qu'elles déboursent l'argent nécessaire?

Kan het arrest van het Gentse arbeidshof als precedent worden gebruikt?

L'arrêt de la Cour du travail de Gand peut-il être invoqué comme précédent?

17.05 Maggie De Block (VLD): Het sociale vangnet voor de onthaalmoeders kwam er omdat er niet voldoende financiële middelen voorhanden zijn bij de Gemeenschappen. Welk is het standpunt van de Gemeenschappen nu na het beruchte arrest? Heeft de minister al overleg gepleegd met de ministers van de Gemeenschappen?

17.05 Maggie De Block (VLD): Le filet de sauvetage social pour les gardiennes d'enfants a été mis en place parce que les Communautés manquent de moyens financiers. Quelle position adoptent ces Communautés maintenant que ce fameux arrêt a été rendu ? Le ministre s'est-il déjà concerté avec les ministres communautaires ?

Wenst de minister een volwaardig sociaal statuut uit te werken? Zelfstandig werkende onthaalouders hebben vaak geen sociaal statuut, omdat zij meestal verminderde sociale bijdragen betalen. Acht de minister het nodig ook voor hen te werken aan een sociaal statuut? Of denkt hij alleen aan de ouders aangesloten bij een dienst?

Le ministre souhaite-t-il élaborer un statut social digne de ce nom pour les intéressées ? Il arrive fréquemment que les gardiennes indépendantes n'aient pas de statut social parce qu'elles paient généralement des cotisations sociales réduites. Le ministre juge-t-il nécessaire d'élaborer un statut social à leur intention aussi ? Ou ne songe-t-il qu'aux parents inscrits dans un service ?

17.06 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Er is een onderscheid tussen de subsidiërende overheid en de contractafsluitende partijen. De subsidiërende overheid heeft twee mogelijkheden. Ze kan kiezen voor kinderdagverblijven waar de werkgever nog bijkomende investeringen moet doen. Een andere optie zijn de onthaalmoeders, die een belangvrije vergoeding zouden krijgen. Voor deze categorie bestaat een arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer volgens het arbeidshof van Gent.

17.06 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Il y a une différence entre l'autorité subventionnante et les parties contractantes. Deux possibilités s'offrent à la première. Elle peut opter pour les crèches, auquel cas l'employeur doit encore faire des investissements supplémentaires. Une autre option est constituée par les gardiennes d'enfants qui recevraient une indemnité exonérée d'impôt. Pour cette catégorie est prévu un contrat de travail entre employeur et travailleuse, du moins selon la cour du travail de Gand.

Het arrest heeft geen directe gevolgen voor de subsidiërende overheid. Het stelt de werkgever voor een bepaalde verantwoordelijkheid. Wanneer de onthaalouder werkt onder gezag van een dienst en een vergoeding ontvangt voor de geleverde prestaties, is er sprake van een arbeidsovereenkomst die gehonoreerd moet

L'arrêt concerné n'a pas d'incidence directe pour l'autorité subventionnante. Il place les employeurs devant ses responsabilités dans un domaine spécifique. Quand une gardienne d'enfants travaille sous l'autorité d'un service et perçoit une indemnité pour les prestations fournies, il y a contrat de travail et ce contrat doit donner lieu à rémunération, dit-il

worden, aldus het arrest. In de huidige situatie zijn daarvoor geen financiële middelen beschikbaar. Er dienen dus nieuwe wegen gevonden te worden.

Voor welke elementen vond de minister al een oplossing? Tot welke resultaten leidde het overleg met de Gemeenschappen? Bestaat de mogelijkheid tot een tijdelijke tussenoplossing?

17.07 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Nederlands*): Ik wil erop wijzen dat met het arrest van 19 september 2001 van het arbeidshof van Gent inzake de betwisting tussen de gemeente Bredene en een erkende en gesubsidieerde onthaalmoeder, de juridische procedure nog niet geheel uitgeput is. Indien er geen beroep wordt aangetekend door de gemeente of indien de uitspraak deze arbeidsrelatie als bediende zou omschrijven, dient de gemeente haar verplichtingen als dusdanig na te komen, met alle financiële gevolgen vandien. Deze onthaalmoeder zal dan sociaalrechtelijk beschermd worden als bediende.

Het arbeidshof te Gent oordeelde dat er in deze individuele situatie een gezagsrelatie bestond tussen beide partijen; dit kan niet veralgemeend worden. Ook met betrekking tot het arbeids- en sociaalzekerheidsrechtelijk statuut van andere beroepsgroepen ontstond in het verleden een rechtspraak die elk geval apart beoordeelde. Dit ene arrest geeft geen aanleiding tot het automatisch beschouwen als bedienden van alle erkende en gesubsidieerde onthaalmoeders.

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de beleidskeuze van de Gemeenschappen en mijn federale verantwoordelijkheid om deze beroepsgroep sociale bescherming te bieden. Een interministeriële werkgroep rondt zijn werkzaamheden rond dit laatste punt eerstdaags af. Indien de Gemeenschappen ervoor zouden kiezen als werkgever op te treden, dan zou het probleem van de baan zijn.

17.08 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Het klopt dat we ons niet kunnen mengen met de beleidskeuze van de Gemeenschappen. De minister zou wel, vanuit zijn positie, de gemeenschapsoverheid kunnen beschouwen als werkgever, dan zouden alle problemen van de baan zijn.

17.09 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Nederlands*): Er zijn heel wat betwistingen over de kwalificatie. Ik wacht verdere gerechtelijke

l'arrêt. Dans la situation actuelle, aucune ressource financière n'est disponible à cette fin. Il faut donc explorer de nouvelles voies.

Pour quels éléments le ministre a-t-il déjà trouvé une solution ? A quels résultats la concertation avec les Communautés a-t-elle abouti ? La recherche d'un compromis est-elle envisageable ?

17.07 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en néerlandais*) : Je souhaite souligner que l'arrêt prononcé le 19 septembre 2001 par la Cour du travail de Gand, dans le litige qui oppose la commune de Bredene et une gardienne d'enfant agréée et subventionnée, ne signifie pas que les moyens de recours soient épuisés. Si la commune décide de ne pas interjeter appel ou si le jugement définit la relation de travail comme une relation d'employé, la commune devra remplir ses obligations, avec toutes les conséquences financières que cela suppose. Du point de vue du droit social, cette gardienne d'enfant sera, dès lors, protégée comme une employée.

La Cour du travail de Gand a estimé que, dans ce cas particulier, il existait une relation d'autorité entre les deux parties mais cette situation ne saurait être généralisée. Par le passé, d'autres cas concernant le statut de travail et le statut juridique en matière de sécurité sociale ont également généré une jurisprudence qui s'est prononcée sur chaque cas distinctement. L'arrêt concerné ne se traduira donc pas par l'assimilation automatique en tant qu'employées des gardiennes d'enfants agréées et subventionnées.

Il convient d'établir une distinction entre le choix politique des Communautés et ma responsabilité fédérale en vertu de laquelle je suis tenu d'offrir une protection sociale à cette catégorie professionnelle. Un groupe de travail interministériel terminera prochainement ses travaux à propos de ce dernier point. Si les Communautés acceptaient le rôle d'employeur, le problème serait réglé.

17.08 **Annemie Van de Casteele** (VU&ID): Il est exact que nous n'avons pas à nous immiscer dans les décisions politiques prises par les Communautés. En revanche, le ministre pourrait, de par sa position, considérer les autorités communautaires comme l'employeur, ce qui permettrait de résoudre tous les problèmes d'un seul coup.

17.09 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en néerlandais*) : La qualification exacte donne lieu à de nombreuses contestations. J'attends que la

uitspraken daarover af.

justice statue à ce sujet.

17.10 Annemie Van de Casteele (VU&ID): U stippelt wél een beleid uit door een sociaal vangnet op te richten en niet te voorzien in een volwaardig statuut. De onzekerheid bij de diensten moet weggewerkt worden. Misschien kan de factuur verlicht worden door een bijdragevermindering.

17.10 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Vous définissez pourtant une politique en instaurant une protection sociale mais en omettant de prévoir un statut à part entière. Il faut dissiper l'incertitude qui règne dans les services. On pourrait peut-être alléger la facture en réduisant les cotisations.

17.11 Minister Frank Vandenbroucke (Nederlands): Vraagt u mij nu de factuur te dragen voor iets wat een bevoegdheid van de Gemeenschappen is?

17.11 Frank Vandenbroucke , ministre (en néerlandais) : Me demandez-vous de supporter les frais alors qu'il s'agit d'une compétence des Communautés ?

17.12 Annemie Van de Casteele (VU&ID): De discussie over bijdragevermindering moet toch gevoerd worden. Het kostenplaatje werd geschat op 1 miljard frank. Deze zaak moet zo snel mogelijk geregeld worden.

17.12 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Il faut mener le débat sur la réduction des cotisations. La facture est estimée à 1 milliard de francs. Cette affaire doit être réglée le plus rapidement possible.

17.13 Greta D'Hondt (CD&V): Het is de bevoegdheid van de Gemeenschappen om te bepalen hoeveel opvangplaatsen zij willen subsidiëren en aan welke voorwaarden die moeten voldoen. Onder welk statuut de onthaalouders vallen, wordt echter op federaal niveau bepaald.

17.13 Greta D'Hondt (CD&V): Il appartient aux Communautés de fixer le nombre de places d'accueil qu'elles sont disposées à subventionner et de définir les conditions auxquelles elles doivent répondre. Le statut des gardiennes encadrées est cependant défini au niveau fédéral.

Of men oefent een zelfstandig beroep uit, of men is bediende; of men beschouwt dit werk als vrijwilligerswerk. De eerste twee statuten moeten ons inziens mogelijk zijn, naast vrijwilligerswerk. Als federale overheid kunnen wij deze grote groep mensen niet in het ongewisse laten. Het etiket "semi-agorale arbeid" kleven op dit werk is voor ons niet mogelijk. Daarmee camoufleert men gewoon dat men niet wil betalen. Een beroepsactiviteit vraagt een correcte betaling en behandeling. Het gaat hier wel degelijk om een economisch volwaardige arbeid.

Ces gardiennes sont considérées comme des indépendantes, des employées ou des bénévoles. A mon sens, les trois statuts doivent pouvoir être attribués. En tant qu'autorité fédérale, nous ne pouvons laisser ces nombreuses personnes dans l'insécurité. Leur travail ne peut être qualifié de 'semi-professionnel'. Ce terme cache le refus de payer. Les personnes qui exercent une activité professionnelle ont droit à une rémunération et un traitement décent. Economiquement parlant, il s'agit bien d'emplois à part entière.

We mogen ons niet verschuilen achter de gemeenschapsbevoegdheid over de organisatie van de kinderopvang om geen beslissingen te nemen over het statuut van de onthaalmoeders. Wat verstaat men eigenlijk onder semi-agorale arbeid? Deze benaming wordt misbruikt omdat er onvoldoende financiële middelen zijn.

Nous ne pouvons pas nous réfugier derrière la compétence des Communautés en matière d'organisation de l'accueil des enfants pour éviter de prendre des décisions concernant le statut des gardiennes d'enfants. Que signifie exactement le concept de travail semi-professionnel ? On se sert de cette dénomination parce que les moyens financiers font défaut.

17.14 Minister Frank Vandenbroucke (Nederlands): Wij kunnen slechts één sociale zekerheidsregeling toepassen, die van de werknemers. Lastenverlaging zou worden afgeschoten door Europa.

17.14 Frank Vandenbroucke , ministre (en néerlandais) : Nous ne pouvons appliquer qu'un seul régime de sécurité sociale, à savoir celui des travailleurs. L'Europe n'admettrait pas une diminution des charges.

17.15 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): De minister gaf een voorzichtig antwoord, hoewel hij de kwestie zelf op de politieke agenda heeft geplaatst.

17.15 Koen Bultinck (VLAAMS BLOK): Le ministre a fourni une réponse prudente alors qu'il a lui-même placé cette question à l'ordre du jour

Dat de voornaamste bevoegdheden op gemeenschapsvlak liggen, treden wij bij. Toch heeft ook de federale overheid nog bevoegdheden en ik verwacht dat zij optreedt. Wij blijven ook vragen naar een sociaal statuut voor thuiswerkende ouders.

17.16 Magda De Meyer (SP): De minister lijkt me slachtoffer van zijn groot hart. Ik weet niet hoe we de Gemeenschappen kunnen verplichten de onthaalouders een volwaardig loon te geven.

17.17 Maggie De Block (VLD): Ik ben van oordeel dat er wel andere mogelijkheden zijn, buiten het algemene sociale zekerheidsstelsel. Men kan denken aan andere beroepen die van vrijwilligerswerk over semi-agorale arbeid evolueerden naar professionele activiteit.

De **voorzitter:** Het ging inderdaad om een beleidskeuze, nl. een dagvergoeding met fiscale vrijstelling, in het zelfstandigenstatuut. Het arrest dat oordeelt dat er een arbeidsovereenkomst is, impliceert ook betaling van loon en sociale bijdragen door de diensten die daarvoor terugschrikken.

Persoonlijk zou ik kiezen voor het naast elkaar bestaan van het zelfstandigen- en het werknemersstatuut, in een overgangperiode.

17.18 Pierrette Cahay-André (PRL FDF MCC): Er zijn ten minste acht vormen van kinderopvang. Moet het een zelfstandige verboden worden kinderen op te vangen? Er wordt wel gedacht aan een statuut voor prostituees ...

De bestaande opvangdiensten moeten het aantal opvangouders om financiële redenen beperken.

Sociale bescherming voor opvangouders, ja, maar laten we eerst proberen die bescherming gefinancierd te krijgen! Laten we ermee ophouden de verantwoordelijkheid af te schuiven op de Gewesten en de Gemeenschappen!

17.19 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Ik verzet me er niet tegen dat onthaalmoeders zich ook als zelfstandige kunnen vestigen maar in het arrest wordt erop gewezen dat iemand die ontslagen wordt omdat ze niet zou voldoen, wordt gesuggereerd een erkenning aan "Kind en Gezin" te vragen als zelfstandige onthaalmoeder. Het is niet gepast dat iemand die niet voldeed aan de voorwaarden om voor een erkende dienst aan kinderopvang te doen, vervolgens als zelfstandige kan worden erkend.

politique. S'il est vrai que les principales compétences ressortissent aux Communautés, certaines compétences relèvent encore du pouvoir fédéral et je compte sur l'intervention de celui-ci. Nous restons également demandeurs d'un statut social pour les parents travaillant à domicile.

17.16 Magda De Meyer (SP): J'ai l'impression que le ministre est victime de sa grande bonté. Je ne vois pas comment nous pouvons contraindre les Communautés à rétribuer décentement les gardiennes d'enfants.

17.17 Maggie De Block (VLD): A mon estime, il existe bien d'autres possibilités en dehors du régime général de la sécurité sociale. On peut songer à d'autres professions qui ont évolué d'un travail bénévole vers un travail semi-professionnel et puis professionnel.

Le **président:** Il s'agissait, en effet, d'un choix politique, à savoir une rémunération journalière avec exonération fiscale dans le cadre du statut des indépendants. L'arrêt qui établit qu'il existe un contrat de travail implique également le paiement d'un salaire et de cotisations sociales par les services concernés, ce qui effraie ces derniers.

Je suis personnellement favorable à une coexistence du statut d'indépendant et du statut de travailleur, au cours d'une période de transition.

17.18 Pierrette Cahay-André (PRL FDF MCC): Il existe au moins huit manières de garder des enfants. Doit-on interdire à un indépendant de garder des enfants? On propose bien d'élaborer un statut pour les prostituées...

Les services de garde existants doivent limiter le nombre de leurs gardiennes pour des raisons financières.

D'accord pour protéger les gardiennes. Mais essayons de financer cette protection! Arrêtons de renvoyer la balle aux Communautés et aux Régions!

17.19 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Je ne dis pas qu'il faut empêcher les gardiennes d'enfants de s'installer comme indépendantes. Cependant, selon le dernier arrêt, il est suggéré aux gardiennes licenciées, parce qu'elles ne donnent pas satisfaction, de demander un agrément de gardienne encadrée indépendante auprès de "Kind en Gezin". Il n'est pas admissible qu'une personne qui n'a pas satisfait aux conditions d'un service agréé d'accueil de la petite enfance puisse ensuite être reconnu comme indépendante.

De **voorzitter**: Dat is perfect mogelijk. "Kind en Gezin" legt basisvoorwaarden op, contracterende partijen kunnen immers overeenkomen dat onder gezag, leiding en toezicht wordt gewerkt. Het is eigen aan een contract dat ook bijkomende normen kunnen worden vastgelegd.

17.20 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Niet als het over de kwaliteit van de opvang gaat. De garanties voor het kind moeten dezelfde blijven.

De **voorzitter**: Inderdaad, daarom is het de taak van "Kind en Gezin" om de basisvoorwaarden vast te leggen.

Moties

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Koen Bultinck en Guy D'Haeseleer en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de dames Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt en Maggie De Block en de heren Koen Bultinck en Joos Wauters en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen,

vraagt de regering

- ernstig werk te maken van een volwaardig sociaal statuut voor de onthaalouders;
- ernstig werk te maken van een volwaardig sociaal statuut voor de thuiswerkende ouders."

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Annemie Van de Casteele en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de dames Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt en Maggie De Block en de heren Koen Bultinck en Joos Wauters en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen,

vraagt de regering

zo snel mogelijk, in overleg met de gemeenschappen de noodzakelijke maatregelen te nemen op sociaalrechtelijk, financieel en fiscaal vlak om de bij de diensten aangesloten onthaalouders een volwaardige sociale bescherming te garanderen, overeenkomstig de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Pierrette Cahay-André, Maggie De Block en Magda De Meyer en de heer Joos Wauters.

Le **président**: C'est tout à fait possible. 'Kind en Gezin' impose des conditions de base. Les parties contractantes peuvent convenir que le travail se fera sous la direction et l'autorité de l'une des parties. L'ajout de conditions supplémentaires est inhérente au contrat.

17.20 Annemie Van de Casteele (VU&ID): Pas s'il y va de la qualité de l'accueil. Les garanties doivent rester les mêmes pour l'enfant.

Le **président**: En effet, il incombe, dès lors, à 'Kind en Gezin' de fixer les conditions de base.

Motions

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Koen Bultinck et Guy D'Haeseleer et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mmes Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt et Maggie De Block et MM. Koen Bultinck et Joos Wauters

et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions,

demande au gouvernement,

- de s'atteler résolument à l'élaboration d'un statut social à part entière pour les gardiennes d'enfants;
- de s'atteler résolument à l'élaboration d'un statut social à part entière pour les parents travaillant à domicile."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Annemie Van de Casteele et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de Mmes Annemie Van de Casteele, Greta D'Hondt et Maggie De Block et MM. Koen Bultinck et Joos Wauters

et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions,

demande au gouvernement,

de prendre dans les meilleurs délais, en concertation avec les Communautés, les mesures nécessaires sur le plan social, financier et fiscal pour garantir aux gardiennes d'enfants affiliées auprès des services une protection sociale à part entière, conformément à la législation relative aux contrats de travail."

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Pierrette Cahay-André, Maggie De Block et Magda De Meyer et M. Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

18 **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Richard Fournaux tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de uitoefening van een professionele bezigheid door de gepensioneerden" (nr. 921)
- mevrouw Fientje Moerman tot de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de afschaffing van de beperkingen van toegelaten arbeid voor gepensioneerden" (nr. 932)

18 **Interpellations jointes de**

- M. Richard Fournaux au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'exercice d'une activité professionnelle par les retraités" (n° 921)
- Mme Fientje Moerman au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "la suppression des limitations en ce qui concerne le travail autorisé dans le chef des pensionnés" (n° 932)

18.01 **Richard Fournaux** (PSC): Tal van gepensioneerde zelfstandigen trekken niet eens het minimale maandelijks bedrag van 30.000 BEF, dat mevrouw Laurette Onkelinx zelf als onvoldoende beschouwt. Wat is het officiële standpunt van de regering over de mogelijkheid om gepensioneerden met de laagste pensioenen, namelijk de zelfstandigen, toe te staan ook na hun pensionering nog te werken, al was het maar om te kunnen overleven? Wat is tevens het standpunt van de regering over het optrekken van de pensioenen, zoals met name beloofd voor de kleinste pensioenen? Hoe zal de regering al haar beloften en toezeggingen waarmaken? Zal zij daar concreet werk van maken, inzonderheid voor de zelfstandigen? Zal u overleg plegen met de andere regeringsleden?

18.01 **Richard Fournaux** (PSC): De très nombreux indépendants retraités ne perçoivent pas le montant mensuel minimal de 30.000 francs, considéré comme insuffisant par Madame Laurette Onkelinx.

Je souhaiterais connaître la position officielle du gouvernement quant à l'éventuelle autorisation de travail qui permettrait aussi aux retraités bénéficiant des plus petites pensions, à savoir les indépendants, de survivre tout simplement. Je souhaiterais connaître la position du gouvernement quant à l'augmentation des pensions, promise notamment pour les plus petites. Comment le gouvernement gèrera-t-il les effets d'annonce? Ceux-ci seront-ils concrétisés, notamment en ce qui concerne les indépendants? Envisagez-vous de vous concerter avec vos collègues du gouvernement?

18.02 **Fientje Moerman** (VLD): Mijn interpellatie betreft de afschaffing van de beperking van de toegelaten arbeid voor alle gepensioneerden. Gepensioneerden mogen vandaag bijverdienen, zij het geplafonneerd. Dat is onrechtvaardig en brengt heel wat administratieve rompslomp mee. Ik hoop dat naar aanleiding van mijn wetsvoorstel een diepgaander debat mogelijk zal zijn. Ook de regeringscommissaris spreekt zich uit voor de afschaffing van de beperkingen.

18.02 **Fientje Moerman** (VLD): Mon interpellation concerne la suppression, pour tous les pensionnés, de la limitation du travail autorisé. Aujourd'hui, les pensionnés peuvent se faire des suppléments à concurrence d'un montant plafonné. Cette mesure inéquitable entraîne de nombreuses tracasseries administratives. J'espère que ma proposition de loi permettra d'approfondir la discussion. Le commissaire de gouvernement est également favorable à la suppression du plafond.

De afschaffing van de beperkingen heeft heel wat voordelen: de administratieve rompslomp wordt teruggedrongen; voor de Staat gaat het om een *win-win*-situatie, door de afschaffing van de controles, de ontvangst van sociale bijdragen en de fiscale meerinkomsten.

Cette formule présenterait de nombreux avantages: les tracasseries administratives diminueraient et l'Etat serait deux fois gagnant, grâce à la suppression des contrôles, aux rentrées supplémentaires pour la sécurité sociale et aux plus-values fiscales.

In Nederland is onbeperkt bijverdienen gekoppeld aan een gunstig fiscaal regime tot een bepaald niveau. Ik pleit enkel voor de afschaffing van de beperkingen, die een eind zou maken aan een aantal schrijnende sociale toestanden.

Aux-Pays-Bas, le droit au travail d'appoint est illimité et bénéficie d'un régime fiscal favorable jusqu'à un certain niveau. Je plaide uniquement pour la suppression des limitations qui permettrait de remédier à un certain nombre de situations sociales criantes.

Ik ga even in op een aantal tegenargumenten. Er

J'entrerai plus en détail sur quelques contre-

wordt gezegd dat de maatregel de arbeidsmarkt zou ontwrichten. Ik meen dat dat niet zo is. Mensen van 65 hebben andere aspiraties dan mensen van 25. Men zegt ook dat het systeem alleen de zogenaamd "rijke" gepensioneerd ten goede zou komen. Dat is mijn inziens evenmin terecht. Die kunnen zich namelijk wel in een vennootschap organiseren. De kleine man wordt gestraft als hij bijverdient na zijn pensioen, terwijl wie een kapitaal heeft kunnen opbouwen ongelimiteerd de inkomsten ervan mag cumuleren met zijn pensioen. Ten slotte wordt wel eens geïnsinueerd dat het ware motief achter mijn voorstel is dat op die manier de pensioenen niet opgetrokken hoeven te worden. Mijn voorstel beoogt integendeel het verminderen van administratieve rompslomp en het verschaffen van de mogelijkheid te werken aan gepensioneerd die dat nodig hebben.

Vandaag doen zij dat de facto natuurlijk ook, maar dan illegaal.

Er is ook de kwestie van de weduwen en weduwnaars met kinderen ten laste die een overlevingspensioen uitgekeerd krijgen. Zij mogen slechts een belachelijk laag bedrag bijverdienen.

Ik heb cijfers opgevraagd om te weten over hoeveel mensen het precies gaat, evenals collega Avontroodt. Blijkbaar kan men echter niet nagaan hoeveel gerechtigden kinderen ten laste hebben. Ik heb nu geprobeerd de informatie te bekomen via minister Reynders. Het zou echter om een kleine 10.000 mensen gaan. Van een ontwrichting van de begroting kan dan ook geen sprake zijn. Wat is het standpunt van de regering?

18.03 Minister **Frank Vandenbroucke** (*Frans*) : Ik kan mij geheel vinden in uw voorstellen. Dat werkverbod voor wie de wettelijke pensioenleeftijd bereikt heeft, moet worden afgeschaft. Er mag geen onderscheid gemaakt worden tussen werknemers en zelfstandigen.

De regering heeft zich hierover echter nog niet uitgesproken. Bezwaren moeten aan de sociale partners worden voorgelegd, net als de beslissingen die de regering zal nemen.

(*Nederlands*) Het argument kan niet economisch zijn. Het kan ook niet het argument zijn om de mensen nog iets te laten bijverdienen. Dit zou de indruk wekken dat we de pensioenen op die manier laag wilden houden. Ik ben er ook niet van overtuigd dat het voorstel een besparing zou inhouden. De budgettaire weerslag ervan is ons niet precies bekend.

arguments. Certains affirment que la mesure déstabiliserait le marché de l'emploi. Je ne le pense pas. A 65 ans, on a d'autres aspirations qu'à 25. Une autre critique formulée est que le système ne bénéficierait qu'aux pensionnés nantis. Cette critique me semble également non fondée. Les pensionnés riches ont, en effet, la possibilité de constituer une société. Monsieur Tout-le-Monde est sanctionné s'il touche, en plus de sa pension, un salaire d'appoint, alors que la personne qui s'est constituée un capital peut cumuler sans aucune restriction les revenus de celui-ci avec sa pension. Finalement, il est parfois insinué que le véritable objectif de ma proposition est de rendre superflue l'augmentation des pensions, alors qu'elle vise au contraire à limiter les tracasseries administratives et à permettre de travailler aux pensionnés qui en ont besoin.

Aujourd'hui, ils le font dans la pratique mais en étant dans l'illégalité.

Il faut aussi tenir compte du problèmes des veuves et des veufs avec enfants à charge qui reçoivent une pension de survie. Le montant des revenus d'appoints autorisés est ridiculement bas.

Tout comme notre collègue, Mme Avontroodt, j'ai demandé les chiffres pour savoir de combien de personnes il s'agit exactement. Apparemment, il n'est pas possible de vérifier combien d'ayants droit ont des enfants à charge. Je me suis efforcée d'obtenir ces renseignements par l'entremise du ministre Reynders. Il s'agirait de quelque 10.000 personnes. En conséquence, il ne saurait être question d'un démembrement du budget. Quel est le point de vue du gouvernement à cet égard?

18.03 **Frank Vandenbroucke**, ministre (*en français*) : Je suis totalement d'accord avec vos propositions. Il faut supprimer cette interdiction d'activité pour ceux qui ont atteint l'âge légal de la pension. Nous devons éviter toute distinction entre salariés et indépendants.

Le gouvernement ne s'est toutefois pas encore prononcé. Les objections doivent être soumises à la concertation sociale, tout comme les décisions que prendra le gouvernement.

(*En néerlandais*) L'argument ne peut être économique. On ne peut pas davantage utiliser l'argument qu'il s'agit de permettre de bénéficier d'un salaire d'appoint. En effet, cela donnerait à penser que nous utilisons ce moyen pour maintenir les pensions à un niveau bas. Je ne suis pas non plus convaincu que cette proposition représenterait une économie. Nous ne savons pas exactement

quelle serait l'incidence budgétaire de la proposition.

Een pensioen is vanaf 65 jaar een recht, voordien is het een gunst. Laat dat heel duidelijk zijn.

Une chose doit être claire: à partir de 65 ans la pension est un droit, avant cela il s'agit d'une faveur.

Ik denk dat we de kleine man een dienst bewijzen, want het is hij die getroffen wordt. Het is de kleine man die op een dak werkt of in de voetbalkantine een pils tapt die het gevaar loopt een maand pensioen te verliezen. Anderen kunnen ongezien bijverdienen.

Je crois que nous rendons service à l'homme de la rue, car c'est lui qui est victime de la situation actuelle. C'est celui qui travaille sur un toit ou qui sert au comptoir de la cantine du club de foot qui risque de perdre un mois de pension. D'autres bénéficient de revenus d'appoint sans que cela ne se sache.

Ik pleit met overtuiging voor een loskoppeling van dit dossier van dat van de weduwnpensioenen. Beneden de 65 jaar zijn de weduwnpensioenen inderdaad een probleem, indien ze gecombineerd worden met een vast inkomen. Het systeem is wel al versoepeld ten aanzien van een tiental jaren geleden. De regering is zinnens hierin nog een aantal zaken te veranderen, maar er moet natuurlijk voldoende budgettaire ruimte zijn.

C'est avec conviction que je plaide en faveur de la dissociation de ce dossier de celui des pensions de veuve. En deçà de 65 ans, les pensions de veuve constituent effectivement un problème lorsqu'elles sont combinées avec un revenu fixe. Le système a déjà été assoupli par rapport à la situation qui prévalait il y a une dizaine d'années. Le gouvernement envisage d'encore modifier un certain nombre de choses mais il est évidemment indispensable de disposer d'une marge budgétaire suffisante.

(Frans) Op 1 juli 2000 hebben we het minimumpensioen van de zelfstandigen voor alleenstaanden met 1000 frank verhoogd en voor gezinnen met 1333 frank. Ik heb ook een heel lichte stijging van 1% in 2002 aangekondigd voor wie vóór 1993 met pensioen ging.

(En français) Nous avons augmenté la pension minimale des indépendants, le 1er juillet 2000, de 1.000 francs pour les taux isolés et de 1.333 francs pour les taux ménages. Et j'ai aussi annoncé, pour les retraités d'avant 1993, une très faible augmentation d'1 % en 2002.

18.04 Richard Fournaux (PSC): Met mijn interpellatie van vandaag wilde ik uw aandacht vestigen op het actuele debat over het zelfstandigenpensioen.

18.04 Richard Fournaux (PSC): Si je me suis permis de vous interpeller aujourd'hui, c'est pour attirer l'attention sur le débat concernant les pensions des indépendants qui est à l'ordre du jour. La proposition de Madame Moerman doit être soutenue parce qu'elle permet de voir augmenter le niveau des pensions des indépendants sans que cela coûte un centime aux caisses de l'État.

Wij moeten het voorstel van mevrouw Moerman steunen, aangezien het de mogelijkheid biedt de zelfstandigenpensioenen te verhogen zonder dat de schatkast er een frank bij inschiet.

18.05 Fientje Moerman (VLD): Ik ben blij dat de minister ook de overtuiging is toegedaan dat het om een principeskwestie gaat. Het is inderdaad de kleine man die wordt getroffen.

18.05 Fientje Moerman (VLD): Je suis heureuse que le ministre soit aussi convaincu qu'il s'agit d'une question de principe. Ce sont, en effet, les personnes les moins favorisées qui sont touchées.

Ik heb de argumenten a contrario gebruikt. De minister mag mij daarin niet verkeerd begrijpen.

J'ai utilisé les arguments a contrario. Que le ministre ne me comprenne pas mal.

Ik weet niet of er geld aan verdiend kan worden, misschien zal het een nuloperatie worden. Volgens een onderzoek van een Nederlands uitzendkantoor blijkt dat vijf tot zeven procent van de gepensioneerden bereid zijn uitzendarbeid te verrichten, zij het deeltijds.

J'ignore si l'on peut en retirer des bénéfices. Peut-être s'agira-t-il d'une opération blanche. Selon une enquête effectuée par une agence d'intérim néerlandaise, il apparaît que cinq à sept pour cent des pensionnés sont prêts à faire un travail intérimaire, mais à temps partiel.

Het probleem treft ook de weduwnaars, maar het zijn inderdaad de vrouwen die revolteren, omdat zij vaak minder goede jobs uitoefenen. Ik ben het met de minister eens dat er een kostenplaatje aan vast zit. Ik meen dat het een probleem is dat vooral weduwen met kinderen ten laste treft. Zelfs vrouwen die een zeer laag uurloon ontvangen moeten voorzichtig zijn om hun weduwenpensioen niet te verliezen.

Ik vind dat het voorstel niet louter op basis van budgettaire argumenten mag worden afgeschoten. Men kan toch een differentiatie maken naargelang van de situatie van de weduwen?

18.06 Minister **Frank Vandenbroucke** (Nederlands): Ik volg het probleem al jaren op de voet. Maar we mogen de mensen niets voorspiegelen en hun geen beloften doen die we voorlopig budgettair niet kunnen waarmaken.

De **voorzitter**: Dat men op 65 jaar op pensioen moet gaan, is niet meer dan een arbeidsovereenkomst.

De problematiek van het circuleren van pensioen en extra-inkomen heeft nogal wat sociale en fiscale implicaties. Wat moet een werkloze doen: die mag helemaal niet combineren?

18.07 Minister **Frank Vandenbroucke** : Het is een diep paars voorstel volgens mij: het is socialistisch en liberaal; of het ook groen is moeten we afwachten.

Moties

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Richard Fournaux en luidt als volgt:

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Richard Fournaux en het antwoord van de minister van Sociale Zaken en Pensioenen, verzoekt de regering haar beleid ten aanzien van de gepensioneerde zelfstandigen zo spoedig mogelijk te verduidelijken!

Een en ander heeft zowel betrekking op de verhoging van het wettelijk pensioen voor zelfstandigen als de toelating om na de pensionering nog te blijven werken."

Le problème touche également les veufs mais la révolte provient plutôt des femmes, celles-ci exerçant souvent un travail moins rémunérateur. Comme le ministre, je pense que cela représente un coût. Je pense que ce problème concerne principalement les veuves ayant des enfants à charge. Même les femmes dont le salaire horaire est très faible doivent prendre garde à ne pas perdre leur pension de veuve.

J'estime que l'on ne peut pas rejeter cette proposition simplement sur la base d'arguments budgétaires. Une différenciation ne pourrait-elle pas malgré tout intervenir en fonction de la situation des veuves ?

18.06 **Frank Vandenbroucke** , ministre (en néerlandais) : Cela fait des années que je suis attentivement le problème. Nous ne pouvons pas bercer les gens d'illusions ni leur faire des promesses que nous ne sommes pas en mesure de concrétiser actuellement sur le plan budgétaire.

Le **président**: L'obligation de prendre sa retraite à 65 ans n'est rien d'autre qu'une clause de contrat de travail.

Le problème relatif au cumul de la pension et de revenus complémentaires entraîne de nombreuses conséquences sociales et fiscales. Que doit faire un chômeur qui ne peut absolument pas cumuler ?

18.07 **Frank Vandenbroucke** , ministre (en néerlandais) : Il s'agit d'une proposition socialiste et libérale. Reste à savoir si on retrouvera également le vert dans l'arc-en-ciel.

Motions

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Une motion de recommandation a été déposée par M. Richard Fournaux et est libellée comme suit:

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Richard Fournaux et la réponse du ministre des Affaires sociales et des Pensions, demande au gouvernement de clarifier le plus rapidement possible la politique du gouvernement envers les indépendants retraités! Cela vise autant la problématique de l'augmentation de la pension légale des travailleurs indépendants que l'autorisation de travailler après l'octroi de la pension."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Maggie De Block en Pierrette Cahay-André en de heer Joos Wauters.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Het incident is gesloten.

19 Vraag van de heer Josy Arens aan de minister van Sociale Zaken en Pensioenen over "de organisatie en de financiering van de diensten voor thuiszorg" (nr. 5289)

19.01 Josy Arens (PSC): Een "protocol dat tot doel heeft de eerstelijnszorg beter te structureren en financieel beter te ondersteunen" werd op 25 juli jongstleden door de bevoegde ministers van Volksgezondheid ondertekend. Bovendien heeft de federale regering in de begroting 2001 75 miljoen BEF ingeschreven teneinde de samenwerking tussen artsen en verpleegkundigen in de "zorgregio's" te optimaliseren. De inrichting van een coördinatie van de thuiszorg wordt nu al door sommige provincies gesteund. Zijn de provincies betrokken bij de tenuitvoerlegging van het bovengenoemde protocol of zullen zij daarbij betrokken worden? Ten slotte beschikten bepaalde diensten voor thuiszorg reeds over een "coördinatiebegroting". Zullen de bijkomende middelen waarin het protocol voorziet, aan de begroting worden toegevoegd of zullen zij de begroting vervangen? Wat is in dat laatste geval het belang van die nieuwe maatregel?

19.02 Minister Frank Vandenbroucke (Frans): In het protocol worden de bevoegdheden van de Gemeenschappen en van de Gewesten omschreven in het kader waarvan zij een verbintenis aangaan met het oog op de erkenning van de geïntegreerde thuiszorgdiensten. De middelen waarin is voorzien, hebben betrekking op een tegemoetkoming van de ziekteverzekering voor de verloning van de aan de patiënten verstrekte verzorging. Zij vervangen dus niet de door de Gemeenschappen en Gewesten toegekende begrotingen. Ik ben van plan bepaalde maatregelen te treffen door een klein RIZIV-begroting aan te spreken. Als u daaromtrent meer details wenst te bekomen, nodig ik u uit mijn toespraak van vorige zaterdag die op mijn website beschikbaar is, te lezen.

19.03 Josy Arens (PSC): Werden de provincies bij het protocol betrokken?

19.04 Minister Frank Vandenbroucke (Frans):

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Maggie De Block et Pierrette Cahay-André et M. Joos Wauters.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

L'incident est clos.

19 Question de M. Josy Arens au ministre des Affaires sociales et des Pensions sur "l'organisation et le financement des plateformes de soins à domicile" (n° 5289)

19.01 Josy Arens (PSC): Un « protocole pour mieux structurer et soutenir financièrement les soins de santé de première ligne » a été signé le 25 juillet dernier par les ministres compétents en matière de santé. En outre, le gouvernement fédéral a prévu, dans le budget 2001, 75 millions de francs afin d'optimiser la coopération entre médecins et praticiens de l'art infirmier dans les « zones de soins ». Certaines provinces soutiennent déjà la mise en place d'une coordination des soins à domicile. Les provinces ont-elles été ou seront-elles associées à la mise en place du protocole susmentionné? Enfin, certains services de soins à domicile disposaient déjà d'un budget de « coordination ». Les moyens supplémentaires prévus par le protocole vont-ils s'ajouter ou vont-ils remplacer ce budget? Dans ce dernier cas, quel serait l'intérêt de cette nouvelle mesure?

19.02 Frank Vandenbroucke, ministre (en français): Le protocole décrit les compétences des Communautés et des Régions dans le cadre desquelles elles s'engagent pour agréer les services intégrés de soins à domicile. Les moyens prévus concernent une intervention de l'assurance maladie pour la rémunération des prestations dispensées aux patients. Ils ne se substituent donc pas aux budgets que les Communautés et Régions octroient. J'attends de prendre certaines mesures grâce au petit budget Inami. Pour plus de détail, je vous invite à lire le discours que j'ai prononcé ce samedi et qui est disponible sur mon website.

19.03 Josy Arens (PSC): Les provinces ont-elles été associées au protocole?

19.04 Frank Vandenbroucke, ministre (en

Neen. Wij hebben de Gewesten en de Gemeenschappen erbij betrokken. Het protocol werd twee maanden geleden ondertekend. Het zou tot de bevoegdheid van de Gewesten en de Gemeenschappen behoren de provincies te informeren.

français) : Non. Nous avons associé les Régions et les Communautés. Le protocole a été signé il y a deux mois. Il serait du ressort des Régions et des Communautés d'informer les provinces.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 19.35 uur.

La réunion publique de commission est levée à 19.35 heures.